

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

FİNLANDİYA TEMEL MÜZİK EĞİTİMİ İLE TÜRKİYE'DE Kİ
TEMEL MÜZİK EĞİTİMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Gözde Yıldız İÇÖZ
(Yüksek Lisans Tezi)

İstanbul, 2023

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

FİNLANDİYA TEMEL MÜZİK EĞİTİMİ İLE TÜRKİYE'DE Kİ
TEMEL MÜZİK EĞİTİMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

COMPARISON OF BASIC MUSIC EDUCATION IN FINLAND AND BASIC MUSIC
EDUCATION IN TURKEY

Gözde Yıldız İÇÖZ
(Yüksek Lisans Tezi)

Danışman
Prof. Dr. A. Sena Gürşen OTACIOĞLU

İstanbul, 2023

**Tüm kullanım hakları
M.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne aittir.**

© 2023

ETİK BEYAN

Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırladığım çalışmamda;

- Sunduğum bilgileri, dokümanları ve verileri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Çalışmamda yararlandığım eserlerin tamamına atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Elde ettiğim verilerde ve sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı bildirir, aksi bir durumda aleyhimde doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

15/06/2023

Gözde Yıldız İÇÖZ

ÖZGEÇMİŞ

2010-2014	Kırıkkale Güzel Sanatlar Lisesi.
2011-2018	Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü.
2019-Halen	Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı
2019-Halen	Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Erken Müzik ve Yarı Zamanlı Müzik Eğitimi Programı Piyano Öğretmeni
2020-2021	Eryaman Koleji Müzik Öğretmeni
2022-Halen	Okyanus Koleji Piyano Öğretmeni

ÖNSÖZ

Eğitim, çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine okul içinde veya dışında, doğrudan veya dolaylı yardım etmedir (TDK, 2023). Eğitim, yaşam boyu devam eden ve bireye istenilen yönde düşünce ve davranış kazandırmayı amaçlayan bir süreçtir. Bu süreç boyunca edinilen bilgi, beceri ve davranış kişiyi geliştirdiği gibi değerli olma ve topluma ait bir birey olma bilincini de arttırır.

Yaşadığımız bilgi çağında eğitim, yeni yaklaşımlar ve programlarla daha etkili olmaktadır. Bu etkinin, bir ülkenin kalkınmışlık düzeyini belirlemede tek ölçüt olduğu günümüz dünya ülkelerince de benimsenmektedir. Çünkü eğitim sisteminin başarısız olduğu bir ülkede kalkınmışlık düzeyi de düşüktür. O halde bir ülkenin kalkınmışlık düzeyinin belirlenmesi ve o ülkede yaşayan insanların refah ve mutluluğu, devamlı ve kaliteli eğitim almasıyla doğru orantılıdır.

Her toplumun kendine özel eğitim sistemi bulunmaktadır. Bu sistemin geliştirilmesi ve var olan problemlerin belirlenerek çözülmesi adına gelişmiş ülkelerin eğitim sistemleri incelenmelidir. Dolayısıyla alternatif eğitim sistemi sunmak ve ülkeler arasındaki eğitim farklılıklarını belirtmek amacıyla karşılaştırmalı eğitim ortaya çıkmıştır.

Müzik eğitimi içerisinde karşılaştırmalı müzik eğitimi de son derece önemli bir alan olarak görülmektedir. Yaşadığımız yüzyılda karşılaştırmalı müzik eğitimi bir lüks değil, aksine bir zorunluluk haline gelmiştir. Bunun nedeni farklı ülkelerde müzik eğitimi alanında çalışmakta olan öğretmenlerin benzer sorunlarla karşı karşıya kalmalarıdır. Bu sorunlardan birkaçı, müzik eğitimindeki standartlar, genel müzik eğitimi, sınıf yönetimi veya performansa dayalı olabilir. Bu nedenle karşılaştırmalı müzik eğitimi alanı, birçok ülkede müzik eğitiminin diğer geleneklerden öğrenerek daha etkili hale gelmesine yardımcı olmak adına önemli ve aktif bir çalışma alanıdır.

Müzik, bir ulusa ait kültürel özelliklerin belirlenmesinde önemli bir unsurdur. Bu çalışma, uluslararası ortamın üyesi olan Avrupa ülkelerinin temel müzik eğitimi sistemlerini karşılaştırmalı olarak incelemek ve yeni sentezlere ulaşmak olarak amaçlanmıştır. Bu tür karşılaştırmaların sonucunda ise, seçili ülkenin temel müzik eğitim sistemlerinin anlaşılmasının, Türkiye'nin kendi temel müzik eğitimi sisteminin daha olumlu değerlendirmesine katkısı olacağı düşünülmektedir. Farklı kültür ve geleneklerden

öğreneceğimiz birçok şey olduğu aşikârdır. Buradan hareketle bu araştırmada seçilen ülke Finlandiya'nın temel müzik eğitimi ile Türkiye'de ki temel müzik eğitiminin benzer, farklı ve ortak yönleri neler olduğu incelenmiştir.

Bu çalışmamda, yoğun akademik çalışmalarını esnasında çok kıymetli zamanını bana ayırarak yönlendiren ve bana yardımcı olan tez danışmanım Prof. Dr. A. Sena Gürşen OTACIOĞLU'na desteklerinden dolayı teşekkürlerimi arz ederim. Sürecin her adımında rehberliğini esirgemeyen sayın Dr. Öğr. Üyesi Gülşah POLAT'a;

Çalışmam boyunca bana destek olan meslektaşım Sayın Berathan BAYTEMİR'e, Mine POLAT'e ve tüm meslektaşlarıma;

Hiç şüphesiz bu çalışmayı sürdürme ve tamamlamada, manevi ve duygusal anlamda büyük desteğini gördüğüm eşim Emre İÇÖZ'e;

Ayrıca ilgili kaynak sağlama konusunda ve çalışma sürecinde büyük yardımı olan Sayın Taina HUTTUNEN'e sonsuz teşekkür ederim

Gözde Yıldız İÇÖZ

İstanbul, 2023

ÖZET

Günümüzde teknoloji ve iletişim kanallarının artması ile küreselleşmenin olumlu etkileri tüm sektör ve uygulamalara yansımaktadır. Buna bağlı olarak ülkeler arası farklılıkların ve karşılaştırmalı üstünlüklerin paylaşılması ve izlenmesi önem kazanmaktadır. Ülkelerin milli eğitimlerindeki benzer ve farklı yönleri de bu açıdan önem taşımaktadır.

Bahsi geçen önem doğrultusunda farklı eğitim sistemlerinin incelenerek, benzerliklerinin ve farklılıklarının tespit edilebilmesi, karşılaşılan sorun ve nedenler ile aynı durumlarda benzer çözüm yolları önerilebilmesi ve yorumlanabilmesini kapsayan çalışma alanına karşılaştırmalı eğitim denmektedir. Karşılaştırmalı eğitim çalışmaları esas olarak eğitim sistemlerinin karşılaştırılmasına dayanmaktadır.

İçinde bulunduğumuz yüzyılda göz ardı edilen karşılaştırmalı müzik eğitimi son derece önemli olması ile birlikte bir gereklilik olmuştur. Karşılaştırmalı müzik eğitimi kavramı genellikle bir ülke baz alınarak gerçekleştirilmekte ve müzik eğitimi çalışmaları için kullanılmaktadır. İlgili açıklamalar doğrultusunda Türkiye temel müzik eğitimi uygulamaları ile Finlandiya'daki temel müzik eğitimi uygulamalarında farklı, kısmen benzer ve aynı sonuçların olup olmadığı merak konusudur.

Bu çalışma, bahsi geçen ülkelerdeki temel müzik eğitim uygulamalarının belirlenmesi amacı ile gerçekleştirilmiştir. İlgili ülkelerin eğitim sistemleri hakkında bilgiler verilmiştir. Bunun için temel eğitime başlangıç yaşı, haftalık müzik dersi saatleri, derse giren eğitimcilerin alan içi veya dışı olma durumları ile birlikte müzik eğitim uygulamalarının incelenmesine takiben müzik öğretim programlarında yer alan kazanımların ne olduğu incelenmiştir. Araştırmada nitel yöntemlerden doküman taraması deseni ve yapılandırılmamış görüşme formu uygulanmıştır. Yapılan incelemelerden elde edilen veriler tablolandırılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre iki ülkenin temel müzik eğitim uygulamalarında farklı, kısmen benzer ve aynı uygulamalar olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Temel Eğitim, Müzik Eğitimi, Karşılaştırmalı Eğitim

ABSTRACT

Today, with the increase in technology and communication channels, the positive effects of globalization are reflected in all sectors and practices. Consequently, it is important to share and monitor the differences and comparative advantages between countries. Similar and different aspects of national education of countries are also important in this regard.

In line with the aforementioned importance, comparative education is the field of study that includes examining different education systems, identifying their similarities and differences, suggesting and interpreting the problems and causes encountered and similar solutions in the same situations. Comparative education studies are mainly based on the comparison of education systems.

Comparative music education, which has been ignored in the current century, has become a necessary requirement as well as being extremely important. The concept of comparative music education is usually based on a country and used for music education studies. In line with the related explanations, it is a matter of curiosity whether there are different, partially similar and the same results in basic music education practices in Turkey and Finland.

This study was carried out with the aim of determining the basic music education practices in these countries. Information about the education systems of the relevant countries was given. For this purpose, the age of starting basic education, weekly music lesson hours, the status of the educators in or out of the field, and the achievements in the music curriculum were examined following the examination of music education practices. In the research, document analysis design and unstructured interview form were applied as qualitative method. The data obtained from the examinations were charted. According to the findings obtained as a result of the research, it was determined that there are different, partially similar and the same practices in the basic music education practices of the two countries.

Keywords: Basic Education, Music Education, Comparative Education

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ETİK BEYAN	i
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR LİSTESİ	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
TABLolar LİSTESİ	xi
BÖLÜM I: GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu	1
1.2 Araştırmanın Amacı	4
1.3 Araştırmanın Önemi	5
1.4 Sınırlıklar	5
1.5 Varsayımlar	5
1.6 Tanımlar	6
BÖLÜM II: KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	7
2.1. Eğitim	7
2.2. Temel Eğitim	8
2.3. Müzik Eğitimi.....	9
2.4. Ülkelerin Eğitim Sistemlerine Genel Bir Bakış	10
2.4.1. Türkiye Eğitim Sistemi.....	10
2.4.2. Finlandiya Eğitim Sistemi	19
2.5. Literatür Taraması.....	36
BÖLÜM III: YÖNTEM	41
3.1. Araştırmanın Modeli.....	41
3.2. Evren ve Örneklem.....	42
3.3. Verilerin Toplanması.....	43
3.3.1. Görüşme Formu Soruları	43
3.4. Verilerin Analizi.....	43
BÖLÜM IV: BULGULAR	45
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	45
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	45
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	47
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	48
4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	53
BÖLÜM V: SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER	69
KAYNAKLAR	74
EKLER	82
Ek 1: Görüş Formu İletişimi.....	82
Ek 2: Görüş Formu Yanıtları	83
Ek 3: Finlandiya’da Odaklı Müzik Eğitiminde Haftalık Ders Saati Çizelgesi - 1	84
Ek 4: Finlandiya’da Odaklı Müzik Eğitiminde Haftalık Ders Saati Çizelgesi - 2	85
Ek 5: Finlandiya’da Haftalık Ders Saati Çizelgesi - 3.....	86

Ek 6: Finlandiya Kapsamlı Okulların Müzik Dersi Haftalık Ders Saati Çizelgesi - 4....	87
Ek 7: Finlandiya Kapsamlı Okulların Müzik Dersi Haftalık Ders Saati Çizelgesi - 5....	87
Ek 8: Finlandiya Kapsamlı Okulların Müzik Dersi Haftalık Ders Saati Çizelgesi - 6....	88
Ek 9: Finlandiya Kapsamlı Okulların Müzik Dersi Haftalık Ders Saati Çizelgesi - 7....	88
Ek 10: Türkiye’de Müzik Eğitiminde Haftalık Ders Saati Çizelgesi	89

KISALTMALAR LİSTESİ

- BİT** : Bilgi ve İletişim Teknolojisi
- EURDİCE** : Avrupa Topluluğu Eğitim Bilgi Ağı
- FNAE** : Finnish National Agency for Education (Finlandiya Ulusal Eğitim Ajansı)
- MEB** : Millî Eğitim Bakanlığı
- NCEE** : National Center on Education and the Economy (Ulusal Eğitim ve Ekonomi Merkezi)
- RG** : Resmî Gazete
- TTKB** : Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
- BİLSEM** : Bilim ve Sanat Eğitim Merkezleri

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 3.1 Araştırmanın Modeli	41
-------------------------------------	----

TABLULAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 4.1: Ülkelerin Temel Eğitim Süresi ve Başlangıç Yaşını Karşılaştırma	45
Tablo 4.2: Ülkelerin Müzik Dersi Haftalık Ders saatleri ve sürelerinin Karşılaştırılması ..	46
Tablo 4.3: Finlandiya Kapsamlı Okulların Temel Eğitim Müzik Dersi Haftalık Saatleri ...	47
Tablo 4.4: Ülkelerde Müzik Dersine Giren Eğitimcilerin Karşılaştırılmalı Görünümü	48
Tablo 4.5: İlkokul (1-2-3-4. Sınıflarda) Müzik Eğitiminin Kazanımları.....	54
Tablo 4.6: Ortaokul (5-6-7-8. Sınıflarda) Müzik Eğitiminin Kazanımları	56
Tablo 4.7: 1-2. Sınıflarda Müzik Eğitiminde Hedefler.....	59
Tablo 4.8: 3-6. Sınıflarda Müzik Eğitiminde Hedefler.....	62
Tablo 4.9: Finlandiya 7-9. Sınıflarda Müzik Eğitiminde Hedefler -1	65
Tablo 4.10: Finlandiya 7-9. Sınıflarda Müzik Eğitiminde Hedefler -2	66

BÖLÜM I: GİRİŞ

1.1 Problem Durumu

Eğitim, çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine okul içinde veya dışında, doğrudan veya dolaylı yardım etmedir (TDK, 2023). Eğitim, yaşam boyu devam eden ve bireye istenilen yönde düşünce ve davranış kazandırmayı amaçlayan bir süreçtir. Bu süreç boyunca edinilen bilgi, beceri ve davranış kişiyi geliştirdiği gibi değerli olma ve topluma ait bir birey olma bilincini de artırır. “Eğitim bir toplumun vazgeçilmez bir gereksinimidir. Eğitimi toplum için vazgeçilmez yapan neden, eğitimin insanın yaşaması için gerekli olmasıdır” (Başaran, 1983, s.14). Bir toplumun kalkınmasında ve refah seviyesini yükseltmesinde kilit anahtar eğitimidir. Birey olarak geleceği biçimlendirip kaliteli bir yaşam düzeyine ulaşmanın, toplum olarak ise gelişip ilerlemenin önemli bir yoludur. Bu önemi fark eden toplumlar, çocuklar için eğitimi zorunlu tutmaktadır. Bu sebeple birey, yaşadığımız dünyada değişime ve gelişime ayak uydurabilmeli ve dönemin gerektirdiği bilgi ve beceri ile yetiştirilmelidir. Bu da iyi bir eğitim sistemi ile sağlanmaktadır.

Eğitim sisteminin en önemli basamaklarından biri temel eğitimidir. Bireye tek başına yaşamını sürdürebilmesi, mutlu olabilmesi ve toplumsal kalkınmaya fayda sağlayabilmesi için gereken bilgilerin öğrenildiği ve öğretildiği bir öğrenim basamağıdır. Bu basamakta bireye temel beceriler (Okullarda okutulan türlü derslerde istenilen yeterliliği kazanmak için sayılan beceriler) kazandırılır ve bireyin ilgi ve yetenekleri saptanarak ileride meslek sahibi olma adına seçimi kolaylaştırılır. “Temel eğitim; toplumu oluşturan bireylerin, çevrelerini tanıyabilmeleri, geniş bir dünya görüşüne sahip olabilmeleri, içinde yaşadıkları topluma sağlıklı bir uyum sağlayabilmesi, yurttaşlık haklarını kullanmak için gerekli bilgileri edinebilmeleri ve minimum düzeyde temel bilgi ve becerileri kazanmaları için, pek çok ülkede bir hak ve zorunlu eğitim kademesi olarak tanınmıştır” (Gültekin, 1999 s.2).

Yaşadığımız bilgi çağında eğitim, yeni yaklaşımlar ve programlarla daha etkili olmaktadır. Bu etkinin, bir ülkenin kalkınmışlık düzeyini belirlemede tek ölçüt olduğu günümüz dünya ülkelerince de benimsenmektedir. Çünkü eğitim sisteminin başarısız olduğu bir ülkede kalkınmışlık düzeyi de düşüktür. O halde bir ülkenin kalkınmışlık düzeyinin belirlenmesi ve o ülkede yaşayan insanların refah ve mutluluğu, devamlı ve kaliteli eğitim

almasıyla doğru orantılıdır. Kaliteli eğitim, hedefleri gerçekleştirme derecesi ve başarının değerlendirilmesi anlamına gelmektedir (Bakioğlu ve Baltacı, 2010).

Eğitimde kaliteyi arttırmanın önemli bir boyutu ise ülkelerin eğitim politikalarını incelemek olduğu söylenebilir. “Devlet halinde örgütlenmiş toplumlar, diğer devletlerin kendilerinden daha güçlü olmasını, kendilerinin "zamanın gerisinde kalmasını" eğitim sistemlerinin iyi çalışmamasına bağlamışlar; bu sistem üzerinde reform çalışmaları yaparken de genellikle güçlü ve ileri ülkelerin eğitim tecrübelerinden yararlanmaya, onların eğitim sistemlerine benzer eğitim yapıları kurmaya çalışmışlardır” (Ergün, 1985, s.2).

Her toplumun kendine özel eğitim sistemi bulunmaktadır. Bu sistemin geliştirilmesi ve var olan problemlerin belirlenerek çözülmesi adına gelişmiş ülkelerin eğitim sistemleri incelenmelidir. Dolayısıyla alternatif eğitim sistemi sunmak ve ülkeler arasındaki eğitim farklılıklarını belirtmek amacıyla karşılaştırmalı eğitim ortaya çıkmıştır. “Karşılaştırmalı eğitim, farklı kültürler ve farklı ülkelerde, iki veya daha fazla eğitim sisteminin benzerlikleri ve farklılıklarını tanımlamaya yardım eden, benzer görünen olguları açıklayan ve insanları eğitime yolları hakkında yararlı teklifler getiren bir disiplindir” (Türkoğlu, 1985, s.18).

Karşılaştırmalı eğitim, eğitim sorunlarına evrensel düzeyde çözüm üretmeye çalışan bir alan değildir. Daha ziyade, çeşitli ülkelerin eğitim sistemlerini inceleyen, her ülkenin kendi eğitim sorunlarına çözüm ararken geniş bir perspektiften bakmasını sağlayan bir alandır (Erdoğan, 2003, s.6). Bu eğitim alanında, herhangi bir ülkenin eğitim sistemini birebir taklit edip uygulamak olası değildir. Bunun nedeninin o ülkenin coğrafi konumunun, toplum yapısının ve kültürel özelliklerinin başka bir ülkeye göre farklı olabileceğinden kaynaklanacağı düşünülmektedir. Dolayısıyla karşılaşılan durumların benzer ve farklı yönlerini tespit ederek yeni bir bakış açısı sunmak ve uygulanabilirliğini ortaya koymak gerekir.

Müzik, insanların etkileşim içinde bulunduğu toplumsal, doğal ve kültürel çevreyle birlikte gelişen bir iletişim aracıdır. Müzikle ilgili birçok tanımın yapılmasına karşın en temel yaklaşıma göre: “Müzik, duygu, düşünce tasarım ve izlenimleri, belli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür” (Uçan, 2005, s.10). Müzik, farklı toplumları din, dil ırk vb. olgularla ayırmayıp aynı ezgide birleştiren evrensel bir dildir. Dolayısıyla sanat dalları içerisinde müziğin ayrı bir yeri vardır. Her birey yaşamları boyunca müzikle iç içedir. Bir bebek anne karnındayken annesinin kalp

atışından etkilenir ve doğduğunda bu tanıdık sesi yeniden duyunca rahatlar. Bu nedenle çocuk, müzik ile yaşam boyu çeşitlenerek devam eden bir ilişki içinde olur. (Say, 2012, s.16).

Müzik bir eğitim aracıdır. Müzik eğitimi alan bireylerde kişilik gelişimi, yaratıcılık, kendini ifade etme becerisi, sosyal beceri gelişimi, odaklanma gibi özelliklerin olumlu yönde geliştiği yapılan araştırmalar sonucunda görülmektedir. Müzik eğitiminin küçük yaştan itibaren başlayıp ve belli bir süre devam etmesi, kişinin hayata bakış açısını geliştirmekle kalmayıp kendini keşfetmesi açısından da önemlidir. Eğitimin tanımından yola çıkarak müzik eğitimi, kişide müzikal davranış değişikliği oluşturma olarak tanımlanabilir. “Müzik eğitimi, kişiye müziksel davranışlar kazandırma ve bu davranışları giderek geliştirme ortamı sağlayan planlı ve programlı uygulanan bir yöntemdir. Bu süreçte, bireyin müzik eğitimi yoluyla, özellikle müziksel çevresi ile olan iletişim, etkileşim ve paylaşımın artırılması hedeflenmektedir” (Uslu, 2012, s.580).

Müzik eğitimi içerisinde karşılaştırmalı müzik eğitimi de son derece önemli bir alan olarak görülmektedir. Yaşadığımız yüzyılda karşılaştırmalı müzik eğitimi bir lüks değil, aksine bir zorunluluk haline gelmiştir. Bunun nedeni farklı ülkelerde müzik eğitimi alanında çalışmakta olan öğretmenlerin benzer sorunlarla karşı karşıya kalmalarıdır. Bu sorunlardan birkaçı, müzik eğitimindeki standartlar, genel müzik eğitimi, sınıf yönetimi veya performansa dayalı olabilir. Bu nedenle karşılaştırmalı müzik eğitimi alanı, birçok ülkede müzik eğitiminin diğer geleneklerden öğrenerek daha etkili hale gelmesine yardımcı olmak adına önemli ve aktif bir çalışma alanıdır. Hem karşılaştırmalı müzik eğitiminde daha etkili yöntemler geliştirmek hem de çeşitli müzik eğitimi gelenekleri arasındaki alışverişi geliştirmek faydalı olacaktır. (Kertz-Welzel, 2008).

Çeşitli ülkelerdeki müzik eğitimi sistemlerini araştıran ve karşılaştıran bu alanın geçmişi, 19. Hatta 18. Yüzyıla kadar uzanan uzun bir geleneğe sahiptir. Çoğu zaman önemsenmese de küreselleşme, karşılaştırmalı eğitim ve karşılaştırmalı müzik eğitimini çok önemli alanlara dönüştürmüştür. Temel amaç, başarılı okul sistemlerini ve bu sistemlerin en iyi uygulamalarını diğer ülkelerin gelişmesine yardımcı olmak için belirlemektir (Kertz-Welzel, 2015).

Müzik eğitimi üzerindeki vurgu ve bunun zorunlu eğitime nasıl dâhil edilip edilmediği, bir toplumun değerleri hakkında çok şey ortaya koymaktadır. Buna ek olarak, bir hükümet tarafından müzik eğitiminin uygulanma şekli, o hükümetin öğrencilerin öğrenmesi için neyi

yararlı bulunduğuna dair fikir verir. Müzikal değişim, genel kültürel değişimin önemli bir bileşeni olduğu için müzik eğitimi incelemek de önemlidir (Ho, 2004).

Müzik, bir ulusa ait kültürel özelliklerin belirlenmesinde önemli bir unsurdur. Bu çalışma, uluslararası ortamın üyesi olan seçili ülkenin temel müzik eğitimi sistemlerini karşılaştırmalı olarak incelemek ve yeni sentezlere ulaşmak olarak amaçlanmıştır. Bu tür karşılaştırmaların sonucunda ise, seçili ülkenin temel müzik eğitim sistemlerinin anlaşılmasının, Türkiye'nin kendi temel müzik eğitim sisteminin daha olumlu değerlendirmesine katkısı olacağı düşünülmektedir. Farklı kültür ve geleneklerden öğreneceğimiz birçok şey olduğu aşikârdır. Buradan hareketle problem cümlesi şu şekildedir:

“Finlandiya'nın temel müzik eğitimi ile Türkiye'de ki temel müzik eğitiminin benzer, farklı ve ortak yönleri nelerdir?” olarak belirlenmiştir. İlgili problem cümlesine yönelik olarak alt problemler geliştirilmiştir. Bunlar:

- Türkiye ve Finlandiya'nın temel eğitim süresi ile temel eğitime başlangıç yaşı kaçır?
- Türkiye ve Finlandiya'nın temel eğitimde müzik dersinin haftalık ders saatleri ve ders süreleri ne kadardır?
- Türkiye ve Finlandiya'nın temel müzik eğitimi derslerini veren eğitimciler alan içi veya alan dışı mıdır?
- Türkiye ve Finlandiya'nın temel müzik eğitim sistemleri nasıldır?
- Türkiye ve Finlandiya'nın temel eğitimde müzik dersine ilişkin öğretim programında yer alan kazanımlar nelerdir?

1.2 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; Finlandiya'nın temel müzik eğitimi ile Türkiye'deki temel müzik eğitiminin karşılaştırılarak benzer, farklı ve ortak yönlerinin belirlenmesi ve elde edilen verilerin sonucunda ortaya çıkan ilişkiyi saptamaktır.

1.3 Araştırmanın Önemi

Bu çalışma, Finlandiya'nın uygulanmakta olan eğitim sistemlerini genel yönleriyle inceleyip, temel müzik eğitimi sisteminin Türkiye ile benzer farklı ve ortak yönlerinin neler olduğunu saptamaya ve ülkemizde uygulanmakta olan temel müzik eğitimi programının ne ölçüde uluslararası standartlarda olduğunu belirlenmesi açısından önemlidir. Aynı zamanda temel müzik eğitimi programlarına bilimsel yeni bir bakış açıları kazandırması bakımından faydalı olacağı düşünülmektedir.

Bu araştırma; karşılaştırmalı müzik eğitimi alanında kısıtlı olan kaynakların artırılmasına ve konu ile ilgili yapılacak yeni araştırmalara zemin hazırlayacağı bakımından önemlidir.

Bu çalışma; makale, tez ve bildiri üretilmesine olanak sağlayacağı gibi, temel müzik eğitimi programımızda yapılabilecek değişikliklere katkı sağlayabilecek olması açısından da önemlidir.

1.4 Sınırlıklar

Bu araştırma;

1. Finlandiya ve Türkiye eğitim sistemlerinin araştırılması
2. Zorunlu temel eğitim kapsamında, Finlandiya'nın 1-9. Sınıfları ve Türkiye'nin 1-8. Sınıfları (1739 K.N. Milli Eğitim Temel Kanunu Kapsamında)
3. Finlandiya 2014 öğretim programında ve Türkiye 2018 öğretim programında belirtilen müzik dersleri
4. Bahsi geçen amaçlarla çalışmada ulaşılan basılı, yazılı ve elektronik olarak bilimsel nitelik taşıyan kaynaklardan ve görüşme sorularından elde edilen verilerle sınırlıdır.

1.5. Varsayımlar

Bu araştırma, Finlandiya ve Türkiye eğitim sistemleri ile temel müzik eğitimi ile ilgili basılı, yazılı, elektronik kaynaklardan ve görüşme sorularından elde edilen bilgilerin güvenilir ve geçerli olduğu varsayılmıştır.

Seçilen araştırma modeli ve araştırmada izlenen belge tarama, inceleme ve çözümleme yöntemlerinin, araştırmanın probleminin çözümüne, araştırmanın yapısına ve amaçlarına uygun olduğu varsayılmıştır.

Finlandiya ve Türkiye eğitim sistemlerinin ve temel müzik eğitiminde ki öğretim programlarının çalışmanın evrenini temsil eder nitelikte olduğu varsayılmıştır.

1.6. Tanımlar

Temel eğitim: Bireyin yaşamında karşılaştığı kişisel ve toplumsal sorunları çözmesine, toplumun değer ve düzenlemelerine uyum sağlamasına, üretken ve tutumlu olması için temel bilgi ve alışkanlık kazandıran bir eğitim türüdür (Kol, 2003). Türkiye’de temel eğitim kavramı yerine İlköğretim ifadesi kullanılmaktadır (Saydam, 2003, s.75).

Karşılaştırmalı eğitim: Toplumlarda var olan eğitim sorunlarını ve bu sorunların sebeplerini, başka bir toplumdaki benzer faktörlere değinerek tanımlayan ve yorumlayan inceleme ve çalışma alanıdır (Erdoğan, 2003, s.6).

Öğretim programı: Sınıflarda ve derslerde okutulacak olan konuları, konuların amaçlarını, derslerin sınıflara göre haftalık saat çizelgesini, öğretim yöntem ve tekniklerini gösteren kılavuzdur (Büyükkaragöz ve Çivi, 1999). Finlandiya’da bu kavramın karşılığı olarak “müfredat” ifadesi kullanılmaktadır. Finlandiya müfredatı Türkiye de öğretim programlarına karşılık oluşturduğu için ilgili şekilde ifade edilmiştir.

Kapsamlı Okul (Comprehensive School): Finlandiya’da temel eğitimin 6 yıl süren ilk kademe ile 3 yıl süren ikinci kademe okullarına verilen isimdir.

BÖLÜM II: KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Eğitim

Eğitim, insanlık tarihi ile başlayıp, bireyin doğumundan ölümüne kadar devam eden bir süreçtir ve toplum yaşayışında yer edinmek için edinilen bilgi, beceri ve anlayışlara denir. Eğitim ile ilgili birçok araştırmacı farklı şekilde tanımlar yapmıştır. Bunlar;

“İnsan davranışlarında bilgi, beceri, anlayış, ilgi, tavır, karakter ve önemli sayılan kişilik nitelikleri yönünden belli değişimler sağlamak amacıyla yürütülen düzenli bir etkileşimdir” (Sönmez, 1991).

“Eğitim, bireyin yaşamış olduğu toplumdaki yeteneklerini, tutumlarını ve olumlu değerlerdeki diğer davranış biçimlerini geliştirdiği süreçlerin toplamı olarak veya bir bireyin davranışlarını kendi yaşantısı yoluyla ve amaçlar doğrultusunda istedik değişimi meydana getirme süreci...” (Tezcan, 1985, s.4).

Ertürk tarafından yapılan ve Alan yazında yaygın olarak kabul gören tanıma göre eğitim; “bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişim meydana getirme sürecidir” (Ertürk, 1972, s.12). Yapılan tanımlara bakıldığında ortak özellik olarak; eğitimin bir süreç olduğu, eğitimde bireyin kendi yaşantılarının olması gerektiği, bireye davranış kazandırmayı veya değiştirmeyi amaçladığı görülmektedir (Yavuz, 2004). Ayrıca bu davranışın istedik yani olumlu yönde olması amaçlanmakta ve kasıtlı yapılmaktadır. Eğitim, bireylere bilgi ve beceri kazandırıp bağımsız bir toplum oluşturmayı, bireyin kişisel, toplumsal ve ekonomik anlamda yaşamdaki yerini hazırlamayı ve evrensel bir kültüre sahip, zengin bir toplum yetiştirmeyi hedefler. “Günümüzde tüm ülkeler kalkınmanın anahtarının eğitim olduğu görüşünde birleşmektedirler. Zaten eğitimin hedeflerinden biri de toplumu geleceğe hazırlamaktır” (Ünal, 2012).

Doğru ve sistemli bir eğitim, bireyin ilgi ve yeteneklerini saptayarak onu en üst düzeye çıkarmanın yanı sıra yeni yetenekler kazandırmaktadır. Eğitim çok yönlü bir süreç olmasıyla beraber farklı başlıklar altında bir bütünü oluşturmaktadır. “Bireylerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönleri ile bir bütün halinde yetiştirilmelerini amaçlayan çağdaş eğitim “bilim, sanat ve teknik eğitimin bir bileşkesi” olarak kabul edilmektedir” (Uçan, 1979, s.45). Eğitim

kavramı çok yönlü olmak durumundadır. Bireyin gelişiminde kullanılan tek yönlü eğitim biçimi geçici olarak gereksinimleri sağlasa da bireyi tam anlamıyla geliştirmemektedir.

Eğitimin asıl amacı öğrenmedir. Kişinin davranışlarında kalıcı bir değişiklik olduğunda onun yeni davranışı öğrendiği kabul edilir (Telimen, 1972, s.33). Öğrenme, kişinin formal olarak yani okulda alacağı eğitimle gerçekleştirebildiği gibi, informal olarak yani okul dışındaki yaşantısında sosyal çevre ve ailesinde gerçekleşebilir. Dolayısıyla eğitim geniş kapsamlı bir kavramdır.

Formal Eğitim, planlı programlı ve belli bir müfredat çerçevesinde yapılan eğitime denmektedir. Eğitim süreci öğretmenin rehberliğinde planlanır, uygulanır ve izlenmektedir. Eğitim başlangıcından bitişine kadar özel bir çevre içinde kontrollü olarak uygulanır. Sürecin belli aşamalarında ve sonunda değerlendirme işlemi yapılır. Bu çerçevede okullarda yapılan eğitim bir “formal eğitim” dir. Formal eğitim süreci, okulda ve okul dışında gerçekleştirilmesine göre örgün ve yaygın eğitim olarak adlandırılmaktadır (Arslan, 2009).

İnformal Eğitim, hiçbir yapılandırmaya maruz kalmayıp insan yaşamı boyunca kendiliğinden oluşan bir süreçtir. Amaçlı ve planlı olmayıp tamamıyla tesadüfî ve gelişim güzeldir. Bu bakımdan sonuçları ve ne öğrenileceği öngörülemeyen eğitimlerdir (Arslan, 2009).

2.2. Temel Eğitim

Temel eğitim, eğitimin önemli basamaklarından biridir. Bu eğitim ile çocuklara, topluma uyum sağlamaları ve yaşamlarını daha iyi bir şekilde sürdürmeleri için gerekli olan temel bilgi ve beceriler kazandırılmaktadır. Birinci kademedeki çocuklar okuma yazma, ana dilini doğru ve etkin kullanma, okuduğunu anlama, temel matematiksel işlemler, önemli toplumsal ve doğal olaylar hakkında temel bilgiler edinmektedirler. Bu bilgiler sonraki öğrenmeler için ön koşul teşkil etmektedir. Eğitim olanaklarının sınırlı ve ilköğretimden sonra örgün eğitimi terk etme oranının yüksek olduğu az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerde, bireylerin en azından temel bilgi ve becerilerle donatılması için temel eğitim oldukça önemlidir. İlköğretimin yani temel eğitimin asıl işlevi çocuğu hayata hazırlamak olduğu için, öncelik öğrencilere temel bilgi ve beceriler kazandırılması olmalıdır (Okutan, 2003).

2.3. Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi, yaratıcı kişiliklerin gelişiminde en etkili araçlardan biri olduğu için nitelikli bir toplumun oluşumunda önemlidir. Ünlü düşünürler, yazarlar ve eğitimciler, müziğin insan yaşamındaki yerini ve eğitim aracı olarak kullanılması gerektiğini yüzyıllar boyunca vurgulamışlardır (Bilen, 1995, s.8). Müzik eğitimine bağlı olarak bireyin davranışlarında meydana gelen değişimler toplumu, toplumdaki değişimler de bireyleri etkilemektedir. Bireyin toplumsal çevresi ile müziksel çevresi arasında ki iletişiminin daha sağlıklı ve verimli olması bekletmektedir. Bu beklenti müzik eğitiminde öğrenci merkezli bir anlayış, yaklaşım, düzenleme ve uygulamayı gerekli kılmaktadır (Uçan, 2005, s.30).

Uçan (2005, s.30) ülkemizde ki müzik eğitimini genel, özengen ve mesleki olmak üzere üç ana bölüme ayırmaktadır.

Genel müzik eğitimi; Her düzeyde ve herkese yönelik olup örgün eğitim kurumlarında verilen eğitimidir. Müzik her yaşta kazandırılması gereken temel bir unsur olduğundan bu eğitim, İş-meslek, okul, bölüm ve program türü ne olursa olsun ayırım gözetmeden herkese ortak müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar.

Özengen/Amatör müzik eğitimi; Müziğin herhangi bir dalına ilgili ve istekli olan bireylere yönelik olup zevk ve doyum sağlayan ve gerekli müzikal davranışlar kazandırmayı amaçlayan bir eğitimidir. Zorunlu olmayıp bireylerin isteği doğrultusunda gerçekleşen bu eğitim; Örgün eğitim kurumları içerisinde eğitsel müzik kol çalışmaları, seçmeli koro ve orkestra çalışmaları ve çeşitli müziksel etkinlikler yoluyla, yaygın eğitim de ise özel dersler, konserler, yarışmalar ve özel kuruluşların düzenledikleri kurslar aracılığıyla gerçekleşmektedir.

Mesleki Müzik Eğitimi; Müziğin bütününe veya bir dalını meslek olarak seçmek isteyen ve belirli düzeyde yetenekli bireylere yönelik olup mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları kazandırmayı amaçlamaktadır. Örgün eğitim kurumları veya benzeri kurumlarda gerçekleşmektedir.

Temel eğitim olarak da adlandırılan ilköğretim kurumları, çocukları ileriki eğitim hayatlarına hazırlarken yeteneklerini ve yaratıcılıklarını da ortaya çıkarmaktadır. Müzik dersleri ise, çocukların ilgi ve yeteneklerini geliştirme fırsatı buldukları temel derslerden bir tanesidir. Bu ders, çocukların kişilik gelişimi, bireysel, kültürel ve sosyal çevresiyle uyumu

ile görev ve sorumluluklarını anlayabilmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Saydam, 2003 s.75).

Uçan'a göre (1999, s.8) İlköğretim çağı çocuğunun yaşamında müziğin çok önemli yeri ve işlevleri vardır. Bu işlevler; bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel olmak üzere çok yönlü ve çok boyutludur. Bunlardan her biri kendi içinde zengin bir çokluk ve çeşitlilik gösterir. Müziksel işlevler çocuğun gerek kendi yaşamında gerek kendisini çevreleyen insanlar ve diğer varlıklarla ilişkilerinde ve gerekse onlara katkılarında çok etkin ve belirleyici rol oynar.

Çocuklar geleceğin yetişkinleri olacaktır. Dolayısıyla temel eğitim bünyesinde alınan müzik eğitiminin, çocuklar üzerinde kişilik, davranış, özgüven ve sorumluluk duygularını geliştirdiği gibi müzik kültürünün gelişmesi, toplumla olan iletişim becerilerinin güçlenmesi ve sağlıklı bireylerin yetişmesi bakımından önemli bir yere sahiptir.

2.4. Ülkelerin Eğitim Sistemlerine Genel Bir Bakış

Daha önceki bölümlerde eğitim, temel eğitim ve müzik eğitimi kavramlarına değinilmişti. Takip eden bölümlerde iki ülkenin eğitim sistemi hakkında bilgi verilmiştir.

2.4.1. Türkiye Eğitim Sistemi

Türkiye Cumhuriyeti'nde eğitim devletin sorumluluğu altındadır. Buna bağlı olarak en yetkili kurum Millî Eğitim Bakanlığıdır. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Anayasaya da benimsenen merkezi yönetim esaslarına dayanarak eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütmekten sorumludur (Eurydice, 2018). 3797 sayılı yasanın 2. Maddesine göre Millî Eğitim Bakanlığının görevleri genel olarak: Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı, vatanına, milletine, kültürel değerlerine sahip çıkan, insan haklarına, toplumuna ve Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı sorumluluklarını bilen vatandaşlar yetiştirmek ve MEB'in tüm kademesindeki eğitim kurumlarında öğretmen ve öğrencilere yönelik her türlü eğitim ve öğretim hizmetlerini planlamak, programlamak, uygulamaktır. Anayasanın 42. Maddesine göre herkesin eğitim alma hakkı vardır ve devlet okullarında parasız eğitim verilmektedir. Türkiye'de bugünkü eğitim sistemi, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre tasarlanmıştır ve örgün ve yaygın eğitim olarak ikiye ayrılmıştır (Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, 2015).

Örgün eğitim, belli bir yaş grubundaki ve aynı düzeydeki bireylere, amaca göre hazırlanmış eğitim programları yoluyla okul çatısı altında düzenli olarak yapılan eğitimidir (Taymaz, 1992, s.3). Örgün eğitim; okulöncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimi içine almaktadır.

Yaygın eğitim, örgün eğitim sistemi içine hiç girmemiş, bu sistemin herhangi bir basamağında bulunan ya da bu basamaklardan birinden ayrılmış olan kişilere ilgi ve gereksinimleri doğrultusunda yapılan eğitimidir (Taymaz, 1992, s.3).

Okulöncesi eğitim, 3-5,5 yaşları içermekte olup örgün eğitim ilk kademesidir. Bu eğitim, 3-5,5 yaşlarda olan çocuklar için bağımsız anaokullarında, 4-5 yaşlarında olan çocuklar için örgün ve yaygın eğitim kurumları bünyesinde olan anasınıflarında yapılmaktadır. Okulöncesi eğitim zorunlu olmayıp Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğu altındadır (MEB, 2017). Bu eğitim kademesinin genel amacı: çocukları ilköğretime hazırlayarak fiziksel, zihinsel ve duygusal gelişimlerini sağlamak, sorumluluk, paylaşma, işbirliği gibi duygu ve davranışlarını geliştirmek ve ana dilimiz olan Türkçeyi doğru ve güzel konuşulmasını sağlamaktır. Yapılan açıklamalarda okulöncesi eğitimi alan veya devam eden çocukların almayan çocuklara göre zihinsel, psikomotor ve sosyal açıdan daha iyi geliştiğini ve ileriki eğitim hayatlarında daha başarılı olduğunu göstermiştir (Erdem, 2013).

Türkiye'de öğrencilerin 5 yaşını doldurduğu yıl başlayan zorunlu eğitim 8 yıl iken, 2012 yılında çıkan yasa sebebiyle okullara 4+4+4 sistemi getirilmiş ve zorunlu eğitim süresi 12 yıla çıkarılmıştır. Bu sistemle eğitim 3 kademeye bölünmüştür. İlk kademe 4 yıl süren ve 1, 2, 3 ve 4. Sınıfları kapsayan ilkokul, ikinci kademe 4 yıl süren ve 5, 6, 7 ve 8. Sınıfları kapsayan ortaokul, üçüncü kademe ise 4 yıl süren ve 9, 10, 11 ve 12. Sınıfları kapsayan lisedir. (Eurydice, 2018). İlköğretim, 6-14 yaş aralığında olan çocukları, ilkokul ile ortaokul'un çeşitli programlarından ve imam hatip ortaokullarından oluşmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğu altında olan bir kurumdur (RG, 2012-28261). İlköğretim, Özel eğitim gereksinimi olan çocuklar için de zorunludur (Eurydice, 2018).

Ortaöğretim ise 14-18 yaş aralığında olan çocukları ve ilköğretime dayalı olarak dört yıl zorunlu, örgün veya yaygın eğitim veren genel, mesleki ve teknik lise kurumlarının tümünü içermekte olup, öğrencilere genel kültür kazandırarak onları ilgi ve yetenekleri

doğrultusunda yükseköğretime ve iş hayatına hazırlayan eğitim sürecidir. Bu eğitim kademesi, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, Din Öğretim Genel Müdürlüğü ile Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğu altındadır (Eurydice, 2018).

Genel ortaöğretim, Anadolu Liseleri, Sosyal Bilimler Liseleri, Fen Liseleri, Güzel Sanatlar Liseleri ve Spor Liselerinden oluşmaktadır.

Mesleki ve Teknik Ortaöğretim ise; Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri, Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezleri, Mesleki Eğitim Merkezleri, Çok Programlı Anadolu Liseleri ile Anadolu İmam Hatip Liselerinden oluşmaktadır. Örgün eğitim için yaşını doldurmuş, örgün eğitime devam edemeyen veya devam ederken ayrılmak isteyen öğrenciler için açık öğretim liseleri bulunmaktadır. Bu kurumları bitiren öğrenciler lise diploması alarak mezun olmaktadır (Eurydice, 2018).

Ülkemizde yükseköğretim, 17 yaş ve üzeri bireyleri ve ortaöğretimden (lise) sonra en az 4 yarıyıl süren eğitim kurumlarının tümünü kapsamaktadır. Yükseköğretimin bünyesinde; üniversiteler, yüksekokullar, fakülteler, enstitüler, meslek yüksekokullar, konservatuarlar ile uygulama ve araştırma merkezleri vardır (Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, 2015). Bu kurumlarda eğitim görmek için ortaöğretimden mezun olduktan sonra merkezi düzeyde yapılan sınavlardan başarılı olma koşulu aranmaktadır. (Eurydice, 2018). Yükseköğretimin içerisinde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programları bulunmaktadır. Anayasanın 131. Maddesine göre yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, denetlemek ve yönetmek Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) sorumluluğu altındadır. Üniversiteler, Devlet ve Vakıflar tarafından kurulmaktadır. Üniversiteler, herhangi bir mesleki ve akademik yeterliliğe götüren kendi eğitim programlarını oluşturma, eğitim ve araştırma hizmetlerini hazırlama, sunma ve değerlendirme bakımından akademik özgürlüğe sahiptir (Eurydice, 2018).

2.4.1.1. Türkiye'de Temel Eğitim Müfredatı

Türkiye'de temel eğitim müfredatı öğretim programları olarak MEB tarafından tanımlanmıştır. Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır. Eğitim ve öğretim programlarıyla sürdürülen

tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir (MEB, 2018):

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek.
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak.
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak.
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle, millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe, yükseköğretime ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak.

Temel eğitimde ilk 4 sene tüm dersler sınıf öğretmenleri tarafından verilmektedir. Yabancı dil ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi branş öğretmenleri tarafından verilir. Diğer derslerin branş öğretmenleri ise ortaokuldan itibaren derslere girmeye başlamaktadır. Özel okullarda beceri ve yetenek gerektiren derslere branş öğretmenleri girmektedir. Bir ders saati 40 dakikadır ve tenefüsler için en az 10 dakika zaman ayrılır. İlkokulda öğrenciler haftalık 30 saat ders görmektedir. 3. Sınıfa kadar seçmeli ders olmayıp, serbest etkinlik saatleri vardır. Öğrenciler 1. Sınıfta haftalık 26 zorunlu ders saati haricinde 4 saat, 2 ve 3. Sınıfta ise 28 zorunlu ders saati haricinde 2 saat serbest etkinliklere eklenmektedir. Serbest etkinlik saatleri zorunlu olmayıp velilerin talebi üzerine ve okul yönetiminin kararına bağlıdır.

Ortaokulda öğrenciler ise, haftalık 29 zorunlu ders saati üzerine 6 saat de seçmeli ders alabilmektedir (RG, 2014-29072; RG, 2012-28239; MEB, 2021).

Temel eğitimde okullarda uygulanacak öğretim programları, ders kitapları ve öğretmen kılavuzları Millî Eğitim Bakanlığı'na (MEB) bağlı Talim ve Terbiye Kurulu tarafından hazırlanmaktadır. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı; Eğitim sistemini, plan ve programları, Eğitim mevzuatını, ders araç ve gereçlerini, yurtiçi ve yurtdışı eğitim faaliyetlerini araştırmak, pekiştirmek ve uygulama kararlarını almak gibi hizmetleri yürütmektedir. Tevhid-i Tedrisat Kanunu gereği Türk Milli Eğitimindeki birlik, beraberlik ve bütünlüğün sağlanması görevi de Talim ve Terbiye Kurulunca yürütülmektedir. Bakanlığın önemli görevlerinden büyük bir kısmını yerine getirme görevini üstlenen, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı 22 Mart 1926 tarihinde kabul edilip 3.4.1926 tarihinde yürürlüğe giren 789 sayılı "Maarif Teşkilatına Dair Kanununun" ikinci maddesine göre, "Millî Talim ve Terbiye Dairesi" adıyla kurulmuştur. Kuruluşundan günümüze hizmetlerinin daha rasyonel ve süratle yürütülebilmesi için önemli ve köklü değişiklikler yapılmıştır. 31.1.1993 tarihinde yayımlanan yönetmeliğe göre Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının teşkilat yapısı düzenlenerek bugünkü halini almıştır. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Türk Milli Eğitim Sisteminin ilkelerini ve politikalarını, öğretim programlarını, ders kitaplarını ve bütün eğitim ve öğretim araçlarını belirleyen yönlendiren ve Türk toplumunun ihtiyaçları doğrultusunda gelecek kuşakların yetişmesi ve eğitilmesi için amaç ve kararlar tespit eden bir kurumdur (Altun, 2002, s.6).

Öğretim programları ve ders kitapları, alanında uzman öğretmen ve akademisyenler tarafından işbirliği içinde geliştirilmektedir. Özel okullarda, dengi okulların haftalık ders çizelgesi ve öğretim programları uygulanmakla beraber, farklı öğretim programları veya derslerin olması durumunda MEB tarafından onaylanması gerekmektedir. Okullarda uygulanan öğretim programı en son 2017-2018 yıllarında güncellenmiştir (RG, 1992-21226; RG, 2012-28239).

Bir ders yılı 2 dönemden oluşur ve dönem sonlarında öğrencilerin başarı düzeyleri değerlendirilir. İlkokulda ölçme ve değerlendirme, 3. Sınıfa kadar sınav olmadan öğrencilerin ders içi etkinliklere katılma durumuna ve öğretim programlarında yer alan amaç ve kazanımlara göre yapılmaktadır. 4. Sınıf ve ortaokuldan itibaren ölçme ve değerlendirme ise, ders için etkinliklere katılma durumuna, sınavlar ve proje ödevleri ile alınan puanlara göre yapılmaktadır (RG, 2014-29072).

2.4.1.2. Türkiye’de Kapsamlı Yeterlilik Alanları

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde (TYÇ) belirlenmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşları, işçi ve işveren sendikaları, meslek örgütleri ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde, ulusal ve uluslararası uzmanlar ile akademisyenlerin katılımıyla hazırlanan “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” Bakanlar Kurulunun 2015/8213 sayılı Kararıyla 19 Kasım 2015 tarihli ve 29537 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir (MYK, 2023).

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ); Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu olacak şekilde tasarlanan; ilk, orta ve yükseköğretim dâhil, meslekî, genel ve akademik eğitim ve öğretim programları ve diğer öğrenme yollarıyla kazanılan tüm yeterlilik esaslarını gösteren ulusal yeterlilikler çerçevesini ifade etmektedir (MYK, 2023).

TYÇ sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve aşağıdaki gibi tanımlamaktadır (2006/962/EC Sayılı Tavsiye Kararı, 2006):

1) Anadilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme ve yorumlama (dinleme, konuşma, okuma ve yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktır.

2) Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem de yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim, öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürlerarası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Bireyin yeterlilik seviyesi, bireyin sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları ile farklı diller arasında değişkenlik gösterecektir.

3) Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Matematiksel yetkinlik, günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapılmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4) Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5) Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6) Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Bu yetkinlikler kişisel, kişilerarası ve kültürlerarası yetkinlikleri içermekte; bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak; gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri, toplumsal ve siyasal kavram ve yapılara ilişkin bilgiye, demokratik

ve aktif katılım kararlılığına dayalı olarak medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7) İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade eder. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olma ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8) Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

2.4.1.3. Türkiye’de Temel Sanat Eğitimi

Temel Sanat Eğitimi bahis konusu olduğunda Bauhaus eğitim sistemine değinmek gerekir. Çünkü “Temel Tasarım” eğitimi Almandaki adı ile “Vorkurs”, Bauhaus eğitim sisteminin içinde yeşermiştir. Bauhaus okulunda Temel Sanat Eğitimi öğrencilerin yaratıcılığını ortaya çıkarmayı, onların alışılmış kalıpların dışına çıkmasını sağlamayı ve klişelerden uzaklaşıp yeni anlayışlar oluşturmalarını amaçlamaktadır. Günümüzde desen ve sanat eğitiminin şekillenmesi Bauhaus Okulu temellidir (Erbay, 2000, s.105).

Ülkemizde Temel Sanat Eğitimi, 1957 yılında eğitime başlayan Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar (DTGS) Yüksekokulu ile ilk defa uygulanmaya başlanmıştır. Bauhaus okulunun sisteminin ve ders işlenişinin modellendiği bu okulda programın oluşturulurken Almanya’dan Adolf Schneck danışman olarak davet edilmiş okuldaki bütün sanat alanlarının programları onun görüş ve önerileri doğrultusunda hazırlanmıştır. Dolayısıyla Adolf Schneck Temel Sanat Eğitimi Türkiye’ye ilk getiren kişi olarak ayrı bir önem arz etmektedir. DTGS Yüksekokulunda eğitime başlayan tüm öğrencilerin, okulda sanat eğitimi veren bütün dallardaki eğitimlere Temel Sanat Eğitimi dersiyle başlaması, bu derste başarı durumlarına göre 2. Sınıfta bölümlerini tercih etmeleri kararlaştırılmıştır (Erim, 1999, s. 7).

Günümüzde Türkiye’de temel eğitim seviyesinde temel sanat eğitimi ise Bilsem önderliğinde sağlanmaktadır. Örgün eğitim kurumlarına devam eden ve genel yetenek, görsel sanatlar veya müzik yetenek alanlarından özel yetenekli olarak tanılanan öğrencilere,

yeteneklerini geliştirerek kapasitelerini en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla destek eğitim vermek üzere BİLSEM'ler açılmıştır. BİLSEM'de okulöncesi, ilkökul, ortaokul ve lise çağındaki üstün yetenekli öğrencilere eğitim verilmektedir. BİLSEM tarihçesi incelendiğinde Millî Eğitim Bakanlığı özel gereksinimli çocuklar için 1992 yılında o yıllarda görevli Millî Eğitim Bakanı tarafından bu çocukların eğitim ve öğretimleri için Özel Eğitim ve Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü adı altında kurulmuş ve kurum başına Genel Müdür olarak Prof. Dr. Necate Baykoç Dönmez getirilmiştir. Kurulan bu bölüm için Genel Müdürlük Teşkilat yapısı bünyesinde özel eğitim, idari işler ve rehberlik bölümü şeklinde 3 daire başkanlığı kurulmuştur. Bu daire başkanlıklarına bağlı olarak da 25 şube meydana getirilerek bu yeni oluşum desteklenmiştir. Bu çocukların ihtiyaç durumuna göre üstün yeteneklilerin eğitimleri şubesi ve özel eğitime gereksinimi olan engel gruplarına ilişkin ayrı şubeler şeklinde kurulmuştur (Baykoç Dönmez, 2011).

Bu kurumlar oluşturulurken mevcut ekonomik, sosyal, kültürel ve eğitim şartları ülkemiz koşulları dikkate alınarak meydana getirilmiştir. Bu süreçte değişik ülkelerde hazırlanıp uygulanan modeller incelenmiş, ülkemizde uygulanabilme durumları ele alınmış ve Genel Müdür makamına getirilmiş Prof. Dr. Necate Baykoç Dönmez' in daha önceki yıllarda yaptığı akademik çalışmaları doğrultusunda daha fazla sayıda üstün yetenekli çocuğa en uygun ve uygulanabilir modele ulaşılabilmesi için, ülkemiz şartlarına uygun yeni, ulusal bir model geliştirilmiştir. Meydana getirilen bu yeni sistem BİLSEM Dünya'da ülkemize özgün tek modeldir. İlerleyen zamanla birlikte 2005 yılında gerçekleştirilen Avrupa Birliği Leonardo da Vinci Projesi isimli uygulamasından sonra İngiltere'de 2006 yılında gerçekleştirilen Ulusal Üstün Yetenekliler Kongresine davet edilen ve tek yabancı temsilci olan Prof. Dr. Necate Baykoç Bilim Sanat Merkezleri'ni bu toplantıda BİLSEM modelini ve önemini anlatmıştır. Bunun sonucunda bu uygulamanın Londra'da uygulanması kararı alınmasına vesile olmuştur (Baykoç Dönmez, 2011).

2020 yılı verilerine göre yaklaşık olarak 176 BİLSEM, bu okullarda farklı branşlarda görev yapan 2300 öğretmen ve bu kurumlarda eğitim gören yaklaşık olarak 63 bin üstün yetenekli öğrenci bulunmaktadır. 2020 tarihi itibarıyla Türkiye'nin her ilinde birçok BİLSEM bulunmakta ve bu eğitim kurumlarında üstün yetenekli çocukların eğitim ve öğretim faaliyetleri devam etmektedir (Url -1).

2.4.2. Finlandiya Eğitim Sistemi

Finlandiya eğitim sisteminde en yetkili kurum Eğitim Bakanlığı'dır. Kamu eğitiminin neredeyse tamamı devlet tarafından destek görmekte ve denetlenmektedir. Eğitim Bakanlığı hazırladığı eğitim politikasıyla ilgili yönetmelikleri ve yasaları hükümete sunar ve eğitim sisteminin genel ilkeleri parlamento tarafından yasalaştırılır (Erginer, 2012, s.6).

Finlandiya'da çok az özel okul vardır ve devlet okullarıyla aynı hizmetleri sağlamaları gerekmektedir. Tüm okulların sadece %2'si özeldir ve kamu tarafından finanse edildiği için ücretsizdir. Temel eğitimde ücret alınması, Finlandiya Anayasası tarafından yasaklanmıştır (Ministry of Education and Culture, 2023). İlköğretim ve ortaöğretim okullarının büyük bir kısmı belediyeler tarafından yönetilmektedir. Finansman tahsisi yerel müfredat ve personel alımına ilişkin kararları belediyeler vermektedir. Belediyeler ayrıca karar verme yetkisini okullara devretme özerkliğine sahiptir. Fin okulları, temel dersler için öğrenme hedefini içeren ulusal çekirdek müfredata sahiptir. Bu müfredat Finlandiya Ulusal Eğitim Ajansı tarafından belirlenmektedir. Okullar, ulusal müfredata dayalı eğitim ve öğretim kapsamında yerel bağlamları yansıtan kendi müfredatlarını geliştirmektedirler.

Finlandiya'da zorunlu eğitim yedi yaşında başlarken 2016 yılında hükümet tarafından alınan karar ile altı yaşındakiler için 1 yıl okul öncesi eğitim zorunlu hale gelmiştir. 2020 yılında ise zorunlu eğitim 16 yaşından 18 yaşına çıkarılmıştır. Fin okullarında öğrenciler ana dillerine bağlı olarak Fince, İsveççe veya Sami dilinde eğitim görmektedirler. İşitme güçlüğü yaşayan öğrenciler için işaret dilinde eğitim verilmektedir. (Ncee, 2021).

Finlandiya eğitim sisteminin temel ilkesini; herkese hayatlarının her aşamasında yaşam boyu öğrenme, maddi durum, etnik köken ve yaş gibi etkenlere bakılmadan eğitimde eşit olanaklar sağlama, yüksek öğrenime kadar olan zorunlu eğitimin ücretsiz olması ve vatandaşların kendilerini geliştirmelerine destek veren yetişkin eğitimi oluşturmaktadır.

Finlandiya'nın Fince ve İsveççe olmak üzere iki resmi dili vardır. Temel ve lise eğitimindeki öğrencilerin yaklaşık %6'sı, eğitim dilinin İsveççe olduğu bir okula gitmektedir. Her iki dil grubunun da yükseköğrenim düzeyinde kendi kurumları vardır. Buna ek olarak, öğretimin tamamının veya en azından bir kısmının yabancı dilde, en yaygın olarak İngilizce olarak verildiği eğitim kurumları vardır. Yerel yetkililerin, Laponya'nın Sami dili konuşulan bölgelerinde o dilde eğitim düzenlemeleri gerekmektedir. Eğitim sağlayıcıları,

Sami dilinde eğitimin yanı sıra göçmen öğrencilerin ana dilinde eğitim için ek finansmana başvurabilmektedirler (FNAE, 2022).

Finlandiya'daki mevcut düşünce, her öğrencinin potansiyelinin en üst düzeye çıkarılması gerektiğidir. Bu nedenle eğitim rehberliği esas olarak görülmektedir. Rehberlik ve danışmanlık, öğrencileri çalışmalarında mümkün olduğu kadar iyi performans gösterebilmeleri, eğitimleri ve kariyerleri ile ilgili doğru ve uygun kararlar alabilmeleri için desteklemeyi, yardım etmeyi ve rehberlik etmeyi amaçlar. Rehberlik ve danışmanlık, tüm eğitim personelinin işi olarak görülmektedir. Bu nedenle öğretmenlerin çocuklara ve gençlere birer birey gibi davranmaları ve kendi yetenekleri doğrultusunda ilerlemelerine yardımcı olmaları gerekmektedir. Tüm öğrenciler eğitim desteği alma hakkına sahiptir (FNAE, 2022).

6 yaşında başlayan 1 yıllık okul öncesi eğitim (esiopetus) ücretsiz olup öğrenciler yılda en az 700 saat eğitim görmektedirler (Eurydice, 2023). Okul öncesi eğitim hem erken eğitim merkezlerinde hem de okullarda verilmektedir. Okul öncesi eğitimde çocuklar, yaşlarına ve yeteneklerine göre farklı öğrenme alanlarından temel beceri bilgi ve yetenekleri benimserler. Oyun yoluyla öğrenme esastır. Temel eğitim, çocuğun 7 yaşına girdiği yılda başlar ve 9 yıl sürmektedir.

Temel eğitim (perusopetus) 1-6. Sınıfların olduğu ilk kademe ve 7-9. Sınıfların olduğu ikinci kademe olarak ayrı yapılmış okullarda veya 1-9. Sınıfları içeren “Comprehensive School” denilen kapsamlı okullarda verilmektedir. Finlandiya temel eğitimin özellikleri; teftişin, ulusal bir sınavın ve öğretmen değerlendirmesinin olmaması, öğretmenlerin kendilerini toplum tarafından değerli hissetmesi, okul günlerinin ve ev ödevlerinin az olması, sanat müzik ve beden eğitimi derslerinin daha fazla olmasıdır (Antinluoma, vd., 2018).

Temel okul müfredatındaki temel dersler şunlardır:

1-2. sınıflar için: Anadil ve edebiyat, ikinci ulusal dil, yabancı diller, matematik, çevre çalışmaları, din ya da ahlak bilimi, müzik, görsel sanatlar, el sanatları, beden eğitimi ve rehberlik danışmanlığı

3-6. sınıflar için: Anadil ve edebiyat, ikinci ulusal dil, yabancı diller, matematik, çevre çalışmaları, din ya da ahlak bilimi, tarih, sosyal bilgiler, müzik, görsel sanatlar, el sanatları, beden eğitimi ve rehberlik danışmanlığı

7-9. sınıflar için: Anadil ve edebiyat, ikinci ulusal dil, yabancı diller, matematik, biyoloji, coğrafya, fizik, kimya, sağlık eğitimi, din ya da ahlak bilimi, tarih, sosyal bilgiler, müzik, görsel sanatlar, el sanatları, beden eğitimi, ev ekonomisi ve rehberlik danışmanlığı (Ncee, 2021).

Okul yılı, ağustos ortası ile haziran başı arasındaki 190 günden oluşmaktadır. Eğitim, haftada 5 gün olarak yapılmaktadır. Haftalık minimum ders sayısı, alınan seçmeli derslerin düzeyine ve sayısına bağlı olarak 20-30 saat arasında değişmektedir. Okullarda günlük ve haftalık ders çizelgeleri belirlenmektedir. Ek olarak, ekstra tatillerle ilgili yerel özerklik vardır. İlk 6 yıl derslerin çoğu aynı sınıf öğretmeni tarafından son 3 yıl ise alanlarında uzman olan öğretmenler tarafından verilmektedir (FNAE, 2022).

Finlandiya’da öğrencilere öğrenme süreçlerinde rehberlik etmek ve yardımcı olmak için sürekli değerlendirme sağlanmaktadır. Öğrencilere her okul yılında en az bir kez rapor verilmektedir. Temel eğitimdeki öğrenciler için ulusal bir sınav yoktur. Bunun yerine öğretmenler, müfredatta yazılı olan hedeflere dayalı olarak kendi konularındaki değerlendirmeden sorumludurlar. Temel eğitim sertifikasındaki notlar ve 9. Sınıf sonunda verilen final sertifikası da öğretmenler tarafından verilmektedir. Bu değerlendirmeye göre çocuklar daha sonraki çalışmaları için seçilmektedir. Bu nedenle ulusal çekirdek müfredat, tüm ortak konularda değerlendirme yönergeleri içerir (FNAE, 2022).

Zorunlu eğitimi başarıyla tamamlayan öğrenciler, genel ve mesleki lise eğitim ve öğretimine hak kazanırlar. Liselere öğrenci seçimi, öğrencilerin temel eğitim sertifikalarındaki notlara bağlıdır. İlgili yaş grubunun yüzde 90’ından fazlası genel ve mesleki lise eğitimlerine temel eğitimden hemen sonra başlamaktadır. Hem genel hem de mesleki lise eğitiminin tamamlanması, öğrencilere yükseköğretime devam etme hakkını vermektedir. Bilim, sanat, müzik veya spor gibi bölümlere odaklanmak isteyen öğrenciler için uzmanlaşmış liseler bulunmaktadır. Bazı genel liseler ayrıca özel bölümler sunarken, diğerleri Uluslararası Bakalorya diploma programı sunar. Mesleki eğitimi seçen öğrenciler, 10 geniş endüstri alanından birinde bir lise sertifikası ve mesleki yeterlilik için çalışmaktadır (Ncee, 2021).

Genel lise müfredatı 3 yıl sürecek şekilde tasarlanmıştır, ancak öğrenciler bunu 2 ila 4 yılda tamamlayabilmektedir. Öğretim, yıl sınıflarına bağlı olmayan modüler bir biçimde düzenlenir ve öğrenciler bireysel çalışma programlarına özgürce karar verebilmektedirler.

Her ders tamamlandığında değerlendirilir ve bir öğrenci zorunlu ve seçmeli çalışmaları içeren gerekli sayıda dersi tamamladığında genel bir lise sertifikası almaktadır. Finlandiya Ulusal Eğitim Ajansı, genel lise eğitimi için farklı derslerin ve çalışma modüllerinin hedeflerine ve öğrenme sonuçlarına karar vermektedir.

Genel lise eğitimi (lukio), beş zorunlu sınavı içeren yeterlilik sınavı ile sona ermektedir. Fin Olgunluk Sınavı veya diğer bir adıyla Matrikülasyon Sınavı, bir öğrencinin beş konudaki yeterliliğini ölçmektedir. Anadil (Fince, İsveççe veya Sami) zorunlu, diğer dördü matematik, ikinci ulusal dil, yabancı dil, beşerî bilimler ve doğa bilimleri derslerinden seçilmektedir. Matematik ve dil sınavları temel ve ileri düzey olmak üzere iki seviyeden oluşmaktadır. Öğrenciler belirli bir sınavda her iki seviyeye de girebilir ancak, dört dersten en az bir ileri seviye sınavına girmeleri gerekmektedir (Ylloppilastutkintolautakunta, 2021). Yeterlilik sınavını ve tüm lise müfredatını tamamlayan öğrencilere, geçilen sınavın ayrıntılarını, ulaşılan seviyeleri ve notları gösteren ayrı bir sertifika verilmektedir.

Finlandiya'da iki tür yükseköğrenim kurumu vardır bunlar: üniversiteler ve uygulamalı bilimler üniversiteleridir. Üniversiteler, bilimsel araştırma ve buna dayalı öğretime önem vermektedir. Uygulamalı bilimler üniversiteleri ise çalışma hayatının ihtiyaçlarına cevap veren daha pratik bir eğitim yaklaşımını benimsemektedir. Üniversitelere öğrenci alımı sınırlı sayıdadır. Başvuru sayısı, mevcut kontenjan sayısından fazla olduğu için üniversiteler ve uygulamalı bilimler üniversiteleri, öğrenciler için farklı türde seçim kriterleri kullanmaktadır. Öğrenciler, yeterlilik sınavı ve üniversitelerin kendi giriş sınavlarındaki başarıları sonucunda üniversiteye yerleşmektedir (FNAE, 2022).

Üniversitelerde öğrenciler, Lisans ve Yüksek Lisans dereceleri ile akademik, sanatsal ve üçüncü aşama lisansüstü dereceleri için eğitim alabilmektedir. Uygulamalı bilimler üniversiteleri, Lisans ve Yüksek Lisans dereceleri sağlamaktadır. Üniversiteler ve Uygulamalı bilimler üniversiteleri ayrıca, mesleki uzmanlık programları, açık üniversite eğitimi veya diğer lisans dışı çalışmalar olarak derece modülleri ve sürekli mesleki eğitim sağlayabilmektedir. Yüksek lisans eğitimi için öğrencilerden, lisans derecesi veya eş değer çalışmalara sahip olması beklenmektedir. İki kurum tarafından verilen dereceler, derecelerinin amaçları, çalışmaların yapısı ve öğrenim için diğer kriterler ile ilgili hükümler, hükümet kararnamesiyle düzenlenmektedir. Profesyonel öğretmen eğitimi uygulamalı bilimler üniversiteleri tarafından verilmektedir (Studyinfo, 2023).

Finlandiya’da öğretmenlik çok saygı gören ve önemsenen bir meslektir. Temel eğitim ve lise öğretmenlerinin meslek hayatına başlamaları için yüksek lisans derecesine sahip olmaları gereklidir ve ilk eğitimleri öğretmenlik uygulamasını içermektedir. Finlandiya eğitim sistemi öğretmene ve öğretmen eğitimine duyulan güven ve özene dayanmaktadır. Öğretmen eğitiminin kalitesi ve önemi nedeniyle, öğretmenler kendi çalışmalarını geliştirmeleri konusunda çok fazla özgürlüğe sahiptir. Yani öğretmenler kullanmak istedikleri materyalleri ve öğretim yöntemlerini kendileri karar vermektedir. (Ministry of Education and Culture, 2022).

2.4.2.1. Finlandiya Temel Eğitim Müfredatı

Finlandiya’da Temel Eğitimin amacı, eşitlik ve kalitenin sağlanması ve öğrencilerin büyümesi, gelişmesi ve öğrenmesi için iyi koşullar sağlamaktır. Öğrencilerin kendi güçlü yönlerini bulmalarına ve öğrenme yoluyla geleceğin inşasına rehberlik edilmesi amaçlanmaktadır. Temel eğitim, öğrencilere yönelik genel eğitimdeki tüm temellerden oluşmaktadır. Temel eğitim, ortak bir değerler dizisine ve bir öğrenme anlayışı üzerine kuruludur.

Finlandiya’da temel eğitim, kaynaştırma ilkesine göre geliştirilmiştir. Eğitimin erişilebilirliği ve ulaşılabilirliği gözetilir. Temel eğitim veren her okulun bir öğretme ve eğitme rolü vardır. Bu, öğrencilerin evleriyle ortaklaşa olarak öğrenmelerini, gelişmelerini ve esenliklerini desteklemek anlamına gelir. Temel eğitim, öğrencilere becerilerini çeşitli şekillerde geliştirme fırsatı sunar. Öğrencilerin insanlar, öğrenciler ve topluluk üyeleri olarak olumlu kimliklerini oluşturur. Eğitim, katılımı ve sürdürülebilir bir yaşam tarzını ve ayrıca demokratik bir topluma üyelik yolunda büyümeyi teşvik eder. Temel eğitim, öğrencileri insan haklarını tanıma, saygı duyma ve savunma konusunda yetiştirir (Opetushallitus, 2016).

Temel eğitimde sosyal misyon, eşitlik ve adaleti teşvik etmeye yöneliktir. Temel eğitim, beşerî ve sosyal sermaye biriktirmektedir. İnsan sermayesi, insan bağlantıları, etkileşim ve güven yoluyla bilgi ve sosyal sermayeden oluşmaktadır. Hep birlikte, bireysel ve toplumsal refaha ve gelişime katkıda bulunulmak amaçlanmaktadır. Temel eğitimin rolü ise eşitsizliğin ve dışlanmanın önlenmesine katkıda bulunmak ve cinsiyet eşitliğini teşvik etmektir. Temel eğitim, kızları ve erkekleri farklı konularda çalışmaya eşit şekilde teşvik eder ve cinsiyet çeşitliliğine ilişkin bilgi ve anlayışı artırmaya çalışır. Her öğrencinin kendi fırsatlarını belirlemesine ve cinsiyete özgü rol modelleri olmadan öğrenme yollarını oluşturmasına yardımcı olması beklenmektedir.

Temel eğitimin kültürel görevi, çeşitli kültürel yetkinlikleri ve kültürel mirasın takdir edilmesini teşvik etmek ve öğrencilerin kendi kültürel kimliklerini ve kültürel sermayelerini oluşturmalarını desteklemektir. Öğretim, kültürel çeşitlilik anlayışını arttırır ve kültürleri herkesin rol oynayabileceği geçmişin, bugünün ve geleceğin devamı olarak algılamaya yardımcı olmaktadır. Okulun çevresindeki ve dünyadaki değişim, kaçınılmaz olarak öğrencilerin gelişimini, refahını ve okulun işleyişini etkileyecektir. Temel eğitimde insanlar, değişim ihtiyacıyla açıkça yüzleşmeyi, onu eleştirel olarak değerlendirmeyi ve geleceği inşa eden seçimlerin sorumluluğunu almayı öğrenmektedirler (Opetushallitus, 2016).

Amaçlara yönelik olarak yerel yönetimler, bünyesinde bulunan zorunlu eğitim çağındaki tüm gençlerin eğitimini sağlamakla yükümlüdür. Temel eğitimin düzenlenmesi ise Anayasa, Temel Eğitim Yasası ve Kararnamesi, Hükümet kararnameleri, müfredatın temelleri ve buna dayalı yerel müfredat ve akademik planlardan oluşmaktadır. Ayrıca ülkenin tabi olduğu diğer mevzuat ve uluslararası anlaşmalara bağlı yükümlülükler de öğretim organizasyonunda dikkate alınmaktadır. Temel eğitim müfredatının hazırlanmasında bahsi geçen Temel Eğitim Yasası ve Kararnamesi ile saatlerin amaçlarını ve dağılımını belirleyen Hükümet Kararnamesi dikkate alınmaktadır.

Finlandiya'da temel eğitim, eğitim sisteminin temel taşı olarak kabul edilmekte ve okul öncesi ile başlayan eğitim sürecinin bir parçası olarak kabul edilmektedir. Ayrıca, temel eğitim, ortaöğretime hazırlık ve uyum sürecini sağlamaya yöneliktir. Kararnamenin 3. Maddesine göre, öğretimin temel amacı, bir öğrencinin kapsamlı genel eğitiminin oluşturulması ve dünya görüşünün genişletilmesi için bir temel oluşturmaktır. Bu, hem farklı disiplinlerden gelen bilgi ve becerileri hem de disiplinleri aşan ve bütünleştiren bilgileri gerektirmektedir. Ayrıca, becerilerin önemi vurgulanmaktadır. Yönetmelikte, öğretilen bilgilerin bilimsel bilgilere dayanması gerektiği açıkça belirtilmektedir. Ayrıca, anadil dışındaki bir dilde öğretim organizasyonunu ve hedeflerini, özel bir dünya görüşüne ve eğitim sistemine dayalı öğretimi sağlayacağını tanımlamaktadır (Opetushallitus, 2016).

Temel eğitimde temel belge isimli bir yönetmelik bulunmaktadır. Temel belge, Ulusal Eğitim Kurulu tarafından yayınlanan ve yerel müfredatın buna göre hazırlandığı ulusal bir yönetmeliktir. Müfredatın amacı, öğretim ve okul çalışmalarının organizasyonunu desteklemek, rehberlik etmek ve birleşik temel eğitimin eşit şekilde gerçekleştirilmesini teşvik etmektir.

Eğitim sağlayıcılar tarafından hazırlanan yerel müfredat, rehberlik sisteminin önemli bir parçasıdır. Hem ulusal hem de yerel olarak önemli amaç ve hedeflerin ifade edilmesinde ve uygulanmasında kilit bir rol oynamaktadır. Yerel müfredat, günlük okul çalışmaları için ortak bir temel ve yön oluşturur. Okulların çalışmaları kadar öğretim organizatörünün faaliyetlerine de rehberlik eden stratejik ve pedagojik bir araçtır. Müfredat, çocukların ve gençlerin refahını ve öğrenmesini desteklemek için okul faaliyetlerini diğer yerel faaliyetlerle bütünleştirir (Opetushallitus, 2016).

Eğitim sağlayıcı yerel müfredatın hazırlanmasından olduğu gibi geliştirilmesinden de sorumludur. Buna bağlı olarak Müfredat, temel eğitim, öğretimin ve öğrenmenin değerlendirilmesi, öğrencilere yönelik destek, rehberlik ve bakım, ev-okul işbirliği, diğer faaliyetlerin ve organizasyonlarının uygulanmasına öğretmenler karar vermektedirler. Öğretmen, müfredatta tanımlanan hedefleri, faaliyetleri yönlendiren kılavuzları, ana içerikleri ve öğretim organizasyonu ile ilgili diğer yönleri yerel bir perspektiften vurgular ve tamamlar. Müfredat hazırlanırken, öğrencilerin ihtiyaçlarını, yerel özellikleri, öz değerlendirme ve geliştirme çalışmalarının sonuçlarını dikkate almaktadır. Müfredatın görevi ise öğretim kalitesinin sürekli gelişimini desteklemek ve eğitim sürekliliğini güçlendirmektir. Okul öncesi eğitimden ilköğretime ve ilköğretimden bir sonraki aşamasına geçişin temellini oluşturmaktadır.

Müfredat, Fince, İsveççe, Sâmi dilinde ve gerekirse başka bir dilde öğretim için öğretmen tarafından onaylanarak uygulanmaktadır. Yerel müfredat, aynı bölgedeki tüm okullar için ortaklaşa veya birkaç okulda ortaklaşa ve okullara özgü bölümleri içerecek şekilde geliştirile bilinmektedir. Bunların nasıl hazırlanacağına ilişkin kararlar öğretmenler tarafından verilmektedir. Ayrıca öğretim düzenleyicileri, sınır ötesi işbirliği ve ortak bölgesel müfredat yönergeleri üzerinde anlaşabilmektedirler (Opetushallitus, 2016).

Müfredat tasarlanırken, öğretimin ağırlıklı olarak konu temelli olabileceği veya bütünleşik bir şekilde uygulanabileceğini göz önünde bulundurmaktadırlar. Tüm öğrencilerin bireysel planları ortak bir müfredat üzerine kuruludur. Okul yılı planı, müfredatın öğretim yılı boyunca her okulda nasıl uygulanacağını belirtmektedir. Ülkedeki Temel Eğitim Yönetmeliği, müfredatta kararlaştırılan temel konuları öğrencilere ve velilere bildirmeyi yükümlü kılmaktadır.

Müfredatın ve akademik yıl programının geliştirilmesinde işbirliğini, ortak hedeflere bağlılığı teşvik eder ve eğitim-öğretim çalışmalarının tutarlılığını artırır. Öğretimin düzenleyicisi, öğretim kadrosunun işbirliğine katılma fırsatlarını önemser ve hem konular arasında işbirliğini hem de farklı birimlerin disiplinler arası işbirliğini teşvik etmeye yönelik çalışmaktadır. Yasaya göre, öğrencilere müfredatın ve ilgili planların hazırlanmasına katılma fırsatı verilmelidir. Ailelerin müfredat çalışmasına, müfredatın hazırlanmasına ve okul faaliyetlerinin planlanmasına özellikle eğitim hedefleri, çalışma kültürü ve ev-okul işbirliği açısından da katılmaları önem taşımaktadır (Opetushallitus, 2016).

Müfredat temellerindeki değişiklikler, yerel müfredatta ve uygulamada buna karşılık gelen değişiklikleri gerektirmektedir. Eğitim sağlayıcı (belediyeler), yerel ihtiyaçlardan başlayarak ve geliştirme çalışmalarının sonuçlarından yararlanarak müfredatı gözden geçirebilmektedir. Buna bağlı olarak kaliteyi ve işlevselliği iyileştirebilmeye yönelik çalışmalarda bulunabilmektedirler (Opetushallitus, 2016).

Temel Eğitim Yasası, yerel yönetimler ile sosyal ve sağlık yetkililerinin işbirliği içinde öğrenci bakımı ve ev-okul işbirliği ile ilgili bir müfredat hazırlamayı zorunlu kılmaktadır. Tüm öğrencilerin eğitimini, güvenliğini ve refahını sağlamak için diğer yönetimlerle işbirliği de gerekmektedir. Diğer kuruluşlar ve çeşitli uzmanlarla işbirliği yapmak, planların ve okul çalışmalarının kalitesini de artırmaktadır.

Öğrenciler, Temel Eğitim Yasası tarafından garanti altına alınan okul günlerinde müfredata uygun temel eğitim alma hakkına sahiptir. Bu hak, eğitim sağlayıcı tarafından sağlanır ve öğrencilerle çalışan herkes, eğitim sağlayıcı tarafından onaylanan müfredatı uygular ve çalışmayı yönlendiren diğer standartları takip etmekle yükümlüdürler.

Öğretmenlerin görevleri arasında, verdiği eğitimi ve etkinliğini değerlendirmek ve faaliyetlerinin dış değerlendirmesine katılım şartı bulunmaktadır. Değerlendirmenin amacı eğitimi geliştirmek ve öğrenme koşullarını iyileştirmektir. Yerel müfredatın ve müfredatın uygulanmasının izlenmesi, düzenli olarak değerlendirilmesi ve geliştirilmesi bu görevin bir parçasıdır.

Ulusal değerlendirmelerin ve geliştirme projelerinin sonuçları ile temel eğitim için ulusal kalite kriterleri, eğitim sağlayıcının ve okulların öz değerlendirmesinde tercihe bağlı olarak kullanılabilmektedir. Öğrencilere, aileler ve diğer birimlerle işbirliğini, açık ve yapıcı öz değerlendirmeyi teşvik etmektedir (Opetushallitus, 2016).

Finlandiya Temel Eğitim müfredatının geçmiş süreci incelendiğinde müfredatının ilk versiyonu 1970 yılında hazırlandığı gözlemlenmiştir. Bu müfredat, o dönemde yapılan eğitim reformları çerçevesinde oluşturuldu ve Finlandiya'nın eğitim sistemindeki yaklaşımların değişimini yansıttı. Daha sonra, müfredatta zaman içinde çeşitli güncellemeler ve değişiklikler yapıldı (Opintopolku.fi, 2023):

1970'ler ve 1980'ler: Finlandiya'nın temel eğitim müfredatında yapılan ilk önemli değişiklikler bu dönemde gerçekleşti. 1970'lerde müfredatın esnekliği artırıldı ve öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına daha fazla odaklanan bir yaklaşım benimsendi.

1994: Finlandiya'da geniş çaplı bir eğitim reformu gerçekleştirildi. Bu reformla birlikte, temel eğitim süresi dokuz yıla çıkarıldı ve müfredat daha bütünsel bir yaklaşımla tasarlandı. Öğrencilerin kişisel gelişimi, sosyal becerileri ve öğrenmeye yönelik motivasyonu vurgulandı.

2004: yapılan bir diğer önemli değişiklik, fen, matematik, dil ve kültür derslerinin daha da güçlendirilmesi ve disiplinler arası bir yaklaşımın teşvik edilmesi oldu. Ayrıca, temel becerilerin öğretimi, eleştirel düşünme ve problem çözme yeteneklerine odaklanan bir müfredat anlayışı benimsendi.

2014: Finlandiya'da birçok okulda proje tabanlı öğrenmeyi teşvik eden bir müfredat reformu gerçekleştirildi. Bu reformla birlikte, öğrencilerin daha aktif ve katılımcı bir şekilde öğrenmeleri sağlanarak, derinlemesine öğrenme ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesi hedeflendi.

Bu listede yer alan değişiklikler, Finlandiya'nın temel eğitim müfredatında gerçekleşen önemli dönüşümleri örneklemektedir. Ancak, belirtilen yılların dışında da müfredatta daha küçük ölçekli değişikliklerin yapıldığı bilinmektedir. Ayrıca, Finlandiya'daki eğitim sistemi sürekli olarak gözden geçirilmekte ve güncellenmektedir, bu nedenle daha sonraki yıllarda da müfredatta değişikliklerin yapıldığını belirtmek önemlidir (Opintopolku.fi, 2023).

2.4.2.2. Finlandiya Kapsamlı Yeterlilik Alanları

Finlandiya tarafından benimsenen temel eğitimin amacı, öğrenim verilen kitlenin yetenek, bilgi, davranış ve iradesinin gelişmesine imkân tanımak, bilgi ve yetilerini ihtiyaç anında kullanabilme olanağını sağlamak, öğrencilerin kendi benliğinin farkında olan bir kişi olarak yetişmelerine destek olmak ve demokratik şartları kabul etmiş bir topluma ayak

uydurarak sürdürülebilir bir hayat stili için lazım olan yetileri geliştirmektir. Yeterliliklerin geliştirilmesi açısından öğrenme olgusu, değerler ve çalışma kültürü temel niteliği taşıyan kavramlardır. Konulardan her biri bireysel bilgi ve yetenek alanında bulunan kapsam ve tekniklerini kullanarak yeterliliğin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Genel yeterlilik alanları başka bir ifade ile geniş uzmanlık alanları şeklinde ifade edilen bu yetenekler toplam yedi öğeden meydana gelmektedir (Opetushallitus, 2016).

1. Düşünmeyi ve Öğrenmeyi Öğrenmek;

Düşünme ve öğrenme yetenekleri, geriye kalan yeterliliklerin geliştirilmesi açısından ve hayat boyu eğitim bakımından temel teşkil etmektedir. Öğrenme ve düşünme, öğrencilerin eğitim alanları olarak ne şekilde algılama gerçekleştirdiklerini ve kendi çevresindeki gruplarla ne şekilde iletişim kurduklarından etkilenir. Bunun yanı sıra düşünceleri ve bilgileri almayı, gözlemlemeyi, değerlendirmeyi, tertiplemeyi, üretimi ve paylaşmayı ne şekilde öğrendikleri de önemli diğer bir husustur. Öğrenenlere, bilginin pek çok farklı yol kullanarak, nitelikli fikir yürütmeye ya da bireysel deneyimlerine bağlı, sezgisel biçimde yapılandırılabilen bulmaları gösterilmektedir. Beraber çalışmaya dair keşfedici ve kreatif bir derinleşme, yaklaşım ve odaklanma şansı, düşünmenin yanı sıra öğrenmenin gelişmesini de hızlandırır ve bu yolda motivasyon sağlar.

Eğitimcilerin yeni çözüm fikirlerine açıkken, öğrencilerin öğretmenlerine ve öğretmenlerine ait görüşlere güven duymalarını tavsiye etmesi önem arz etmektedir. Belirli olmayan ve tutarsız bilgileri savunmak için cesaretlendirmeye gerek vardır. Öğrencilere karşı durumları değişik perspektiflerden değerlendirmeleri, yeni bilgiler bulmaya çalışmaları ve bu bağlamda bireysel düşünme şekillerine bakmaları öğretilir. Mevcut sorularını sormaları için imkân sağlanır ve cevaplar bulmaya, diğerlerinin fikirlerini dinlemeye ve bunun yanı sıra kendi bireysel bilgileri konusunda fikir yürütmeleri tavsiye edilir. Taze bilgi ve iç görü yaratmaları önerilir. Okul vasıtasıyla meydana getirilmiş öğrenme topluluğunun birer üyesi olarak öğrenciler, faaliyete geçme kapsamını kuvvetlendirebilecek düşünceleri ve teşebbüsleri için hem destek hem de teşvik alırlar. Öğrenenlere, bir soruna çözüm bulmak, tartışmak, fikir yürütmek, neticelendirmek ve yeni bir ürün ya da fikir bulmak amacıyla bilgiyi bağımsız şekilde ve diğer insanlarla iletişim halinde kullanmaları söylenir ve öğretilir. Öğrenciler, incelenen meseleyi değişik perspektiflerden eleştirel biçimde değerlendirip analiz etme şansına sahip olmalıdır.

Daha yeni çözümler üretmek, öğrencilere mevcut seçeneklerini fark etmeyi ve önyargılı olmadan bir görüşe sahip olup bu görüşleri ortak bir paydada bir araya getirebilmeyi ve mevcut engellerin üstesinden gelmek için hayal güçlerinden faydalanabilmeyi öğrenmelerini mecburi kılar. Bedensel faaliyetler, oyun, eğlence aktiviteleri, deneysel ve buna benzer fonksiyonel çalışma şekilleriyle beraber farklı sanat stilleri, öğrenme isteğini artırır ve yaratıcılık ve içgörü için şartları kuvvetlendirir. Öğrenciler araçlar arasında kurulan ilişkileri, karşılıklı kurulan iletişimlerini anlamayı ve bütün şeklinde algılamayı öğrendikçe, sistemli ve etik ilkelere uygun şekilde düşünme becerisi de gelişim gösterir.

Öğrencilerin her birine, şahsi öğrenme tekniğini geliştirmesi ve kendince bir strateji oluşturması için yardımcı olunmaktadır. Öğrencilere kendi seviyeleri için uygun olacak amaçlar belirlemeleri, işlerini planlamaları, kaydettikleri yolu incelemeleri ve ortaya koydukları çalışmalarında teknolojik araçlardan ve bu gibi yardımcı ekipman ya da uygulamaları kullanmaları öğretilmesi ile öğrenmeyi öğrenme yetenekleri kazanılır. Öğrencilere verilen ilköğretim ile, onlara iyi seviyede bilgi ve beceri temeli yaratılmak istenir. Bunun yanı sıra öğrencilere lisansüstü çalışmalar ve hayat boyu öğrenmenin gerçekleştirilebilmesi için sürdürülebilir motivasyon sağlanır (Opetushallitus, 2016).

2. Kültürel Yeterlilik, Etkileşimi ve İfadesi;

Öğrenciler dini, görsel ve kültürel açıdan çok fazla çeşitlilik içermekte olan bir dünya düzeninde yetişmektedirler. Kültürel açıdan sürdürülebilir olarak değerlendirilebilen bir hayat tarzı ve farklılıklar barındıran bir çevrede çalışmak, kişi haklarına saygıya, tebrik edici nitelikli etkileşim yeteneklerine ve bireyin kendini ve şahsi fikirlerini açıklama araçlarına bağlı kültürel yeterliliği mecburi kılar.

İlköğretim düzeyinde öğrencilerin kendi çevrelerinin kültürel anlamlarını anlamaları ve takdir etmeleri, şahsi kültürel benliklerini ve pozitif çevre ilişkilerini geliştirebilmeleri için yol gösterilir ve onlara rehber olur. Öğrenciler, buldukları çevreyi ve kültürel mirası ile beraber kendi dini, sosyal, görsel, kültürel ve dilsel kökenlerini hem tanımayı hem de takdir etmeyi öğrenirler. Kuşaklar boyunca şahsi geçmişlerinin önemini ve yerini anlamaya teşvik edilirler. Öğrenciler, kültürel çeşitliliği kendi eşsiz doğası dolayısıyla pozitif bir olgu olarak değerlendirmek için yönlendirilirler. Bunun yanı sıra, fikirlerin, kültürlerin ve dinlerin halkı ve günlük hayatı ne şekilde etkilediğini, medya tarafından kültürün ne şekilde biçimlendirildiğinin tespit edilmesi ve aynı zamanda nelerin insan hakları ihlali kapsamında

değerlendirilemez olduğunu düşünmeleri için yönlendirilirler. Öğrenciler okul içerisinde ve dışarısında iş ortaklığı sergileyerek, kültürel nitelikleri anlamayı ve çeşitli alanlarda esnek biçimde çalışmayı öğrenirler. Öteki insanlar ile saygı çerçevesinde tanışmak ve adabımuâşeret kurallarına uyacak şekilde büyütülürler. Öğrenciler kültür, sanat ve kültürel mirası tecrübe etme ve yorumlama şansı bulurlar. Bununla beraber iletişim kurmayı hem kültürü hem de gelenekleri değiştirmeyi, aktarmayı ve oluşturmayı öğrenirken bunların istenen refah düzeyi için ehemmiyetini fark edeceklerdir.

Okulda yapılan çalışmalarda, öğrencinin fikrini yapıcı bir yolla açıklamak ve etik tavırlar sergilemesi için pek çok şansı olur. Öğrenciler empati yapmaya ve problemlere ve olaylara farklı perspektiflerden bakmaya teşvik edilir. Okulda gerçekleştirilen çalışmalar sistematik şekilde öğrencileri kişi haklarının, bilhassa çocuk haklarının ve bunlarla paralel etkinliklerin öğrenilmesini ve takdir edilmesine yönlendirir. Okulda öğrenciler, bireysel gelişimleri açısından etkileşimin ehemmiyeti hususunda da tecrübe edinirler. Sosyal yetileri gelişim gösterir, kendilerini değişik biçimlerde açıklayabilmeyi ve farklı hallerde performans sergilemeyi öğrenirler. Öğretim vasıtasıyla, öğrencilerin ana dillerinde olduğu kadar başka dillerde de değişik ve yetkili dil kullanıcıları şeklinde gelişmelerine destek olur. Öğrenciler, limitli dil yetilerine sahip olsalar da etkileşime içerisine girmeye ve kendilerini açıklamaya yönlendirilir. İletişim ve ifade araçları olarak matematiksel işaretleri, görüntüleri ve buna benzer görsel ifadeleri, müziği, dramayı ve hareketleri nasıl kullanacaklarını bilmek ve öğrenmek de oldukça önem arz etmektedir. Bunun yanı sıra okul çalışmaları gerçekleştirilecek değişik fırsatlara da sahiptir. Öğrenciler kendi vücutlarını takdir etmeye ve denetlemeye, hislerini ve düşüncelerini, fikirlerini açıklamak için kullanmak için yönlendirilirler. Aynı zamanda okulda gerçekleştirilen çalışmalarla öğrencilerin hayal gücü ve yaratıcılık düzeyi de geliştirilir (Opetushallitus, 2016).

3. Kişisel Bakım ve Günlük Beceriler;

Yaşama ve günlük hayatla baş etmek, git gide çok daha yetkinlik isteyen yetenekler gerektirir. Bu yetiler içerisinde ilişkiler, sağlık, güvenlik, hareketli olmak ve ulaşım, günlük hayatta teknolojiye faydalanma, bireyin şahsi maddi durumunu ve tüketim düzeyini yönetmesi bulunmaktadır. Ayrıca tüm bunlar sürdürülebilir bir hayata da katkı sağlayacak şeylerdir. Okul topluluğu, tüm bireylerin şahsi sağlığı, iyiliği ve güvenliğine katkı sağladığını fark etmeleri açısından öğrencilere rehber olur. Öğrenciler bireysel olarak kendilerine ve diğer kişilere özen göstermeye, günlük hayatları için önem arz eden

yetenekleri uygulamaya ve çevresindekilerin refah düzeyini yükseltmeye yönlendirilir. Öğrenciler ilköğretim esnasında, sağlıklı ve iyi olmakla beraber güvenlik düzeyini yükselten ve engelleyen etmenlerin önemini fark etmeyi, anlamayı ve ilişkili bilgilere dair araştırma yapmayı öğrenirler.

Öğrenciler, bireysel sorumluluk alma ve grup çalışması yapma, duygusal ve sosyal yetilerinin gelişmesini sağlamak açısından imkân bulurlar. Bununla beraber bireysel ilişkilerinin ve karşılıklı gerçekleştirilen bakımın ehemmiyetini kavrayacak biçimde gelişirler. Ayrıca zaman yönetimini de öğrenirler. Zaman yönetimi gündelik yönetimin ve şahsi düzenlemenin oldukça önemli bir kısmı olarak değerlendirilir. Öğrenciler, trafik gibi değişik hallerde kendilerinin ve diğer insanların güvenliği için uğraşma pratiği yapma şansına ulaşırlar. Olayları daha öncesinde öngörmeleri ve bu olaylara uygun biçimde davranışlarda bulunmaları öğrencilere öğretilmektedir. Güvenlikle ilgili önemli sembolleri tanımlamaları ve mahremiyetlerini ve kişisel sınırlarını korumaları öğretilir.

Öğrenciler, gelişim ve teknoloji ile beraber bunların değişik alanları ve çevrelerine olan etkisi hususunda ana bilgilere gerek duyarlar. Aynı zamanda mantığa uygun teknolojik tercihler gerçekleştirme açısından da rehberlik gerekmektedir. Öğretim, teknolojinin farklılığını değerlendirir ve çalışma prensiplerini ve maliyet oluşumunu kavramada öğrencilere rehber olur. İlköğretim düzeyinde öğrenciler teknolojinin doğru ve bilinçli kullanımı hususunda rehberlik alır ve bu hususta önemli olan etik meseleler değerlendirilir.

Şahsi maddi durumlarını değerlendirmeleri ve maddi durumlarını planlayabilmeleri için öğrencilere tüketici yeteneklerini ve ön şartlarını geliştirmeleri öğretilir. Bir alıcı olarak ne şekilde hareket etmeleri gerektiği, reklamları eleştirel biçimde ne şekilde değerlendirecekleri ve bireysel hak ve yükümlülüklerinin farkında olup uygulayacakları hususunda öğrencilere rehberlik edilir. Uygun, paylaşmayı seven ve tutumlu bireysel olmaya yönlendirilirler. Verilen temel eğitim süresi boyunca, öğrenciler, sürdürülmesi mümkün bir hayat stiline uygun tercih ve uygulamalar hususunda eğitim alırlar (Opetushallitus, 2016).

4. Çoklu Okuryazarlık;

Çoklu okuryazarlık, öğrenenlerin değişik kültürlerin iletişim şekillerini algılamalarına ve bireysel benliklerini yaratmalarına imkân sağlayan değişik türde metinler üretme ya da farklı metinleri yorumlama ve bu metinlere önem verme yeteneklerini ifade eder. En net şekilde çoklu okuryazarlık, bir yazının geniş çaplı şekilde algılanması anlamına gelir. Burada

ifade edilen yazılar, resimli, sözlü, sayısal, işitsel ve kinestetik işaretler ve tüm bunların farklı kombinasyonları vasıtasıyla açıklanan bilgiler şeklinde ifade edilmektedir. Yazılar, nitelikli basılı, sözlü, yazılı, görsel-işitsel ya da dijital şekilde değerlendirilebilir ve üretilebilir.

Öğrencilerin kendi çevrelerini anlayıp buna yorum yapabilmeleri ve kültürel farklılıklarını anlayabilmeleri için çoklu okuryazarlık yetileri oldukça gereklidir. Çoklu okuryazarlık, ulaşılmak istenen bilgiyi değişik şekillerde, farklı çevrelerde ve hallerde, farklı araçlar vasıtasıyla elde etme, bir araya getirme, değiştirme, üretme, gözler önüne serme ve inceleme becerisini içerir. Eleştirel düşünebilme ve öğrenme yetileri çoklu okuryazarlık sayesinde gelişir. Gelişimi esnasında etik ve estetik konular da değerlendirilir ve önemszenir. Çoklu okuryazarlık, bütün öğretim dönemleri içerisinde geliştirilmiş olan çok değişik okuryazarlık yeteneklerine sahiptir. Öğrenciler, teknolojiyi değişik formları ile uygulayabilen hem klasik hem de çoklu öğrenme çevrelerinde yeteneklerini uygulayabilmelidir.

Öğrencilerde mevcut olan çoklu okuryazarlık yetenekleri, günlük hayatta kullanılan dilden, mevcut dilin egemenlik alanına ve değişik bilgi kanallarının sunumuna varıncaya kadar bütün hususlarda geliştirilir. Söz edilen yetkinliğin gelişimi, zengin bir yazıyı, bu yazıyı kullanan pedagojiyi ve meseleler içerisinde aktörler ile iş ortaklığını gerektirir. Öğretim, farklı türden metinlerden zevk alma şansı verir. Öğrenciler öğrenme esnasında yalnız olduğu gibi diğer insanlarla da farklı metinler kullanabilir, bu metinleri yorumlar ya da üretirler. Öğrenme gereçleri, ifade bakımından farklılık sergileyen ve kültürel etkileşimlerin anlaşılmasını imkân tanıyan yazıları kullanır. Öğretim, öğrencilere dair özgü yazıları ve bu metinlerin dünyaya ilişkin yorumlarını değerlendirir. Böylece, öğrenciler güçlü yanlarını ve ilgilerini çeken içeriği anlamak için kullanabilirler. Bunun yanı sıra bunları hem katılmak hem de etkilemek amacıyla da kullanabilirler (Opetushallitus, 2016).

5. Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Kullanma;

Bilgi ve iletişim teknolojisi yetenekleri yalnız olarak da çoklu okuryazarlık yetilerinin bir kısmı olarak da oldukça önemli vatandaşlık yetenekleridir ve bunlar öğrenmenin nesnesi ve aracı şeklinde değerlendirilebilir. Sunulan temel eğitimde bütün öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojisi yeteneklerini ilerletmelerine imkân verilir. Bilgi ve iletişim teknolojisi, sunulan temel eğitimin bütün seviyelerinde, farklı hususlarda ve çok nizamlı öğrenme ünitelerinde ve geriye kalan okul çalışmalarında sistemli biçimde kullanılmaktadır.

Bilgi ve İletişim Teknolojilerine dair beceriler dört temel alanda geliştirilmektedir. Bu alanlar ise aşağıda belirtilmiştir:

1. Öğrencilere araştırma çalışmalarında, yaratıcı işlerde ve bilgi yönetimi süreçlerinde Bilgi ve İletişim Teknolojilerini kullanmaları öğretilir.
2. Öğrencilere Bilgi ve İletişim Teknolojilerini doğru, güvenli ve elverişli biçimde kullanmaları öğretilir.
3. Öğrencilere Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin nasıl kullanıldığı ve işleyiş tarzına dair prensip ve temel olguları anlamaları ve bireysel çalışmalarında kolay Bilgi ve İletişim Teknolojileri yeteneklerini geliştirmeleri öğretilir.
4. Öğrenciler, iletişim ve ağ yaratma konusunda Bilgi ve İletişim Teknolojilerinden faydalanarak tecrübe kazanırlar ve pratik yapmış olurlar.

Burada söz edilen bütün alanlarda öğrencilerin efektif şekilde çalışmaları, yaratıcılık göstermeleri, uygun iş görme ve öğrenme teknikleri bulma şanslarının olması önem arz etmektedir. Bir arada çalışmanın ve grup halinde gerçekleştirilenin verdiği mutluluk da önemlidir. Burada söz edilen mutluluk da çalışma motivasyonu üzerinde etkili olabilir. Bireyin kendi fikir ve düşüncelerini pek çok farklı şekilde görünür hale getirecek olan araçlar bilgi ve iletişim teknolojisi ile sağlanır, bu sayede akıl yürütme ve öğrenme yeteneklerini de geliştirir.

Öğrencilere bilgi ve iletişim teknolojisini farklı etkinlik alanlarında kullanmalarını öğrenmeleri ve bunların gündelik hayattaki, şahsi etkileşim sürecindeki ve bir etkileme vasıtası olarak önemini fark etmeleri de öğretilir. Bir arada iş, eğitim ve ayrıca toplum açısından bilgi ve iletişim teknolojisinin ne için bu kadar gerekli olduğunu ve bu yetilerin ne şekilde genel iş yaşamı yeteneklerinin bir kısmı durumuna geldiğini düşünürler. BİT'nin etkisi devam ettirilebilir kalkınma bakış açısından ele almayı ve sorumluluk bilinci yüksek tüketiciler olarak davranmayı öğretir. Öğrenciler ilköğretim boyunca, uluslararası iletişim sürecinde bilgi ve iletişim teknolojisi kullanımı hususunda da tecrübe elde ederler. Global dünyada içerisindeki önemini, imkânlarını ve risk durumlarını özetlemeyi de öğrenirler (Opetushallitus, 2016).

6. Çalışma Hayatı Becerileri ve Girişimcilik;

İş yaşamı, meslekler ve işin getirdikleri, diğer etmenlerle beraber teknolojik ilerlemeler ve ekonomik globalleşmenin bir neticesi şeklinde değişim göstermektedir. İş ihtiyaçlarını öngörmek bugün eskiye göre oldukça güçtür. Öğrenciler sunulan temel eğitim ile iş yaşamına karşı alaka ve pozitif bir tavır geliştiren genel yetiler edinmelidir. Öğrencilerin çalışma hayatının ve girişimciliğin önemini, girişimcilik imkânlarını hem toplumun hem de bu toplumun bir bireyi olarak şahsi sorumluluklarını anlamalarına yardım edecek tecrübeler elde etmeleri önemlidir. Okul faaliyetleri, öğrencilerin iş yaşamına dair bilgi seviyelerini yükseltebilecekleri, girişimciliğe dair bilgi alabilecekleri, okul içerisinde ve boş vakitlerinde edindikleri yeteneklerin kendi kariyerleri açısından önemini anlayabilecekleri biçimde düzenlenir.

Yerli ekonominin nitelikleri ve kilit departmanlar konusunda öğrencilere eğitim verilir. Öğrenciler, temel eğitim boyunca iş yaşamını tanımakta ve okul haricindeki bireyler ile çalışma ve iş ortaklığında bulunma tecrübesi elde etmektedirler. Böylece iş yaşamında lazım olan gerekli tavır, davranış ve iş ortaklığı yetenekleri pratiği yapılmış olur, dil ve iletişim kurma yeteneklerinin önemini anlar. Serbest meslek yetenekleri ve girişimcilikle beraber risk incelemesi ve denetimi de farklı projeler vasıtası ile tanıtılmaktadır. Öğrenciler okul çalışması ile grup faaliyetlerini, proje etkinliklerini ve ağ yaratmayı öğrenirler. Okul tarafından bireyler bağımsız biçimde ve diğer insanlarla beraber sistemli ve uzun süre boyunca çalışmak için eğitilirler. Öğrenciler beraber çalışmada, bireysel rolünü bir bütünün bir bölümü şeklinde anlayabilir. Bununla beraber karşılıklı şekilde ortak bir amaca hizmet etmeyi de öğrenir. Öğrenciler işlevsel öğrenmede, iş süreçleri hazırlamayı, hipotez oluşturmayı, değişik seçenekler kullanarak deneyler gerçekleştirmeyi ve netice çıkarmayı öğrenirler. İş ve kalan iş şartları için gerekli olan süreyi incelemekle beraber şartlar farklılaştıkça yeni çözümler üretmek için uğraşırlar. Bunun yanı sıra, çalışma esnasında meydana gelebilecek güçlükleri daha önceden öngörmeyi ve başarısız durumlarla ya da hayal kırıklıklarıyla karşılaşmayı öğrenmek açısından da bir fırsat olarak düşünülebilir. Öğrenciler, işi bitirmek konusunda kararlılığa, çalışmayı ve neticelerini takdir etmeye yönlendirilir.

Öğrenciler, karşılıklarına çıkabilecek yeni olasılık ve fırsatlara kapalı olmamaya ve değişim karşısında esnek tavır alabilip ve yaratıcı davranabilmeye yönlendirilir. İnisiyatif kullanmaları ve değişik seçenekler bulmaya çalışmalarını öğretilir. Öğrencilerin kendi mesleki

yönelimlerini ve lisansüstü eğitim tercihlerini uygun biçimde şahsi bakış açılarına uygun olacak şekilde, klasikleşmiş cinsiyet rollerinin ve bu gibi modellerin etkisini kabullenerek yapmaları için teşvik edilir (Opetushallitus, 2016).

7. Katılım, Etki ve Sürdürülebilir Bir Gelecek İnşa Etme;

Halka dâhil olmak, demokrasinin etkinliği açısından şarttır. Etkileme ve katılım yetenekleriyle geleceğe dair daha sorumlu bir tavır yalnızca uygulamayla öğrenilebilir. Bu öğrenme için okul oldukça güvenli bir alandır. Bunun yanı sıra verilen temel eğitim, öğrenenlerin demokratik şahsi hak ve özgürlüklerini bilinçli biçimde kullanan sorumluluk sahibi yurttaşlar haline gelmeleri için bir çeşit taban meydana getirir. Okulun görevi, öğrencilerden her birinin katılımını kuvvetli duruma getirmektir.

Öğrencilerin okul topluluğuna ve topluma dair ilgi için şartlar sağlanması temel eğitim ile sağlanmaktadır. Okul, yaşlarına ve gelişim düzeylerine göre karar alma sürecine katılma haklarına saygı gösterir. Öğrenciler, ortak şekilde gerçekleştirilen okul çalışmalarının, bireysel çalışmalarının ve öğrenme alanının planlanması, faaliyeti ve incelenmesine dâhil olurlar. Sivil toplum etkisinin ve katılımının yanında okul haricinde topluluk çalışması ve araçları konusunda da bilgi ve tecrübe edinirler.

Çevreye değer verip onu korumanın ehemmiyeti, doğa ile kurulacak şahsi bir ilişki vasıtasıyla gün yüzüne çıkmaktadır. Öğrencilere medya tarafından oluşturulan etkiyi inceleme ve kendi potansiyelini fark edip bunu kullanmak öğretilir. Öğrenciler, tecrübelerle etkilemeyi, karar almayı ve sorumluluk bilincini öğrenirler. Bunun yanı sıra güvenin, kuralların ve anlaşmaların manasını kavramayı da öğrenirler. Öğrenciler okul içerisinde ve dışarısında etkinliklere katılarak şahsi fikirlerini doğru biçimde açıklayıp ifade etmeyi öğrenirler. Beraber iş yapmayı öğrenirler ve müzakere, arabuluculuk ve çatışmayla problemlerin çözümünde eleştirel düşünme çalışması gerçekleştirme şansına erişirler. Öğrenciler, tavsiyelerini eşit şekilde ve ayrımcılık olmadan, adil tavır ve sürdürülebilir bir hayat biçimi bakış açısından değerlendirmek için teşvik edilmektedir.

Temel eğitimin verilmesi esnasında öğrenciler daha öncesi, bugün ve gelecek zamanlar içerisinde bağlantılar ve daha ileriki zamanlara dair farklı tercihler konusunda düşünürler. Bireysel seçimlerinin, hayat stillerinin ve davranışlarının yalnızca kendileri için değil, bunun yanı sıra grupları, toplumları ve çevresi açısından önemini kavramaları için yön verirler. Öğrenciler, kısa sürmeyecek yani daha sürdürülebilir bir hayat oluşturmak için kendi

toplumlarını, toplumsal faaliyetlerini ve yapılarını inceleme ve bunları değiştirip dönüştürme açısından yetki sahibi duruma getirilmektedir (Opetushallitus, 2016).

2.4.2.3. Finlandiya Temel Sanat Eğitimi

Finlandiya’da öğrencilere kapsamlı okul haricinde temel sanat eğitimi verilmektedir. Bu eğitim genellikle çocuklar ve gençler içindir fakat her yaş grubu eğitime katılabilir. Öğrenciler, müzik, güzel sanatlar, el sanatları, mimarlık, medya sanatları, edebi sanatlar, sirk sanatları, dans ve tiyatro eğitimi alabilmektedir. Eğitim, sanat ve el sanatları okulları ile müzik ve dans enstitüleri ve okullarında verilmektedir. Sanatın farklı alanlarındaki temel eğitim, bir seviyeden diğerine hedef odaklı bir şekilde ilerlemektedir. Amaç, öğrencilere kendilerini ifade etme beceri ve kapasitelerinin yanı sıra bu alanda mesleki eğitim ve öğretime veya yükseköğrenime başvurma becerisi kazandırmaktır. Bu eğitime katılım içi makul bir ücret alınabilir (Ministry of Education and Culture, 2022a).

Eğitim ve Kültür bakanlığı, belediyelere, vakıflara ve devletin eğitim kurumlarına temel sanat eğitimini düzenlemeleri için izin verebilir ve bu kurumlar eğitimin ders saat sayısına bağlı olarak devlet ödeneği alabilirler. Eğitimi düzenleyen kurumlar, öğretimin temel sanat eğitimi müfredatına uygun olarak müfredatı takip etmesini sağlamaktan sorumludur (Opetushallitus, 2019).

Temel Sanat Eğitimi Yasası, öğrenci kabulünü eğitimi düzenleyen kurumların kararına bırakmıştır. Eğitimi düzenleyen kurumların ayrı bir başvuru süreci olmamakla beraber başvurmak isteyen herkes öğrenci olarak kabul edilmektedir. Ulusal Eğitim Ajansı tarafından 2019 yılında yapılan ankete göre, öğrenciler sanat dalları arasından en çok müziği tercih etmiştir (Luoma, 2020).

2.5. Literatür Taraması

Demirel ve Karaelma (2022) yaptığı çalışmada Kosova ve Türkiye 6. Sınıf öğrencilerinin müzik öğretim programları karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi tercih edilmiştir. Verilere ulaşmada iki ülkenin ilgili bakanlıklarından sağlanan bilgiler tercih edilmiştir. Buna göre müzik öğretim programları kullanılarak yapılan araştırmada müzik derslerinin hedef-amaçları ve kazanımları kapsamında tamamlanmıştır. Araştırma sonucunda hedef-amaçlar açısından Türkiye’nin 9, Kosova’nın 8 amacı ile benzeştiği, Türkiye’nin 4, Kosova’nın 7 amacı ile

benzeşmediği tespit edilmiştir. Müzik öğretiminde kazanımlarında değerlendirildiği araştırmada Kosova'nın öğretim programlarında kazanımsal açıdan eksiklerin olduğu tespit edilmiştir. Türkiye'de verilen müzik öğretimindeki on beş kazanımın Kosova'da verilen on altı kazanımla benzeştiği tespit edilmiştir. Ancak Türkiye'de verilen müzik öğretimin programındaki kazanımların sekiz tanesi Kosova'da olmadığı tespit edilmiştir. Derslerin karşılaştırması yapılan çalışmada Kosova'da olup Türkiye'de olmayan bir kazanımın bulunmadığı da tespit edilmiştir. Ancak farklı olarak Kosova müzik öğretim programında, "dinlenmesi önerilen müzikler" kapsamındaki repertuar önerisinin, Türkiye programlarında olmadığı tespit edilmiştir.

Abbasioğlu (2017) tarafından yapılan çalışmada Japonya ve Finlandiya'nın öğretmen yetiştirme ve atama sistemi ile Türkiye karşılaştırılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi tercih edilmiştir. Verilere ulaşmada literatür, kütüphane ve dijital platformlar tercih edilmiştir. Buna göre araştırmada ilgili ülkelerin öğretmen yetiştirme sistemleri ve atama yöntemleri incelenerek kategorize edilmiştir. Takip eden bölümde dört temel başlıkta karşılaştırma yapılmıştır. Hizmet öncesi ve içi, seçme-atama sistemi ile öğretmenlik mesleği açısından karşılaştırmalar değerlendirilmiştir. Mesleki açıdan yapılan değerlendirme Finlandiya ve Japonya'da yerel yönetimler ve bölgesel uygulamaların olduğu Türkiye'deki merkezi yönetimden farklı olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen yetiştirme açısından (hizmet öncesi-içi) yapılan değerlendirme Japonya'da olan öğretmen açığı nedeni ile üniversiteler dışında sertifikalı olarak belirli süreli ve izinli lokasyonlarda görev alma imkânı tanıdığı tespit edilmiştir. Ancak Finlandiya Türkiye'den farklı olarak yüksek lisans mezunlarının öğretmenlik yapmasına izin verdiği tespit edilmiştir. Atamalar açısından yapılan değerlendirme sonuçlarına göre Türkiye'de uygulanan bakanlık atamalarının aksine Finlandiya ve Japonya'da bölgesel idarelere ve okullara yetki tanımlandığı süreci ilgili okulun yöneterek kendi vizyon ve misyonuna göre alım yaptığı tespit edilmiştir.

Ataseven (2022) tarafından yapılan çalışmada beş ülkenin (Danimarka, Finlandiya, İsveç, Norveç ve Türkiye) ilkökul öğretim programları ile eğitim-öğretim uygulamalarının girişimcilik becerisine olan katkıları karşılaştırılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi tercih edilmiştir. Verilere ulaşmada ilgili ülkelerin, öğretim programları, ders saatleri çizelgeleri, derslerin müfredatları, girişimcilik eğitimi politika belgeleri ile küresel izleme raporları, Avrupa Komisyonu, Avrupa Konseyi ve

Avrupa Birliği ile Nordik ülkeleri ortaklığı resmî belge ve raporları tercih edilmiştir. Buna göre araştırmada ilgili ülkelerin verdikleri derslerdeki girişimcilik kazanımları, içerikleri, öğrenme-öğretme ile ölçme-değerlendirme yaklaşımları ve ders dışı etkinlikleri değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre Türkiye dışındaki tüm ülkelerde ilkokul seviyesinde bir girişimcilik eğitimi stratejisi olduğu tespit edilmiştir. Tüm ülkelerde girişimcilikle ilgili derslerin olduğu; Danimarka'da Zanaat ve Tasarım, Finlandiya'da Sosyal Bilgiler ve El Sanatları, İsveç'te Yurttalışlık Bilgisi, El İşleri, Yenilik ve Yapılandırma; Norveç'te Sanat ve El Sanatları; Türkiye'de Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler gibi dersler ile tespit edilmiştir. Diğer ülkelere göre İsveç ve Türkiye için girişimcilik ile ilgili yöntem ve tekniklere yer verilmediği tespit edilmiştir. Dikkat çeken bir diğer sonuç ise ders dışı etkinliklerinin en çok olduğu ülke Danimarka iken en az olduğu ülkeler İsveç ve Türkiye olduğu tespit edilmiştir.

Özdek (2019) tarafından yapılan çalışmada Demirel ve Karaelma (2022) ile benzer olarak Kazakistan ve Türkiye'deki ilk-ortaokul seviyelerinde verilen müzik eğitimleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi tercih edilmiştir. Verilere ulaşmada literatür ve dijital platformlar tercih edilmiştir. Buna göre araştırmada dört kriterde yapılan değerlendirme müfredat, içerik, ders kitapları, haftalık ders saati açaşından karşılaştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre müzik eğitiminde yürütölme ilkeleri, ders kitapları, hedefler ve müfredatlar açaşından farklılıklar tespit edilmiştir. Yapılan tespitlere göre ilkokul düzeyindeki eğitim süreçleri iki ülkede aynı olduğu tespit edilirken, ortaokul düzeyindeki eğitim süreçlerinin farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Müfredat açaşından Kazakistan'da iki yıl, Türkiye'de dört yıl olduğu tespit edilmiştir. İçerik açaşından Kazakistan'da popüler müzik, sözsüz ezgi, yabancı şarkı ve uyarlamalar tercih edilirken, Türkiye'de okul ve çocuk şarkıları, marşlar, halk ezgilerinin tercih edildiği tespit edilmiştir. Ders saati açaşından iki ülkede de altı yıl boyunca haftalık müzik dersi sürelerinin aynı olduğu tespit edilmiştir.

Sülün (2015) tarafından yapılan çalışmada Abbasioğlu (2017) ile benzer olarak beş ülkenin (Türkiye, Almanya, Finlandiya, İngiltere ve Kanada) müzik öğretmeni yetiştirme sistemleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi tercih edilmiştir. Verilere ulaşmada ilgili ülkelerdeki önceden belirlenmiş bazı üniversitelerin lisans seviyesinde müzik programları ve literatür tercih edilmiştir. Buna göre araştırmada sekiz kriter belirlenmiştir. Üniversitelere giriş ve

üniversitelerin eğitimleri, ders, süre, kredi alan vb. kriterler ile eğitimi tamamlamada staj gibi kriterler karşılıklı olarak değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre üniversiteler girişte tüm ülkelerde sınav uygulaması yapıldığı ve ana dil bilme mecburiyeti getirildiği tespit edilmiştir. Türkiye, Kanada Finlandiya da her üniversite kendi kabul şartını ararken İngiltere ve Almanya'da genel bir sınavla kabul görüldüğü tespit edilmiştir. Tüm ülkeler için lisans programlarının 6-8 dönem arası, toplamda 163-240 kredi aralığında verildiği tespit edilmiştir. Staj uygulaması açısından Kanada ve İngiltere de mecburiyet bulunmazken diğer ülkelerde mecburi uygulama olduğu tespit edilmiştir. Ancak Almanya ve Finlandiya'da müzik öğretmenliği için lisansüstü eğitimin zorunlu olduğu ve Almanya, İngiltere ve Kanada'da eğitim sonrası zorunlu sertifika alınması gerektiği de tespit edilmiştir.

Aysu (2017) tarafından yapılan çalışmada Özdek (2019) ve Demirel ve Karaelma (2022) ile benzer olarak dört ülkenin (Finlandiya, Fransa, İngiltere ve Türkiye) okul öncesi ve lise düzeyine kadar olan müzik eğitimleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi tercih edilmiştir. Verilere ulaşmada literatür ve dijital platformlar tercih edilmiştir. Buna göre araştırmada müzik eğitimde okul sistemlerinin tüm süreçleri ile amaç ve etkinlik yönünden karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre Fransa ve Türkiye'de merkezi bir eğitim yönetimi bulunurken İngiltere ve Finlandiya'da yerel birimler tarafından münferit uygulamaların yapıldığı tespit edilmiştir. Amaçlar açısından yapılan değerlendirmelerde Finlandiya ve Fransa'da işbirliği ve bilgi beceri kazanımlarına yönelik uygulamalar yapılırken, İngiltere'de sorgulayıcı ve yaşam tarzlarına yönelik saygılı bireyler yetiştirmeye yönelik uygulamalar yapıldığı tespit edilmiştir. Türkiye için kültürel ve milli değerlere bağlılık kazandırmaya yönelik amaçlarla uygulamaların yapıldığı tespit edilmiştir.

Ertuğrul (2019) tarafından yapılan çalışmada üç ülkenin (Türkiye, Rusya ve Finlandiya) okul öncesi eğitim programları karşılaştırılmalı olarak incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi tercih edilmiştir. Verilere ulaşmada ilgili okul düzeylerinin eğitim programları, literatür ve dijital platformlar tercih edilmiştir. Buna göre araştırmada genel amaçlar, kazanımlar, içerikler, eğitim durumu, ölçme-değerlendirme ve eğitim programlarına yönelik altı kriterde değerlendirme yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre okul öncesi eğitim amaçları Türkiye, Rusya ve Finlandiya benzer olarak bütünsel gelişimi desteklemek, ilkokula hazırlık ve eşit eğitim erişimi sağlanmasını olduğu tespit edilmiştir. Kazanım kriterinde, Türkiye'de öz bakım becerileri, Finlandiya'da çevre ve

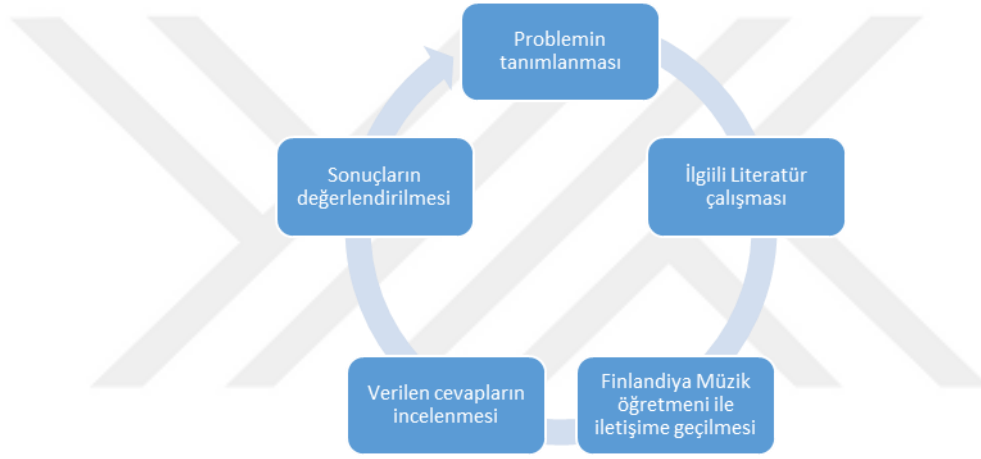
doğa becerileri farklılık gösterirken diğer kazanımların tüm ülkelerde ortak olduğu tespit edilmiştir. İçerik kriterinde, tüm ülkeler için kavramların değerlendirildiği tespit edilmiştir. Türkiye, Rusya ve Finlandiya benzer olarak çocukların hazır bulunuşluklarına göre kavramların çocuklara aktarılmasını öğretmenlerin inisiyatifine bıraktığı tespit edilmiştir. Eğitim durumu kriterinde, tüm ülkelerin oyunla öğrenmeyi hedefledikleri tespit edilmiştir. Ölçme-değerlendirme kriterinde, Türkiye ve Finlandiya’da öğretmen gözlemiyle, Rusya ise öğretmen gözlemi yanı sıra uzmanlarca uygulanan testlerle yaptığı tespit edilmiştir. Ancak Finlandiya’nın, Türkiye ve Rusya’dan farklı olarak, öz değerlendirme becerisinin kazanılmasına önem verdiği tespit edilmiştir. Eğitim programı kriterinde, Türkiye’de merkezi bir program uygulanırken, Rusya devlet standardını %60’lık kısımda zorunlu tuttuğu, Finlandiya’da ise çerçeve bir plan belirlenmenin yanı sıra yerel yönetimlere program hazırlama zorunluluğu verdiği tespit edilmiştir.

Sepp (2014) tarafından yapılan çalışmada iki ülkenin (Estonya ve Finlandiya) temel okullarındaki ulusal müzik müfredatlarını karşılaştırmalı olarak incelemiştir. Araştırmada nitel ve nicel yöntemler birlikte tercih edilmiştir. Verilere ulaşmada ilgili okul düzeylerinin eğitim müfredatları, literatür ve dijital platformlar ile katılımcılara yine dijital platformlardan yöneltilen anketler tercih edilmiştir. Buna göre araştırmada iki ülkedeki müzik ders programlarını ve bunların genel müzik eğitimi ve gerçek müzik uygulamaları üzerindeki etkilerini inceleyerek ve karşılaştırması yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre en büyük farklılıklar, müzik müfredatının işleniş düzeyi, konunun seçmeli olması ve ders sayısı olarak tespit edilmiştir. Estonya’daki Ulusal Müfredattaki müzik müfredatı daha ayrıntılı açıklamalar sağladığı ve müzik, temel eğitim boyunca zorunlu bir ders olarak tespit edilmiştir. Finlandiya’daki müzik müfredatı, öğretmenlerin yerel müfredatı tasarlamasının beklendiği bir çerçeve gibi ve 8. sınıftan itibaren seçmeli olduğu tespit edilmiştir. Haftalık müzik dersi sayısının da farklı olduğu tespit edilmiştir. Her iki ülkedeki müzik müfredatının ana hedefleri, müzik yapma fikrini doğrulamakta: öğrencileri şarkı söyleyerek, enstrüman çalarak, çeşitli müzik tarzlarını ve türlerini dinleyerek ve doğaçlama, beste ve hareket yoluyla kendi fikirlerini ifade ederek gerçek müzik dünyası ile tanıştırmaya yönelik olduğu tespit edilmiştir. İki ülkedeki pedagojik düşünme ve müzik uygulamalarının kullanımı da benzer eğilimleri ortaya çıkardığı tespit edilmiştir. Müzik öğretiminde Riho Päs yaklaşımının kullanımı Estonya’da daha yaygın iken, Estonyalı müzik öğretmenlerinin Finlandiya’da da çalışması nedeni ile bu yaklaşımın Finlandiya’da da popüler hale geldiği tespit edilmiştir.

BÖLÜM III: YÖNTEM

Bu tez çalışmasında, araştırma yöntemi olarak nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma bireylerin algılarını ve yaşadıkları olayları doğal ortamında gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya çıkarmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Nitel araştırmada gözlem, görüşme ve belge analizi gibi nitel veri toplama teknikleri kullanılmaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Şekil 3.1 Araştırmanın Modeli

Finlandiya'nın temel müzik eğitimi ile Türkiye'deki temel müzik eğitiminin benzerlik ve farklılıklarını belirlemeye yönelik bu araştırmada, var olan bir durumu olduğu gibi ortaya koymak amaçladığı için nitel araştırma kapsamında tarama modeli kullanılmıştır. Genel olarak nitel araştırmalarda araştırma boyunca çıktılar, durumlar ve çevre hakkında edinilen bilgiler toplanmaktadır. Nitel araştırmalarda en fazla tercih edilen veri elde etme yöntemleri olarak gözlem, görüşme ve yazılı belgelerin analizi bulunmaktadır. Görüşme metodu kullanılırken araştırmaya hizmet eden yapılandırılmış ve açık uçlu, araştırmacının durumuna göre ise de katılımcı veya katılımcı olmayan olarak ayrılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2005, s.366).

Nitel ve tarama modeline dayalı olarak tasarlanan bu araştırmada iki boyutlu çalışma yapılmıştır. Bunlardan birincisi doküman taraması ikincisi ise karşılaştırmaların yapılmasıdır.

Doküman analizi ile yazılı belgelerin içeriği sistematik olarak analiz edilmektedir (Wach, 2013). Doküman analizi, basılı ve elektronik materyaller olmak üzere tüm belgeleri incelemek ve analiz etmek için kullanılan bir yöntemdir. (Corbin ve Strauss, 2008). Doküman tarama çalışmasında konuya yönelik literatür taramaları yapılmıştır. Kitaplardan, konu ile ilgili yerli ve yabancı tezler, makaleler, bildiriler ve çeşitli internet sitelerinden faydalanılmıştır.

Araştırmada karşılaştırmalı eğitim izlenmesi tercih edildiği için tarama çalışması yapılmıştır. Tarama çalışmasına ek olarak ilgili yetkililer ile görüşmeler yapılarak veriler toplanmıştır. Karşılaştırmalı araştırmalarda kullanılan değişik yaklaşımlar bulunmaktadır. Bunlar yatay, dikey, problem çözme, örnek olay, tanımlayıcı, açıklayıcı ve değerlendirici yaklaşımlardır. Bu unsurlar incelenirken araştırmanın yapıldığı döneme ait tüm unsurlar karşılaştırılır (Türkoğlu, 1998). Tanımlayıcı yaklaşımda konu ile ilgili literatür incelenir, eğitim sistemleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları karşılaştırılır (Ültanır, 2000). Bu çalışmada yatay problemin tanımlanması ve ilgili literatür alışması, Finlandiya Müzik öğretmeni ile iletişime geçilmesi, verilen cevapların incelenmesi ve sonuçların değerlendirilmesi yaklaşımı ile tamamlanmıştır. Bu kapsamda araştırmada Finlandiya müzik eğitimi ile Türkiye’deki temel müzik eğitimi, ders süreleri, müfredat, haftalık ders saatleri, temel müzik eğitimine başlama yaşı, öğretme ve öğrenme süreçleri ve değerlendirme ögeleri benzerlik ve farklılıklarına göre analiz edilmiştir.

Bahsedildiği üzere Finlandiya’da bir okulda yüksek lisansını müzik alanından yapan bir sınıf öğretmenine ulaşılarak, önceden hazırlanan görüşme formunda belirlenmiş olan sorular ile elde edilen cevaplar analize dahil edilerek benzerlik ve farklılıkların tespit edilmesi sağlanmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, temel müzik eğitimi oluştururken, örneklem ise Finlandiya ve Türkiye’deki temel müzik eğitim müfredatında verilen müzik eğitimi oluşturmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada nitel ve doküman tarama yöntemleri benimsendiği için verilerin toplanmasında; Türkçe ve yabancı dillerde ulaşılabilen ve bilimsel nitelik taşıyan, araştırma yapılan konuyla doğrudan veya dolaylı ilişkili, basılı ve yazılı kaynakların taranması, resmi internet siteleri incelenerek oluşturulmuştur. Araştırma sürecinde Finlandiya’da görev alan ve uzmanlık alanı müzik olan bir sınıf öğretmeninden daha önceden hazırlanan görüşme formu (Ek – 1) ile Finlandiya’daki müzik eğitimine dair görüşleri alınmıştır (Ek -2).

3.3.1. Görüşme Formu Soruları

Araştırma kapsamında hazırlanan görüş formunda sekiz soru bulunmaktadır. Bu sorular:

1. Finlandiya da temel müzik eğitimine başlama yaşı nedir?
2. Temel eğitimde, haftada kaç saat ve kaç dakika müzik dersi var?
3. Finlandiya ilkokullarında müzik dersi sınıf öğretmenlerince işlenmektedir. Ancak tüm okullarda böyle mi yoksa değişiklik gösteriyor mu?
4. Uzman öğretmenler müzik derslerine hangi sınıftan itibaren girmeye başlamaktadır?
5. Müzik dersi hangi sınıfa kadar zorunludur?
6. İlkokulda temel müzik derslerinin içeriği ve işlenişi nasıldır?
7. Finlandiya okullarındaki müzik odaklı eğitim nedir?
8. Müzik odaklı eğitim müzik öğretmenleri tarafından mı verilmektedir?

3.4. Verilerin Analizi

Nitel veri analizi, üzerinde çalışılan veriyle ilgili anlam üretmek ve veri setinde neyin temsil edildiğine dair açıklamalar geliştirmek amacıyla yapılan bir sınıflandırma ve yorumlama sürecidir. Bu süreç aynı zamanda rutin ve pratik uygulamalardaki yapıları, süreçleri veya alan sorunlarını keşfetmek ve tanımlamak için de başvurulan bir yoldur. Yorumlayıcı bir felsefeye dayanan nitel veri analizin genellikle üzerinde çalışılan veri setinin kabataslak analizi ile ayrıntılı analizinin birleştirilmesi sonucu ortaya çıkmaktadır (Creswell,

2013). Bu kapsamda öncelikle temel müzik eğitimindeki tüm kriterler belirlenmiştir. Buna takiben araştırmada elde edilen veriler ilgili kriterler ve problem cümlelerine yönelik olarak detaylıca karşılaştırılmış ve bulgular elde edilmiştir.

BÖLÜM IV: BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın amaçlarına yönelik olarak yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen bulgular alt problemlere göre paylaşılmıştır. Araştırma kapsamında beş alt problem belirlenmiştir. İlgili alt problemlere yönelik bulgular takip eden alt başlıklarda paylaşılmıştır.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Türkiye ve Finlandiya’nın temel eğitim süresi ile temel eğitime başlangıç yaşı kaçtır?” sorusuna ilişkin bulgular.

Tablo 4.1: Ülkelerin Temel Eğitim Süresi Ve Başlangıç Yaşını Karşılaştırma

Ülkeler	Türkiye	Finlandiya
Temel Eğitim Süresi	8 yıl (İlkokul- 4 yıl, Ortaokul- 4 yıl)	9 yıl (İlkokul-6 yıl, Ortaokul-3 yıl)
Temel Eğitime Başlangıç Yaşı	6 yaş	7 yaş

Kaynak: 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, (URL – 2), 8 ve 26. Md.; Opetushallitus, O. P. H. (2016). Perusopetuksen Opetussuunnitelman Perusteet 2014. Helsinki: Opetushallitus. Helsinki: Edita

Tablo 4.1’de verildiği üzere Türkiye’de temel eğitim süresinin 4 yılı ilkökul, 4 yılı ortaokul olmak üzere toplam 8 senedir ve öğrenciler zorunlu temel eğitime 6 yaşında başlamaktadır. (Eurydice, 2018; MEB, 2021). Finlandiya’nın zorunlu temel eğitim süresinin ise 6 yılı ilkökul, 3 yılı ortaokul olmak üzere toplam 9 yıl olduğu, öğrencilerin 7 yaşında temel eğitime başladıkları tespit edilmiştir. (Opetushallitus, 2016).

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Türkiye ve Finlandiya’nın temel eğitimde müzik dersinin haftalık ders saatleri ve ders süreleri ne kadardır?” sorusuna ilişkin bulgular.

Tablo 4.2: Ülkelerin Müzik Dersi Haftalık Ders saatleri ve sürelerinin Karşılaştırılması

Ülkeler	Türkiye								Finlandiya		
Sınıflar	<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>	<i>6.</i>	<i>7.</i>	<i>8.</i>	<i>1-2.</i>	<i>3-6.</i>	<i>7-9.</i>
Haftalık Ders saatleri	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>2</i>
Ders Süreleri	<i>40 Dakika</i>								<i>45 Dakika</i>		

Kaynak: Opetus- ja Kulttuuriministeriö, (2020), KN. 422/2012 (Url -3 Erişim Tarihi: 18.04.2023); MEB, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı (2022), (Url -4 Erişim Tarihi: 18.04.2023)

Tablo 4.2’de verildiği üzere, Türkiye’de TTKB’nin yayınladığı ilköğretim kurumlarının haftalık ders çizelgesinde toplam 8 saat olmak üzere tüm sınıflar için 1’er saat zorunlu müzik dersi vardır ve dersler 40 dakika olarak işlenmektedir. Özel okullar haftalık ders çizelgesine kendi karar vermekte özgürdür. Öğrenciler 5. Sınıftan itibaren 2 ila 4 saat seçmeli müzik dersi alabilmektedir (MEB, 2021: RG, 2012-28239).

Finlandiya’da ise Hükümet Kararnamesi’nde (422/2012) yer alan saat dağılımına uygun olarak temel eğitimde, haftada minimum müzik dersi sayısı 8 (sekiz) saattir. Ders çizelgesi 1-2. Sınıflar, 3-6. Sınıflar ve 7-9. Sınıflar olarak ayrılmıştır. 1-2. Sınıfların toplamında haftada en az 2 müzik dersi, 3-6. sınıfların toplamında haftada en az 4 saat, 7-9. Sınıfların toplamında ise haftada en az 2 saat müzik dersi vardır ve dersler 45 dakika olarak işlenmektedir. Dersi düzenleyen kuruluş, sınıfların haftalık ders saatlerine daha fazla zaman ayırabilir ancak saat dağılımına göre asgari saat sayısının altına düşemez. (FNAE, 2022a) (Ek – 5). Finlandiya çekirdek müfredatta 1-6. sınıfların toplamında haftada en az 4 saat, 7-9. Sınıflarda ise haftada 5 saat seçmeli sanat (müzik, görsel sanatlar, el sanatları) dersleri verilebilmektedir (Opetushallitus, 2016).

Finlandiya’da okullar, haftalık ders saatlerini belirlemede asgari saatin altına düşmemek kaydıyla özgürlüğe sahiptir. Bu durumda Finlandiya’da 4 tane kapsamlı okulun müzik dersine ilişkin haftalık ders çizelgesi incelenmiştir. Tercih edilen dört okul “Vuoniityn Peruskoulun”, “Laajasalon Peruskoulun”, “Puistolun Peruskoulun” ve “Pasilan Peruskoulun” dur. Aşağıda tablo 4.3’te bu okullara yönelik haftalık ders saatleri paylaşılmıştır.

Tablo 4.3: Finlandiya Kapsamlı Okulların Temel Eğitim Müzik Dersi Haftalık Saatleri

<i>Sınıflar</i>	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Toplam
<i>“Vuoniityn Peruskoulun” / Kapsamlı Okulu</i>	1	1	2	1	1	1	2	-	-	9
<i>“Laajasalon Peruskoulun” / Kapsamlı Okulu</i>	1	1	1	1	1	1	2	-	-	8
<i>“Puistolan Peruskoulun” / Kapsamlı Okulu</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	-	8
<i>“Pasilan Peruskoulun” / Kapsamlı Okulu</i>	1	1	1	2	1	2	1	1	-	10

Kaynak: Helsingin Peruskoulut (Url – 5 Erişim Tarihi: 18.04.2023)

Tablo 4.3’te verildiği üzere, Finlandiya “*Vuoniityn Peruskoulun*” / Kapsamlı Okulunda, haftalık müzik dersi saat sayısı 1-2-4-5-6. Sınıflarda 1’er saat, 3-6. Sınıflarda 2 saat olmak üzere toplam 9 saattir. 8-9. Sınıflarda ise müzik dersi yoktur ve bu ders öğrencilere seçmeli olarak sunulmaktadır. İncelenen ikinci okul olan “*Laajasalon Peruskoulun*” / Kapsamlı Okulunda, haftalık müzik dersi saat sayısı 1-2-3-4-5-6. Sınıflarda 1’er saat, 7. Sınıfta ise 2 saat olmak üzere toplam 8 saattir. 8-9. Sınıflarda ise müzik dersi yoktur ve bu ders öğrencilere seçmeli olarak sunulmaktadır.

İncelenen üçüncü okul olan “*Puistolan Peruskoulun*” / Kapsamlı Okulunda, haftalık müzik dersi saat sayısı 1-2-3-4-5-6-7-8. Sınıflarda 1’er saat olmak üzere toplam 8 saattir. 9. Sınıflarda müzik dersi yoktur ve bu ders öğrencilere seçmeli olarak sunulmaktadır. İncelenen dördüncü okul olan “*Pasilan Peruskoulun*” / Kapsamlı Okulunda haftalık müzik dersi saat sayısı 1-2-3-5-7-8. Sınıflarda 1’er saat, 4-6. Sınıflarsa ise 2 saat olmak üzere toplam 10 saattir. 9. Sınıflarda müzik dersi yoktur ve bu ders öğrencilere seçmeli olarak sunulmaktadır. İncelenen okulların hepsinde 9. Sınıfta müzik dersinin öğrencilere seçmeli olarak sunulduğu bulgusuna ulaşılmıştır. (Ek – 6-9).

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Türkiye ve Finlandiya’nın temel müzik eğitimi derslerini veren eğitimciler alan içi veya alan dışı mıdır?” sorusuna ilişkin bulgular.

Tablo 4.4: Ülkelerde Müzik Dersine Giren Eğitimcilerin Karşılaştırılmalı Görünümü

Ülkeler	Türkiye								Finlandiya								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Sınıflar																	
Alan Dışı Eğitimci	x	x	x	x	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	-	-	-
Alan İçi Eğitimci	-	-	-	-	x	x	x	x	-	-	-	-	-	-	x	x	x

Kaynak: Finnish education in a nutshell, (2022). Ministry of Education and Culture, (Url – 6 Erişim Tarihi: 18.04.2023); MEB, Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği

Tablo 3. İncelendiğinde, Türkiye’de ilköğretim kurumlarında (ilkokul-ortaokul) müzik dersleri ilk dört sene sınıf öğretmenleri tarafından, beşinci sınıftan itibaren müzik öğretmenleri tarafından verilmektedir. Okulöncesi, kreş ve anasınıflarında müzik dersleri çoğunlukla sınıf öğretmenlerince verilmektedir (Özdek, 2012). Özel okullarda dersler, tüm kademelerde müzik öğretmenleri tarafından verilmektedir (RG, 2012-28239).

Finlandiya’da ise çoğu dersler ilk 6 sene sınıf öğretmeni tarafından verilmektedir. Uzman müzik öğretmenleri 7-9. Sınıflarda ve lisede derslere girmektedir. Görüşme sorularından alınan cevaplar doğrultusunda bazı okullarda 1-6. sınıflarda müzik derslerine müzik öğretmenleri girmekte olup durum okullara göre değişiklik gösterebilir. Öğretmenlerin okullarda görev yapabilmesi için yüksek lisans derecesine sahip olması gerekir. Bazı sınıf öğretmenleri yüksek lisansını müzik alanından yaparak diğer öğretmenlere göre müzik konusunda daha çok bilgi birikimine sahip olurlar. Fakat öğretmenin müzik ile ilgili bilgi durumu sınırlıysa müzikal davranış kazandırmanın eksiliği olacaktır.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Türkiye ve Finlandiya’nın temel müzik eğitim sistemleri nasıldır?” sorusuna ilişkin bulgular.

Türkiye Temel Müzik Eğitimi (İlköğretim)

Okullarda kullanılan müzik dersine ilişkin öğretim programları MEB’e bağlı kurumlar tarafından en son 2018 yılında geliştirilerek yenilenmiştir. “Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel

Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır". Öğretim programının perspektifini Değerler ve Yetkinlikler oluşturmaktadır. (MEB, 2018).

Ülkemizde müzik eğitiminin amacı, kültürel miras ve çeşitliliği geliştirmek, uluslararası müzik kültürünü tanımak, müzik ile toplum arasındaki bağı kurabilmek ve iyi bir düzeyde müzik üretici olabilme becerilerini geliştirmektir (Demir ve Nacakçı, 2019). Türkiye’de hala kullanılmakta olan 2018 ilköğretim müzik dersi öğretim programının felsefesi, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı üzerine temellendirilmiştir (Albuz ve Demirel, 2018).

2018 ilköğretim müzik dersi öğretim programının özel amaçları; öğrencilerin müzik aracılığıyla estetik yönlerini geliştirmek, duygu, düşünce ve tecrübeleri, müziksel algı ve bilgileri, zihinsel becerileri, yaratıcılık ve yeteneği müzik yoluyla ifade etmek ve geliştirmek, milli birlik ve beraberliği güçlendirerek dünya ile bütünleşmemize yardımcı olan müzik kültürünü ve kültürel unsurları tanımak, öğrenmek ve sahip olmak, İstiklal Marşı başta olmak üzere diğer tüm marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmektir (MEB, 2018).

İlköğretim müzik dersinde gerçekleşmesi beklenen temel beceriler; müziği tanıyarak bireysel ve toplu olarak icra etmek, müzik ve toplum arasındaki bağı kavrayarak kültür, tarih ve estetik arasında bağı kurabilmek, müziği milli ve manevi değerlerle ilişkilendirebilmek ve müzik bilimini çeşitli bilim dallarıyla ilişkilendirebilmek, müzik teknolojilerini kullanmak ve verimli bir müzik üretici olabilmektir. Müzik dersinde teori amaç değil araç olarak benimsenerek temel müzik eğitiminde öğrencilere müzik zevki kazandırmak ve onların estetik algısını geliştirmek hedeflenmiştir. Öğretim programında öğrencilerin öğretim sürecini bütün olarak algılamaları adına müzik dersinin diğer derslerle de ilişkilendirilerek işlenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Müzik eğitimde öğrencilere müziksel becerilerin kazandırılması için aktif öğrenme yöntemlerinden Dalcroze, Orff, Kodaly, Suzuki gibi yaklaşımlarda önemli yere sahiptir (MEB, 2018). Müzik dersine ilişkin öğretim programı, öğrenme alanı temelli yaklaşıma dayanmaktadır ve her bir sınıf için 4 öğrenme alanı mevcuttur. Bunlar (MEB, 2018);

- Dinleme-Söyleme
- Müziksel Algı ve Bilgilenme
- Müziksel Yaratıcılık
- Müzik Kültürü

2018 İlköğretim müzik dersi öğretim programından önce kullanılan 2006 İlköğretim müzik dersi öğretim programında öğrenme alanının ilk maddesi “Dinleme-söyleme-çalma” iken günümüzde kullanılan 2018 İlköğretim müzik dersi öğretim programının öğrenme alanına ilişkin ilk maddesi “Dinleme-söyleme” olarak değiştirilmiş ve çalma boyutu çıkarılmıştır. Bu güncellenmenin çocukların psikomotor becerisi ve müzikal gelişimleri üzerinde yetersiz olacağı ve müzik eğitimde çalgı öğrenimin son derece önemli olduğu düşünülmektedir (Albuz ve Demirel, 2018).

Okullarda ki çalgı öğretiminin, öğrencilerin yeteneği ve isteği üzerine, öğretmenlerin zümre toplantılarında aldığı karar doğrultusunda kurs ve vb. çalışmalara yönlendirilerek gerçekleştirilebilir (MEB, 2018).

Türkiye’de 1-3. sınıf düzeylerindeki müzik eğitiminde ölçme ve değerlendirme “MEB Öğretim Programında” yer alan “İlkelere” göre öğretmen gözlemi ile yapılması beklenmektedir. Ancak 4-8. Sınıf düzeyleri için “MEB Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği” (RG, 2014-29072) kapsamında ölçme değerlendirmede sınav ile kazanılan puanla değerlendirmenin yapılması gerekliliğini açıkça tanımlamıştır. Dönem başına iki sınav uygulamasından bahsedilmiştir. İlgili sınavlarda, öğrencinin yeterliliğinin ölçümü, “MEB Öğretim Programında” yer alan ilkelere göre yapılması beklenmektedir.

Finlandiya Temel Müzik Eğitimi

Finlandiya’da verilen temel müzik eğitimi, farklı müzik faaliyetleri ve efektif kültürel katılım açısından gereken şartları sağlamaktadır. Öğretim gerçekleştirilerek, öğrenenlere müziğin değişik kültürlere sahip kişilerin ve etnik grupların etkinlerindeki pek çok anlama yorum yapmaları açısından rehber olmaktadır. Öğrencilerin sahip oldukları müzik bilgisi artar, müziğe dair kurdukları pozitif ilişkileri kuvvetlenir ve müziğe hayat boyu devam edecek bir alanın temelleri hazırlanmaya çalışılır. Müzik eğitimi hem müziğin doğrudan kendisine hem de kültürel farklılığa karşın takdir edici, hevesli ve meraklı bir tavır sağlar. İşlevsel olarak gerçekleştirilen müzik öğretimi ve bunun yanı sıra müzik öğrenimi, öğrenenlerin müzik yetilerinin ve algılarının gelişimine, bütünsel biçimde gelişmelerine ve çevrelerindeki diğer insanlarla iş ortaklığı kurma yeteneklerine katkı sağlar. Bu alanlar, öğrencilere ait müzikal ilgi alanları, müzik haricindeki dersler, bütünleştirici temalar, okulda gerçekleştirilen kutlamalar veya diğer faaliyetler, müfredatta olmayan faaliyetlere önem verilerek pekiştirilir. Öğrencilere ait fikir ve kavrayış olguları, düzenli biçimde ses ve

müzikle ilgilenme, beste yapma ve buna benzer başka yaratıcı üretim etkinliklerine dair şanslar sunarak gelişimine katkı sağlanır. Müzik dersleri kapsamında öğrenciler farklı biçimlerde müziği incelerler. Müziğe dair yapılan bu değerlendirme öğrencilerin ifade yeteneklerinin gelişmesine katkı sağlar. Finlandiya’da yürürlüğe giren 2014 temel eğitim müfredatı içerisinde müzik dersine dair amaçlar; doğaçlama, müzikte yaratıcılık, şarkı söyleme, müzik aleti çalma, hareket etme, besteleme gibi hususları kapsayan çok yönlü müzik faaliyetler açısından imkân oluşturmaktır (Opetushallitus, 2016).

İlkokulda, müzik çalışma yöntemi genellikle birlikte müzik yapmaktır. Bu nedenle, bir müzik grubunun üyesi olarak çalışma becerilerinin uygulanması, konunun merkezi ve özelliğidir. Bu beceriler sadece müzik yapmakla ilgili olmayıp, müzik yaparken genellikle gerekli olan birlikte çalışma ve hedefe yönelik çalışma becerileri uygulanmaktadır (FNAE, 2022a).

Ayrıca Finlandiya’nın temel eğitimi veren bazı okullarında müzik odaklı eğitim yer almaktadır. Müzik odaklı eğitimin amacı, öğrencilerin müziğin yaşamlarında önemli olduğunu hissetmeleri, müziğin toplumlarındaki önemini anlamaları, müzikal ifadenin temel becerilerini ve bilgisini edinmeleridir. Amaç, olumlu bir benlik imajının gelişimini desteklemek, müzik yapma yoluyla başarı ve topluluk deneyimleri sağlamak ve temel eğitim kapsamının ötesinde genel müzik bilgisini genişletmektir (Ops helsinki, 2023). Müzik odaklı eğitime seçilen öğrencilerin günlük okul saatleri diğer öğrencilere göre 1 veya 2 saat daha uzun olabilmektedir (Helsinki, 2023).

Araştırma sorularından elde edinilen bilgiler doğrultusunda müzik odaklı eğitim, bazı okullarda 1. sınıftan fakat çoğunlukla 3. Sınıftan itibaren, öğrencilerin ritim, melodi, şarkı söyleme işitme ve gönüllü olarak enstrüman çalma gibi yetenek testlerinden baraj puanı geçmesiyle kazanılmaktadır. Yetenek testi, Finlandiya’nın başkenti olan Helsinki’de müzik odaklı eğitim veren tüm okullar için aynıdır. Eğer bir öğrenci sınavı geçtiyse ve bulunduğu okulda boş kontenjan kalmadıysa, müzik odaklı eğitim veren başka bir okulda kontenjanın olması durumunda eğitim alabilir. 1-9 sınıflar için müzik odaklı derslerine uzman müzik öğretmenleri haricinde yüksek lisansını müzik alanından yapmış sınıf öğretmenleri ile konservatuar veya müzik okullarında müzik çalışmalarına katılıp sertifika alarak veya çeşitli sınavlar sonrasında başarı elde etmiş sınıf öğretmenleri girebilmektedir.

Helsinki’de 8 tane müzik odaklı eğitim veren okullar bulunmaktadır. Bu okullar ve odaklı müzik eğitimine başlangıç yılları (Helsinki, 2023a);

- Porolahden Peruskoulu / Kapsamlı Okulu (1. Sınıftan itibaren)
- Kaisaniemen ala-asteen koulu / İlkokulu (3. Sınıftan itibaren)
- Laajasalo Peruskoulu / Kapsamlı Okulu (3. Sınıftan itibaren)
- Oulunkylä ala-asteen koulu / İlkokulu (3. Sınıftan itibaren)
- Pakilan ala-asteen koulu / İlkokulu (3. Sınıftan itibaren)
- Suutarilan ala-asteen koulu / İlkokulu (3. Sınıftan itibaren)
- Vuoniityn Peruskoulu / Kapsamlı Okulu (3. Sınıftan itibaren)
- Kruununhaan yläasteen koulu / Ortaokulu (7. Sınıftan itibaren).

Bu okullardan iki tanesi incelenmek üzere seçilmiştir. “Oulunkylä ala-asteen koulu/ ilkokulunda (3-6. Sınıflar için)” müzik odaklı eğitime seçilen öğrenciler üçüncü sınıfta, haftalık müzik dersine ek olarak 2 saat olmak üzere, haftada toplam 3 saat müzik dersi almakta olup, 4-6. Sınıflarda ise haftada toplam 4 saat müzik dersi vardır (Eperusteet, 2023) (Ek – 3).

Görüşme sorularından edinilen bilgiler doğrultusunda, öğrencilerin müzik dersine ilişkin ek saatleri, seçmeleri derslerin müzik dersi olarak kullanılmasyla eklenmektedir. Bu okulun müzik odaklı tüm sınıflarında iki saat orkestra dersi, geri kalan saatler ise teori, şarkı söyleme, koro, müzik tarihi, müzik türleri ve müzikal hareket gibi konulara ayrılmıştır.

Müzik odaklı eğitimde 1-9. sınıfların ders saatlerini incelemek üzere seçilen bir diğer okul ise “Vuoniityn Peruskoulu/ Kapsamlı Okulu”dur. Bu okulun 3. Sınıf öğrencileri haftada 3 saat 4-6. Sınıflar ise haftada 4 saat müzik dersi görmektedir (Eperusteet, 2023a). Okulun müzik odaklı eğimi için seçilen 7-9. Sınıf öğrencileri, temel müfredatının ve seçmeli müzik müfredatının konularını daha geniş bir şekilde keşfederek okul etkinlikleri için performanslar hazırlamaktadır. Amaç, öğrenciye kendi müzikal gelişimine uygun bir eğitim vermek ve eğitim ile ilerleme arasındaki ilişkinin duygusunu ve ilgisini korumaktır. Öğrencilere, belirli bir yeterlilik alanına odaklanarak çalışmalarını kısmen farklılaştırma fırsatı verilmektedir. 7-9 sınıfların müzik odaklı eğitiminde önemli nokta performans olup, öğrencilerin seçtikleri alanda becerilerini sergilemelerine, teşvik edici geri bildirim almalarına, kendi ilerlemelerini izlemelerine ve kendilerine meydan okumalarına olanak tanır. Öğrenciler, kendi başlarına ve bir grubun parçası olarak performans sergilemeye ve

pratik yapmaya teşvik edilir. Ağırlıklı müzikte kapsamlı yeterliliğin amaç ve içerik alanları 7-9. sınıflardaki temel eğitimle aynıdır. Eğitim, öğrencinin becerilerini en iyi şekilde sergilemeye çalıştığı bir final projesiyle sonuçlanır. Final projesi, müzikal veya konser gibi bir sınıf projesi olabileceği gibi, bireysel bir sanat eseri de olabilir. Final projesi ve ilgili tüm çalışmalar, final değerlendirmesinin bir parçası olarak değerlendirilmektedir (Ops helsinki, 2023). Müzik odaklı eğitime seçilen 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin müzik dersleri haftada 3 saat, 9. Sınıf öğrencilerinin ise haftada 4 saattir (Ek – 4).

Finlandiya’da müzik öğretiminde ölçme değerlendirme için hedef kazanımların karşılamasına yönelik belirtilmiş tanımlamalar (Kilit Alanlar) bulunmaktadır (Opetushallitus, 2016). İlgili tanımlamalar 1-2. Sınıf düzeyindeki hedef kazanımlara yönelik olarak oluşturulmuştur. 1-2’den farklı olarak 3-6 ve 7-9 sınıf gurubu için ulusal çekirdek öğretim programında belirtilen “Değerlendirme Kriterleri” uygulanmaktadır (FNAE, 2020). İlgili “Değerlendirme Kriterlerinde” sözlü, puanlı veya ikisi birden olmak üzere yetkinlik ölçüle bilinmektedir. Yetkinliğin ölçülmesi sınava dayalı olarak uygulanmamakta, ilgili “Kilit Alanlara” ve “Değerlendirme Kriterlerine” yönelik olarak gerçekleşen kazanımlara göre öğretmenler tarafından tanımlanmaktadır. Türkiye’den farklı olarak sınav uygulaması olmaksızın takibe dayalı şekilde yapılmaktadır. Ancak Finlandiya 1-2 sınıflarda verilen müzik öğrenimindeki ölçme değerlendirme uygulaması, Türkiye’de yakın düzeyler olan 1-3. Sınıflar için öğrenimdeki ölçme değerlendirme uygulaması ile benzeşmektedir.

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi olan “Türkiye ve Finlandiya’nın temel eğitimde müzik dersine ilişkin öğretim programında yer alan kazanımlar nelerdir?” sorusuna ilişkin bulgular.

- **Türkiye’de Müzik Dersine İlişkin Kazanımlar**

Kazanımlar, öğretme-öğrenme sürecinde planlanıp düzenlenen ve yaşantılar yoluyla öğrencilerin sahip olması gereken bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir. Kazanımlar birbiri ile ilişkilidir ve öğretmenler tarafından öğrencilerin gelişim ve algı düzeylerine bağlı olarak her sınıf için ayrı hazırlanmaktadır. İşleniş sırası, sınıf seviyesi ve öğrencilerin bireysel farklılıkları dikkate alınarak belirlenmektedir. Bu, farklı konularda ve sınıf düzeylerinde kazanımları ve açıklamaları içerirken diğer yandan bütüncül ve hemen kazandırılması

amaçlanan ve birbiri ile ilişkili bir yaklaşımla tekrar edilen öğrenme çıktılarını içerir (Güven ve Çelenk, 2020).

Kazanımlar, 2018 müzik dersi öğretim programında her sınıf için ayrı olarak yazılmıştır (MEB, 2018). Araştırmacı tarafından öğretim programında, öğrenme alanları ve öğretim kazanımları, ilkokul ve ortaokul olarak 2 kademeye ayrılmış olup tablo olarak tasarlanmıştır. İlgili ilkokul müzik eğitimi kazanımları aşağıda tablo 4.5' te paylaşılmıştır.

Tablo 4.5: İlkokul (1-2-3-4. Sınıflarda) Müzik Eğitiminin Kazanımları

Öğrenim Alanları ve Öğrenim Kazanımları			
<i>Dinleme-Söyleme</i>	<i>Müziksel Algı ve Bilgilenme</i>	<i>Müziksel Yaratıcılık</i>	<i>Müzik Kültürü</i>
1. Ortama uygun müzik dinleme ve yapma kurallarını uygular.	1. Müzik çalışmalarını gerçekleştirdiği ortamı ve ortamda kullanılan çalgıları tanır.	1. Ses oyunları ile birlikte ortama uygun müzik dinleme ve müzik yapma davranışları sergiler.	1. Okuldaki ve çevresindeki müzik etkinliklerine katılarak oluşturduğu ritim çalgısıyla öğrendiği müziklere eşlik eder.
2. Milli Marşı saygıyla dinler ve anlamına uygun söyler.	2. Müziklere uygun ritimlerin farklılıklarını ve duyduğu seslerin ince veya kalınlıklarını ayırt eder.	2. Basit ritmik yapıdaki ezgileri harekete dönüştürerek, dinlediği / söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareket oluşturur.	2. Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik kültürünü geliştirir.
3. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	3. Konuşmalarında uzun ve kısa heceleri ayırt eder.	3. Dinlediği öykülerdeki olayları farklı materyaller ile canlandırır.	3. Ortama uygun müzik dinleme ve yapma kurallarını bilerek uygun davranışları sergiler.
4. Düzenli ve düzensiz sesleri birbirinden ayırt eder, Çevresinde kullanılan çalgıları tanır ve vücudunu müzik çalgısı gibi kullanır.	4. Temel müzik yazı ve öğelerini tanır, notalar ile renkleri eşleştirir.	4. Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.	4. Bildiği çalgıları özelliklerine göre sınıflandırır.
5. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır. Kendi kültüründen oyunlar oynayarak şarkı ve türküler söyler.	5. Müzikteki ses sürelerinin uzun ve kısıllıklarını fark ederek ses yüksekliklerini grafikte gösterir.	5. Ezgi denemeleri yapar ve kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.	5. Müzik arşivi oluşturmanın önemini benimser sınıfça ortak bir müzik arşivi oluşturur.
	6. Duyduğu basit ritim ve ezgiyi tekrarlar, öğrendiği seslerin temel özelliklerini ayırt eder.	6. Müziklerde yer alan farklı ezgi cümlelerini dansa ve oyuna dönüştürür.	
	7. Bilişim destekli müzik teknolojilerini kullanır.		

Tablo 4.5'te verildiği üzere Türkiye'de ilkokul müzik dersine ilişkin kazanımlar, dört alan altında 23 temel kazanımdan oluşmaktadır. 2018 müzik dersi öğretim programında bahsi geçen temel kazanımlar toplam 40 tane olmakla beraber mükerrer kayıtlar içerdiği için 23 temel kazanımda sınıflandırılmıştır. İlgili tablo kaynağında bahsi geçen her kazanıma yönelik örnekli açıklamalara yer verilmemiştir. İlgili detay açıklamalar 2018 müzik dersi öğretim programından ulaşılabilmektedir.

Tabloda verildiği üzere ilkokul “Dinleme- Söyleme” öğrenme alanındaki kazanımlarda hedeflenenler, öğrencilerin uygun ortam ve koşullarda sesini kullanabilmeyi, müziğin yapısını ve çevresindeki müzik çalgılarını tanıyarak kendi kültürünü yansıtan türküleri de öğrenmesi, dinlemesi ve söylemesidir. Özetleyecek olursak: bulunduğu ortamı tanımlama ve buna uygun hareket etme, milli duyguların geliştirilmesi, kendi yeteneklerini keşfetme (ses, nefes ve müzik kulağı) ve kültürel etkinlikler ile gelişimin kazanılması hedeflenmektedir.

İlkokul “Müziksel Algı ve Bilgilenme” öğrenme alanındaki kazanımlarda hedeflenenler, öğrencilerin müzik çalışmalarının gerçekleştirildiği ortamları tanınması, temel müzik eğitiminin başlangıç seviyesindeki öğeleri öğrenmesi, öğrendiği bilgileri ise günlük yaşantısında fark etmesidir. Özetleyecek olursak: alanın adından anlaşılacağı üzere müziksel algının ve bilgilenmenin pekiştirilmesi hedeflenmektedir. Buradan amaçla müzik öğretimine yönelik teknik kazanımlar hedeflenmektedir.

İlkokul “Müziksel Yaratıcılık” öğrenme alanındaki kazanımlarda hedeflenenler, öğrencilerin hayal güçlerinden ve yaratıcı müzikal düşüncelerinden yola çıkarak belirtilen ortamlarda doğaçlama olarak ezgi denemelerini yapması, paylaşması ve harekete dönüştürmesidir. Bir başka ifade ile alanın adından anlaşılacağı üzere yaratıcılığın pekiştirilmesi hedeflenmektedir.

İlkokul “Müzik Kültürü” öğrenme alanındaki kazanımlarda hedeflenenler, öğrencilerin kendi ürettikleri ritim çalgıları ile müziğe eşlik edebilmesi, aynı zamanda kendi kültüründeki müzikleri ve dünya müziğini tanıyarak çevresiyle işbirliği içinde bir müzik arşivi oluşturmasıdır. Bir başka ifade ile müzik eğitimi üzerinden kültürel yetkinlik ve gelişimin kazanılması hedeflenmektedir. Bir diğer kazanım kademesi olan ortaokul hedefleri ayrıca tablolaştırılmıştır. İlgili ortaokul müzik eğitimi kazanımları aşağıda tablo 4.6'da paylaşılmıştır.

Tablo 4.6: Ortaokul (5-6-7-8. Sınıflarda) Müzik Eğitiminin Kazanımları

Öğretim Alanları ve Öğretim Kazanımları			
<i>Dinleme-Söyleme</i>	<i>Müziksel Algı ve Bilgilenme</i>	<i>Müziksel Yaratıcılık</i>	<i>Müzik Kültürü</i>
1. Milli Marşı'nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.	1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.	1. Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade ederek müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbıyla eşlik edip farklı bölümleri dansa dönüştürür.	1. Bireysel müzik arşivini oluşturur ve farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.
2. Hız ve gürlük basamaklarına dikkat ederek farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.	2. Müzikteki dizileri tanır.	2. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.	2. Atatürk'ün müzik ile ilgili temel görüşlerini anlar ve müziğe verdiği önemi araştırır.
3. Türk müziğinin makamsal yapısını anlar.	3. Öğrendiği seslerin uzunluk-kısalık, incelik-kalınlık, temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.	3. Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır.	3. Türk müziği kültürünü tanır.
4. Öğrendiği notalar ile seslendirdiği müzik çalışmalarını sergiler.	4. Müzikteki aynı ve farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.		4. Türklerin yaşanmış öykülerini araştırır.
5. Milli birlik ve beraberlik duygusunu güçlendiren marşları söyler.	5. İnsan seslerinin nasıl oluştuğunu kavrar ve ergenlik dönemi ses değişim özelliklerini fark eder.		5. Dünya müziklerini tanır ve uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt eder.
6. Türk kültürüne ait müzikleri dinler ve mahalli sanatçıları araştırır.			6. Müziğin terapi yöntemi olarak kullanıldığını bilir.
7. Ses grupları oluşturur.			7. Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrayarak farklı türdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir.

Tablo 4.6'da verildiği üzere Türkiye'de ortaokul müzik dersine ilişkin kazanımlar, dört alan altında 22 temel kazanımdan oluşmaktadır. Bahsi geçen temel kazanımlar toplam 93 tane olmakla beraber mükerrer kayıtlar içerdiği için 22 temel kazanımda sınıflandırılmıştır. İlgili tablo kaynağında bahsi geçen her kazanıma yönelik örnekli açıklamalara yer verilmemiştir. İlgili detay açıklamalar 2018 müzik dersi öğretim programından ulaşılabilmektedir.

Tabloda verildiği üzere ortaokulda "Dinleme- Söyleme" öğrenme alanındaki kazanımlarda hedeflenenler, Türk müziğinin temel kavramlarını anlaması ve dinlemesi, farklı ritmik yapıdaki ezgileri ve kendi kültüründeki marşları seslendirmesidir. Özetleyecek

olursak: Türk kültür ve göreneklerine uygun değerler (milli marş ve ezgiler) üzerinden dinleme-söyleme yeteneklerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Ortaokulda “Müziksel Algı ve Bilgilenme” öğrenme alanındaki kazanımlarda hedeflenenler, öğrencilerin temel müzik kavramlarını daha detaylı öğrenmesi, farklı ritmik yapıları algılaması, insan sesinin nasıl oluştuğunu ve nasıl değişime uğradığını fark etmesidir. Özetleyecek olursak; müzik eğitimin teknik yetkinlik kazanımına yönelik hedefleri içermektedir.

Ortaokulda “Müziksel Yaratıcılık” öğrenme alanındaki kazanımlarda hedeflenenler, öğrencilerin kendi yaratıcılıkları sayesinde öğrendiği müziği, farklı sanat dalları ile ilişkilendirmesi ve müzikte teknolojiyi kullanmasıdır. Bir diğer ifade ile ilkökul düzeyinde olduğu gibi yaratıcılık yeteneklerinin geliştirilmesi hedeflenirken bunun teknoloji ve diğer tiyatral faaliyetler ile desteklenmesi sağlanmaktadır.

Ortaokulda “Müzik Kültürü” öğrenme alanındaki kazanımlarda hedeflenenler, öğrencinin Türk müziğini ve dünya müzik kültürünü daha kapsamlı tanınması ve kültürler arası ayrımı yapabilmesi, müziğin insan sağlığı açısından da etkileri olduğunu fark etmesidir. Özetleyecek olursak: kurucu liderimiz Atatürk ve diğer kültürel faaliyetler üzerinden müzik kültürünün oluşturulması hedeflenmektedir.

• **Finlandiya’da Müzik Dersine İlişkin Kazanımlar**

Finlandiya’da, Türkiye’ye benzer olarak temel eğitim ilk ve ortaokul olarak iki kademeye ayrılmaktadır. Ancak müzik öğretimine yönelik kazanımlar Temel Eğitim Ulusal Çekirdek Öğretim Programı kapsamında değerlendirilmektedir. Buna göre 3 kademeye ayrılan (1-2. Sınıflar, 3-6. Sınıflar ve 7-9. Sınıflar) bir öğretim programı takip edilmektedir. Müzik öğretim programı; temellerinde müzik dersine ilişkin hedeflerle ilgili içerik alanları tanımlamaktadır. Finlandiya’da, müzik öğretim programındaki 3 kademenin öğrenme alanlarına ilişkin, Türkiye ile benzer olarak mükerrer tanımlamalar bulunmaktadır. Gruplandırıldığında; temel hedeflere ek olarak, müzik dersinin öğrenme ortamları ve çalışma yöntemleri, öğrenciye rehberlikte bulunma, öğretimi farklılaştırma, öğrenciye destek olma ve her sınıf grupları için öğrenmenin değerlendirilmesi olarak açıklanmıştır (Opetushallitus, 2016). Ancak Finlandiya’da farklı olarak kazanımlar, hedefler şeklinde tanımlanmış ve elde edilmesi gereken kazanım hedefleri belirlenmiştir. İlgili kademelere göre Finlandiya’da müzik dersine ilişkin kazanımlar gruplandırılarak takip eden başlıklarda paylaşılmıştır. Tüm

temel eğitim kademeleri (1-9 sınıflar) için bahsi geçen mükerrer beklenti gruplandırmaları takip eden başlıklarda paylaşılmıştır.

1-9. Sınıflarda Müzik Öğrenme Ortamları ve Çalışma Yöntemleri

Müzik öğrenme ortamları ve çalışma yöntemlerine ilişkin hedeflerin amacı; müzik öğretiminde farklı çalışma ve etkileşim yollarının yanı sıra birlikte müzik yapma ve diğer müzikal işbirliklerine olanak tanıyan pedagojik olarak çok yönlü ve esnek müzik öğrenme ortamları yaratmaktır. Öğrenme sevinci, yaratıcı düşünciyi teşvik eden bir atmosfer ve olumlu müzik deneyimleri, öğrencilere müzik becerilerini geliştirmeleri için ilham verir. Öğretim durumlarında, bilgi ve iletişim teknolojilerinin müzik etkinliklerinde kullanılması için fırsatlar yaratılır. Öğretim, sanat ve kültür kurumlarının ve diğer işbirliği kuruluşlarının sunduğu fırsatlardan yararlanılabilir (Opetushallitus, 2016).

1-9. Sınıflarda Müzik Alanında Rehberlik, Farklılaştırma ve Destek

Müzik alanında rehberlik, farklılaştırma ve desteğin amacı: müzik öğretilirken ve çalışma planlanırken, öğrencilerin farklı ihtiyaçları, gereksinimleri ve ilgi alanları dikkate alınır. Bunlar, örneğin çalışma yöntemleri, öğretim araçlarının kullanımı ve grup çalışmaları hakkında öğrencileri de kapsayacak şekilde kararlar almak için kullanılır. Müzik eğitimi, öğrenmeyi ve katılımı teşvik eden işbirliğine dayalı müzik yapma durumları yaratır, böylece öğrencilerin işbirliği becerilerini, öz saygılarını ve inisiyatiflerini güçlendirmektedir (Opetushallitus, 2016).

Temel eğitimde amaçlanan kazanım hedeflerine yönelik verilen tablolarda önceden tanımlanmış kısaltmalar bulunmaktadır. Tablolarda kullanılan kısaltmalar, hedefler; H1, H2, ... vb., hedefleri tanımlayan içerik alanları S1, S2, vb., kapsamlı yeterlilik alanları 1, 2, vb. olarak numaralandırılmaktadır. Hedeflerin kapsamlı yeterlilik alanları:

- 1- Düşünmeyi ve öğrenmeyi öğrenme,
- 2- Kültürel yeterlilik etkileşimi ve ifadesi,
- 3- Kişisel bakım ve günlük beceriler,
- 4- Çoklu okuryazarlık,
- 5- Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma,
- 6- Çalışma hayatı becerileri ve girişimcilik,
- 7- Katılım etki ve sürdürülebilir bir gelecek inşa etmek

olarak tanımlanmıştır. Türkiye’den farklı olarak yeterlilik alanları, hedef kazanımlarla ilişkilendirilmiştir. İlgili yeterlilikler kavramsal çerçevede detaylıca paylaşılmıştır.

Finlandiya’da 1-2. sınıflarda müzik eğitiminin hedefleri ile ilgili temel içerikler aşağıda tablo 4.7’de paylaşılmıştır (Opetushallitus, 2016).

Tablo 4.7: 1-2. Sınıflarda Müzik Eğitiminde Hedefler

Öğretim Hedefleri	Hedeflerle ilgili İçerik alanları	Kapsamlı Yeterlilik Alanları
1. Kapsayıcılık		
H1 Öğrenciye bir müzik grubunun üyesi olarak hareket etmeye yönlendirmek, öğrencinin olumlu bir benlik imajını oluşturmak.	S1-S4	2, 7
2. Müzik yapımı ve yaratıcı üretim		
H2 Öğrencinin sesini güvenle kullanmasına ve bir grubun üyesi olarak şarkı söylemesine ve çalmasına rehberlik etmek.	S1-S4	1, 2, 4
H3 Öğrencilerin ses ortamını, sesi, müziği ve müzikal kavramları bedensel koordinasyonlarla (hareket ederek) ve dinleyerek deneyim sağlamlarını ve algılamalarını teşvik etmek.	S1-S4	1, 4
H4 Öğrencilerin kendi müzikal fikirlerine ve doğaçlamalarına yer vermek; ses, hareket, görsel, teknolojik ve diğer ifade araçlarını kullanarak küçük ölçekli kompozisyonları planlamalarında ve gerçekleştirilmelerinde onlara rehberlik etmek.	S1-S4	5, 6
3. Kültürel anlayış ve çoklu okuryazarlık		
H5 Öğrencilere oynarken, şarkı söylerken ve hareket ederken müzikal kültürel miraslarını keşfetmeleri ve müziğin estetik, kültürel ve tarihi çeşitliliğinin tadını çıkarmaları için ilham vermek.	S1-S4	2, 4
H6 Öğrencinin müzik yapımı bağlamında müzik notasyonunun temel ilkelerini anlamasına yardımcı olmak.	S1-S4	4
4. Müzikte refah ve güvenlik		
H7 Öğrencilere müzik yaparken sorumlu davranmaları için rehberlik etmek.	S1-S4	7
5. Müzikte öğrenmeyi öğrenmek		
H8 Öğrencilere, müziği öğrenirken hedef belirlemenin ve birlikte pratik yapmanın önemine dair deneyimler sunmak.	S1-S4	1

Tablo 4.7’de verildiği üzere, Finlandiya’da 1-2 sınıflarda müzik dersine ilişkin hedef kazanımlar, beş alan altında 8 temel hedef kazanımdan oluşmaktadır. Bahsi geçen temel kazanımlara yönelik ilgili içerik alanlarının tanımları ayrıca belirtilmiştir. Tabloda verildiği üzere Finlandiya’da 1-2 sınıflarda “Kapsayıcılık” öğrenme alanında hedeflenenler,

öğrencilerin sorumluluk alarak müzik çalışmalarını işbirliği içerisinde sürdürmesi ve kendini tanımasına ve olumlu özgüven benliğinin kazanmasını sağlamaya yöneliktir.

Finlandiya’da 1-2 sınıflarda “Müzik yapımı ve yaratıcı üretim” öğrenme alanında hedeflenenler, öğrencilerin kendi seslerini grup bireyleri halinde daha bilinçli bir şekilde kullanması, Türkiye’de “müziksel yaratıcılık” öğrenme alanındaki benzer şekilde müzikal anlamdaki yaratıcılıklarını tiyatral faaliyetlerden de yararlanılarak hareket odaklı geliştirilip desteklenmesine yöneliktir. Bu öğrenme alanı, 3-6 ve 7-9 gurubunda “Müzikal bilgi ve beceriler ile yaratıcı üretim” olarak geçmektedir.

Finlandiya’da 1-2 sınıflarda “Kültürel anlayış ve çoklu okuryazarlık” öğrenme alanında hedeflenenler, öğrencilerin müzik çalışmaları esnasında temel müzik kavramlarını öğrenmesi, Türkiye’nin ilkokul kademesindeki “Müziksel Algı ve Bilgilenme ile Müzik Kültürü” öğrenme alanı ile kısmen benzer olarak müziğin kendi kültüründeki gelişim süreçlerini anlamasına yöneliktir.

Finlandiya’da 1-2. sınıflarda “Müzikte refah ve güvenlik” öğrenme alanında hedeflenenler, öğrencilerin buldukları müzik ortamlarının ve müzik eğitiminin (bireysel refah ve ses güvenliği vb.) güvenli alanlara dönüştürülmesi ve sorumluluk alma için duyguların geliştirmesine yöneliktir.

Finlandiya’da 1-2. sınıflarda “Müzikte öğrenmeyi öğrenmek” öğrenme alanında hedeflenenler, öğrencilerin müzik çalışmaları sırasında kendilerine belirledikleri hedefler doğrultusunda grup çalışmaları ile sürekli gelişime ve ileriye yönelik kendi gelişimleri halinde olmasına yöneliktir. Bu hedef Türkiye’deki ilkokul kademesinde “Müziksel Yaratıcılık” öğrenme alanında 1.madde ile kısmen düşük oranda benzerlik göstermektedir.

1-2 sınıf hedeflerini özetleyecek olursak; 1-2. sınıfların müzik derslerinde öğrenciler, herkesin müzikte nasıl benzersiz olduğunu ve müzik etkinliğinin en iyi şekilde nasıl neşe ve birliktelik duygusu yarattığını keşfeder ve birlikte deneyim sağlayabilmektedirler. Müzik eğitimi, kinestetik ve işitsel algının gelişimini, sağlıklı ses kullanımını ve müzikle olumlu bir ilişki kurmayı desteklemeye yöneliktir. Müzik kavramlarının ve ifade araçlarının öğrenilmesi, şarkı söyleme, çalma, besteleme, müzik alıştırması ve müzik dinleme ile bağlantılı olarak kazanılan ve tartışılan deneyimlere dayanmaktadır. Öğrencilerin yaratıcı müzikal düşünceleri, estetik ve müzikal anlayışları, öğrencilerin farklı ses topluluklarını planlayıp uygulayabilecekleri, hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını tek başlarına veya

başkalarıyla birlikte kullanabilecekleri durumlar yaratılarak desteklenmektedir. Bu durum grup çalışması ve güvenlik üzerinde durmaktadır (Opetushallitus, 2016).

Finlandiya temel eğitimin 1-2, 3-6, 7-9. Sınıfların her birinde müzik dersinin hedeflerine yönelik “Temel İçerik Alanları” tanımlanmıştır (S1, S2, S3, S4). İçerik alanları, hedeflere ulaşılmasını desteklemekte ve hedeflerin içerdiği alanların neler olduğunu tanımlamaktadır. Müzik dersinin içeriği: şarkı söyleme, çalma, dinleme, hareket etme, doğaçlama ve besteledir. Müzikal bilgi ve becerilerin öğrenilmesi müzik yoluyla ve disiplinler arası çalışmalarla gerçekleşmektedir. Ayrıca müzik dersinin içeriğinde etkili olan diğer faktör, öğrencilerin müzik kültürlerini ve tarzlarını çok yönlü bir şekilde tanımalarını sağlamaktadır (Opetushallitus, 2016).

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda 1-2 sınıflarda “Temel İçerik Alanlarına (S1, S2, S3, S4)” yönelik tanımlamalar (Opetushallitus, 2016):

- **S1 Müzik Nasıl Çalışılır**

Müzik yaparken bir grubun üyesi olarak hareket etmeye ve olumlu bir takım ruhu oluşturmaya özen gösterilir. İfade ve buluşu teşvik etmek, doğal nefes alma, vokal tekniği ve şarkı söyleme pratiği yapmak ve kullanılan enstrüman ve ekipmanların uygun kullanımı kilit unsurlardır.

- **S2 Müzik Nelerden Oluşur**

Öğretim; seviye, süre, kuvvet, müzikal ton veya tını gibi temel kavramlara odaklanır. Beceriler geliştikçe, ritim, melodi, dinamikler, tını, armoni ve form kavramları genişler.

- **S3 Hayatınızda, Toplumunuzda ve Toplumda Müzik**

Dersler, müzikal bilgi ve becerilerin yanı sıra, öğrencilerin müzik ve günlük yaşamlarında karşılaştıkları farklı ses ortamlarına ilişkin deneyim ve algılarına da odaklanmaktadır. Müziğin kendi toplumlarındaki önemi de dikkate alınmaktadır.

- **S4 Müzik Eğitim Programı:**

Müzik, öğrencilerin yaş grubuna ve okul kültürüne uygun temalarla müzikal özellikler içeren şarkılar, oyunlar, tekerlemeler, çalma ve dinleme aktiviteleriyle beraber yaratıcı etkinlikler yoluyla öğretilir. Program ayrıca öğrencilerin kendi kültürlerini ve kültürel

miraslarını dikkate alacak şekilde tasarlanmıştır. Aynı zamanda çocuk şarkıları, öğrenciler tarafından yazılan özgün besteler ve müzik parçaları da dâhil olmak üzere çok çeşitli müzikleri içermektedir. Finlandiya’da 3-6. sınıflarda müzik eğitiminin hedefleri ile ilgili temel içerikler aşağıda tablo 4.8’de paylaşılmıştır (Opetushallitus, 2016).

Tablo 4.8: 3-6. Sınıflarda Müzik Eğitiminde Hedefler

Öğretim Hedefleri	Hedeflerle İlgili İçerik Alanları	Kapsamlı Yeterlilik Alanları
<i>Kapsayıcılık</i>		
H1 Öğrenciyi birlikte müzik çalışmalarına katılmaya ve müzik topluluklarında olumlu bir birliktelik ruhu oluşturmaya teşvik etmek.	S1-S4	2, 6, 7
<i>Müzikal bilgi ve beceriler ile yaratıcı üretim</i>		
H2 Öğrenciye doğal ses kullanımı ve şarkı söyleme konusunda rehberlik etmek ve bir müzik grubunun üyesi olarak beden, ritim, melodi ve akor çalgılarını çalma becerilerini geliştirmek.	S1-S4	2
H3 Öğrenciyi bütüncül hareket ederek müzik, resim, hikâye ve duygusal durumları fiziksel olarak ifade etmeye teşvik etmek.	S1-S4	1, 2
H4 Öğrencilerin ses ortamını ve müziği deneyimlemeleri için fırsatlar sağlamak, duyduklarını ifade etmelerine ve iletmelerine yardımcı olmak.	S1-S4	2
H5 Öğrencileri doğaçlama yapmaya, küçük ölçekli kompozisyonları veya sanatsal toplulukları bilgi ve iletişim teknolojileri de dâhil olmak üzere çeşitli medya kullanarak planlamaya ve gerçekleştirmeye teşvik etmek.	S1-S4	1, 2, 5, 6
<i>Kültürel anlayış ve çoklu okuryazarlık</i>		
H6 Öğrencilere müzik deneyimlerini ve müzik dünyasının estetik, kültürel ve tarihsel çeşitliliğini keşfetmelerinde rehberlik etmek.	S1-S4	2
H7 Öğrencilerin müzik yapma bağlamında müzikal kavramları ve notasyon ilkelerini anlamalarına yardımcı olmak.	S1-S4	4
<i>Müzikte refah ve güvenlik</i>		
H8 Öğrencilere, müziğin kendi sağlıkları üzerindeki etkilerini fark etmeleri ve müzik-ses ortamlarının güvenliğine dikkat etmeleri için rehberlik etmek	S1-S4	3
<i>Müzikte öğrenmeyi öğrenmek</i>		
H9 Öğrencilerin müzik becerilerini uygulama yoluyla geliştirmelerine rehberlik etmek, hedeflerin belirlenmesine katılmak ve hedeflerle ilgili ilerlemelerini değerlendirmek.	S1-S4	1

Tablo 4.8’de verildiği üzere, Finlandiya’da 3-6. sınıflarda müzik dersine ilişkin hedef kazanımlar, beş alan altında 9 temel hedef kazanımdan oluşmaktadır. Bahsi geçen temel kazanımlara yönelik ilgili içerik alanlarının tanımları ayrıca belirtilmiştir. Tabloda verildiği üzere Finlandiya’da 3-6. sınıflarda “Kapsayıcılık” öğrenme alanında hedeflenenler, öğrencilerin moral ve motivasyon kaynakları yükseltilerek, müzikal çalışmalar içerisinde paylaşımcı, yapıcı ve üretici bireyler oluşturmayı desteklemeye yöneliktir.

Finlandiya’da 3-6. sınıflarda “Müzikal bilgi ve beceriler ile yaratıcı üretim” öğrenme alanında hedeflenenler, öğrencilerin enstrüman çalması ve şarkıyı doğru tekniklerle söylemesi açısından bilgi edinmesi, hayal güçlerinden yola çıkarak müziği diğer sanat alanları ile ilişkilendirmesi ve aynı zamanda müzikte teknolojiden faydalanmasına rehber olmaya yöneliktir. İlgili hedef kazanım Türkiye’deki 1-4 ve 5-8 sınıf düzeylerindeki “Dinleme-Söyleme”, “Müziksel Algı ve Bilgilenme” ve “Müziksel Yaratıcılık” öğrenme alanı ile benzeşmekte, 5-8 sınıf düzeyindeki “Müzik Kültürü” öğrenme alanındaki 7. Madde kapsamında da kısmen benzeşmektedir.

Finlandiya’da 3-6. sınıflarda “Kültürel anlayış ve çoklu okuryazarlık” öğrenme alanında hedeflenenler, Türkiye’nin 1-4 sınıf düzeyindeki 2. Madde kapsamında ve 5-8 sınıf düzeyindeki “Müzik Kültürü” öğrenme alanındaki kazanımlar ile benzer olarak müziğin kültürel gelişiminin öğrenilmesi ve “Müziksel Algı ve Bilgilenme” öğrenme alanındaki kazanımlar ile benzer olarak temel müzik kavramlarını benimsemesi ve aynı zamanda etkin şekilde kullanmasına yöneliktir.

Finlandiya’da 3-6. sınıflarda “Müzikte refah ve güvenlik” öğrenme alanında hedeflenenler öğrencilerin müziğin mental ve duygusal sağlıklarına olumlu katkılarını keşfetmesi, çalışmalar sırasında müzik ortamlarının işitme sağlığını da dikkate alarak güvenli alanlara dönüştürülmesine yöneliktir. İlgili hedef kazanım Türkiye’nin 5-8 sınıf düzeylerindeki “Müzik Kültürü” öğrenme alanındaki 6. Madde kapsamında kısmen benzeşmektedir.

Finlandiya’da 3-6. sınıflarda “Müzikte öğrenmeyi öğrenmek” öğrenme alanında hedeflenenler, öğrencilerin, öğrendiği bilgileri koro, orkestra veya çeşitli müzik faaliyetleriyle pekiştirmeyi ayrıca kendi ilerleme düzeyini fark etmesine yöneliktir. İlgili hedef kazanım Türkiye’nin 1-4 sınıf düzeylerindeki “Müzik Kültürü” öğrenme alanındaki 1. Madde kapsamında kısmen benzeşmektedir.

3-6. sınıf hedeflerini özetleyecek olursak; 3-6. sınıflarda öğrenciler başkalarının deneyimlerine karşı açık ve saygılı olmayı ve kendi grupları içinde bir aidiyet duygusunu öğrenirler. Aynı zamanda, müzikal deneyim ve olguların yanı sıra müzik kültürlerini bilinçli bir şekilde yapılandırmaya alışkın hale gelirler. Şarkı söyleme, çalma, beste yapma, hareket etme ve dinleme becerileri geliştikçe müzikal kavramlar ve ifade araçları konusundaki anlayışları da derinleşir ve genişler. Müzikte sesler ve ifade araçlarıyla ilgili yaratıcı ve estetik düşünme, öğrencilerin farklı müzikal veya sanatsal toplulukları tasarlayıp uygulayabilecekleri durumlar yaratarak teşvik edilir. Bu faaliyetlerde öğrenciler tek başına veya grup olarak hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını kullanırlar (Opetushallitus, 2016). Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda 3-6 sınıflarda “Temel İçerik Alanlarına (S1, S2, S3, S4)” yönelik tanımlamalar (Opetushallitus, 2016):

- **S1 Müzik Nasıl Çalışılır**

Müzik yapma durumlarında, müzik yapan grubun bir üyesi olarak hareket etmeye dikkat edilir. Toplu müzik yapımında doğal ses kullanımı ve şarkı söyleme, hareket, beden, temel ritim, melodi ve akor çalgı teknikleri uygulanmaktadır. Çok çeşitli ifade ve hayal gücü becerilerinin geliştirilmesi, öğretimin merkezinde yer almaktadır

- **S2 Müzik Nelerden Oluşur:**

Müzikal durumlarda, sadece temel kavramlara değil, aynı zamanda müzikal kavramların ritmi, melodisi, uyumu, biçimi, tını ve dinamikleri algısının gelişimine de dikkat edilir. Beceriler geliştikçe, kavramlar adlandırılır ve müzikal olayları tanımlamak için yerleşik veya tescilli semboller kullanılır. Müzikal faaliyetler aynı zamanda yorumlamaya ve müziğin ifade araçlarına da önem verilir.

- **S3 Hayatınızda, Toplumunuzda Ve Toplumda Müzik**

Dersler, müzik becerileri ve bilgisine ek olarak, öğrencilerin hem okul içinde hem de dışında farklı ortamlardaki müzik ve müzik yapma deneyimlerini, aynı zamanda algılarını da kapsamaktadır. Öğretim, diğer derslerle ve öğrencinin yaşadığı toplumla bağlantılar kurar, müziğin farklı zamanlarda ve çağlarda, yaşamın farklı durumlarındaki anlamını yansıtır.

- **S4 Müzik Eğitim Programı**

Program, öğrencilerin kendi kültürlerine, kültürel mirasın korunmasına ve kültürel anlayışın geliştirilmesine vurgu yapacak şekilde tasarlanmıştır. Programda çocuklar için çok çeşitli müzikler, farklı kültürlerden müzikler, sanat müziği, popüler müzik ve halk müziği yer almaktadır. Öğrencilerin müzik yapma durumlarında oluşturdukları yaratıcı ürünler ve besteler de repertuarda yer almaktadır.

Finlandiya’da 7-9. sınıflarda müzik eğitiminin hedefleri ile ilgili temel içerikler aşağıda tablo 4.9’da paylaşılmıştır (Opetushallitus, 2016).

Tablo 4.9: Finlandiya 7-9. Sınıflarda Müzik Eğitiminde Hedefler -1

Öğretim hedefleri	Hedefler ilgili içerik alanları	Kapsamlı Yeterlilik Alanları
<i>Kapsayıcılık</i>		
H1 Öğrenciyi bir müzik grubunun ve müzik topluluklarının üyesi olarak yapıcı bir şekilde çalışmaya teşvik etmek.	S1-S4	2, 7
<i>Müzikal bilgi ve beceriler ile yaratıcı üretim</i>		
H2 Öğrencilerin bir müzik grubunun üyesi olarak vokal ve şarkı söyleme becerilerini korumalarına ve daha da geliştirmelerine yardımcı olmak.	S1-S4	2
H3 Öğrencileri beden, ritim, melodi ve akor enstrümanları aracılığıyla çalma ve orkestrada müzik yapabilme becerilerini daha da geliştirmeye teşvik etmek.	S1-S4	2
H4 Öğrencileri çok yönlü müzikal hareketi deneyimlemeye ve ifade etmeye teşvik etmek.	S1-S4	2
H5 Öğrencilerin ses ortamını ve müziği deneyimsel bir şekilde dinlemeleri, gözlemlemeleri aynı zamanda bulgularını tartışmaları için fırsatlar sağlamak.	S1-S4	2
H6 Öğrencileri müzikle yaratıcı bir ilişki kurmaya teşvik etmek; doğaçlama, düzenleme, besteleme ve disiplinler arası çalışmalarda onlara rehberlik etmek.	S1-S4	1, 2, 6

Tablo 4.10: Finlandiya 7-9. Sınıflarda Müzik Eğitiminde Hedefler -2

Öğretim hedefleri	Hedefler ilgili içerik alanları	Kapsamlı Yeterlilik Alanları
H7 Hem müzik yapımında hem de çok disiplinli etkinliklerin bir parçası olarak müzik kaydı ve BİT'in yaratıcı ve etkileyici kullanımını konusunda öğrencilere rehberlik etmek.	S1-S4	1, 2, 5
<i>Kültürel anlayış ve çoklu okuryazarlık</i>		
H8 Öğrencilerin müziği bir sanat formu olarak keşfetmelerine, müziğin farklı kültürlerle iletişim kurmak ve onları etkilemek için nasıl kullanıldığını anlamalarına rehberlik etmek.	S1-S4	2, 4
H9 Öğrencileri müzikal kavramları ve terminolojiyi kullanarak müziği tartışabilmeleri için teşvik etmek ve yönlendirmek.	S1-S4	4
<i>Müzikte refah ve güvenlik</i>		
H10 Müziğin duygular ve refah üzerindeki etkisini fark etmeleri için öğrencilere rehberlik etmek.	S1-S4	3, 4
H11 Öğrencilere işitme duyularına ve müzik-ses ortamlarının güvenliğine dikkat etmeleri için rehberlik etmek.	S1-S4	3
<i>Müzikte öğrenmeyi öğrenmek</i>		
H12 Öğrencilerin müzikal bilgi ve becerilerini uygulama yoluyla geliştirmelerine, öğrenimleri için hedefler belirlemelerine ve bu hedefler doğrultusunda ilerlemelerini değerlendirmelerine rehberlik etmek.	S1-S4	1

Tablo 4.9'da verildiği üzere, Finlandiya'da 7-9. sınıflarda müzik dersine ilişkin hedef kazanımlar, beş alan altında 12 temel hedef kazanımdan oluşmaktadır. Bahsi geçen temel kazanımlara yönelik ilgili içerik alanlarının tanımları ayrıca belirtilmiştir.

Tabloda verildiği üzere Finlandiya'da 7-9. sınıflarda "Kapsayıcılık" öğrenme alanında hedeflenenler öğrencilerin, müzik çalışmalarını sırasında ortamın gerektirdiği uygun davranışı göstermesi, diğer arkadaşlarını da teşvik ederek olası durumlarda uzlaşmacı veya çözüm odaklı hareket edebilmesine yöneliktir.

Finlandiya'da 7-9. sınıflarda "Müzikal bilgi ve beceriler ile yaratıcı üretim" öğrenme alanında hedeflenenler, öğrencilerin şarkı söyleme, enstrüman çalma, sınıf arkadaşlarıyla toplu müzik yapabilme becerilerinin geliştirilmesi, kendi müzikal fikirlerini besteleme ve doğaçlama çalışmalarına aktarabilmesi ve teknolojiyi müzikte daha da detaylı kullanmayı

öğrenmesine yöneliktir. İlgili hedef kazanım Türkiye'nin 5-8 sınıf düzeylerindeki "Müziksel Yaratıcılık" öğrenme alanındaki kazanımlar ile benzeşmektedir.

Finlandiya'da 7-9. sınıflarda "Kültürel anlayış ve çoklu okuryazarlık" öğrenme alanında hedeflenenler öğrencilerin müziğin farklı kültürlerde kullanım alanlarını keşfetmeleri, müziği yorumlama ve müzik kavramlarını ve terimlerini kullanarak müzik üzerine münazaralarda bulunabilmesine yöneliktir. İlgili hedef kazanım Türkiye'nin 5-8 sınıf düzeylerindeki "Müzik Kültürü" öğrenme alanındaki 1 ve 5. Madde kapsamında benzeşmektedir.

Finlandiya'da 7-9. sınıflarda "Müzikte refah ve güvenlik" öğrenme alanında hedeflenenler öğrencilerin, müziğin duygular ve sağlık üzerindeki etkilerini anlamaları ve diğer düzeylerde olduğu gibi yüksek sestten korunma konusunda sorumlu davranmayı öğrenmesine yöneliktir. İlgili hedef kazanım Türkiye'nin 5-8 sınıf düzeylerindeki "Müzik Kültürü" öğrenme alanındaki 6. Madde kapsamında kısmen benzeşmektedir.

Finlandiya'da 7-9. sınıflarda "Müzikte öğrenmeyi öğrenmek" öğrenme alanında hedeflenenler öğrencilerin, müzik faaliyetlerinde ve kendi çalışmalarında hedefler belirleyerek ilerlemesinin ne seviyede olduğunu fark etmesine yöneliktir.

7-9. sınıf hedeflerini özetleyecek olursak; 7-9. sınıflardaki müzik eğitimi, müzik bilgisini ve dünya görüşünü genişletmek için fırsatlar yaratır. Aynı zamanda, öğrencilere müziğin anlamlarını yorumlama ve müzikle ilişkili duygu ve deneyimleri ifade etme konusunda rehberlik eder. Ayrıca öğretim, müziğin nasıl iletişim kurduğunu ve etkilediğini analiz etmeye ve değerlendirmeye yönlendirerek öğrencilerin müzik kültürlerine ilişkin eleştirel okuryazarlıklarını geliştirmeyi amaçlamaktadır. Daha önce öğrenilen müzik becerileri gözden geçirilerek ve derinleştirilerek öğrencilerin eylem ve düşünceleri pekiştirilir. Öğrencilere kendi öğrenmelerini planlama ve değerlendirme fırsatları da verilir. Hem tek başlarına hem de başkalarıyla birlikte geniş bir yelpazede yaratıcı müzikal ifade ve üretim fırsatı sunar. Bu, diğer ifade biçimleriyle bağlantılar kurularak desteklenmektedir. Öğrenciler bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanırken müzik ve dijital medyanın telif hakları ve kullanım olanaklarını ve bunlarla ilgili olası etik sorunları da öğrenmektedirler (Opetushallitus, 2016).

Finlandiya müzik eğitimde 7-9. sınıflarda müziğin hedefleriyle ilgili "Temel İçerik Alanlarına (S1, S2, S3, S4)" yönelik tanımlamaları (Opetushallitus, 2016):

- **S1 Müzik Nasıl Çalışır?**

Öğretim, müzikal ifade becerilerinin çok yönlü gelişimine, kişinin kendi fikir ve çözümlerini üretmesine odaklanır. Ortak müzik yapımında ses kullanımı, şarkı söyleme becerileri ve kullanılan beden, ritim, melodi ve enstrüman çalma becerileri derinleştirilir.

- **S2 Müzik Nelerden Oluşur?**

Müzik yapma, önceden öğrenilmiş müzik kavramlarını ve temel müzik notalarını kullanır. Beceriler geliştikçe, kavramsal bilgi derinleşir ve müzik yapmanın farklı durumlarında uygulanır. Öğretim aynı zamanda müzikal anlatımda yorumun önemini de dikkate alır.

- **S3 Hayatınızda, Topluluğunuzda ve Toplumda Müzik:**

Dersler, müzik becerileri ve bilgisinin yanı sıra, öğrenciler tarafından gündeme getirilen temaları ve onların müzikle ilgili deneyim ve algılarını da ele almaktadır. Tüketimcilik ve sürdürülebilir refahın unsurları müzikle de ilgilidir. Öğretim, müzik ve diğer derslerin yanı sıra farklı sosyal olgular arasında da bağlantılar kurar. Aynı zamanda, müziğin farklı zamanlarda ve farklı yaşam durumlarındaki anlamı eleştirel bir şekilde yansıtılır ve değerlendirilir.

- **S4 Müzik Eğitim Programı:**

Program, özellikle de dinleme programı, farklı kültür ve dönemlerden, halk müziğinden evrensel müziğe kadar geniş bir yelpaze içermekte ve güncel müzik fenomenlerini dikkate almaktadır. Sesin kullanımı ve şarkı söyleme becerileri; tek sesli, çok sesli veya solo şarkı söyleme, ses deneyleri ve çeşitli vokal egzersizleri yoluyla uygulanmaktadır. Repertuar seçimi, kültürel mirasın korunmasını, öğrencilere ilham veren eser ve etkinlikleri ve programın müzik becerilerini öğrenmedeki yararlılığını dikkate alınmaktadır. Program ayrıca öğrencilerin kendi yaratıcı bestelerini ve kompozisyonlarını da içermektedir.

BÖLÜM V: SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Türkiye ve Finlandiya'nın temel müzik eğitiminin karşılaştırılması adlı bu araştırmada, Türkiye ve Finlandiya'daki temel eğitim sistemleri içerisinde müzik derslerinin benzer, farklı ve ortak yönleri belirlenmiştir. Bu bağlamda iki ülkede de öğrencilerin temel eğitime başlangıç yaşlarının kaç olduğu, temel eğitimde müzik dersinin haftada kaç saat ve ders saat süresinin ne kadar olduğu, müzik derslerine giren eğitimcilerin alan içi mi yoksa alan dışı mı olduğu ve bu kapsamlar doğrultusunda araştırılan ülkelerdeki temel müzik derslerinin öğretim programlarında yer alan kazanımları incelenmiştir. Araştırma verilerine, doküman inceleme, kaynak tarama ve görüşme sorularından alınan cevaplar doğrultusunda ulaşılmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan bu bölümde ise bulgulara bağlı olarak çıkan sonuçlara ve bu sonuçlara bağlı olarak geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Araştırmanın birinci alt problemindeki eğitim süresi ile temel eğitime başlangıç yaşı durumuna yönelik yapılan incelemelerde, Finlandiya'nın temel eğitim süresinin 9 yıl olduğu (1-9. Sınıflar), öğrencilerin 7 yaşında temel eğitime başladıkları ve bununla birlikte Finlandiya'da müzik eğitimine ise 1. Sınıftan itibaren başlanıldığı tespit edilmiştir. Türkiye'de ise temel eğitim süresinin (İlköğretim) 8 yıl olduğu (1-8. Sınıflar), öğrencilerin 6 yaşında temel eğitime başladıkları ve bununla birlikte müzik eğitimine 1. Sınıftan itibaren başlanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre Finlandiya temel eğitime bir yıl geç başlamasına rağmen Türkiye'ye oranla bir yıl daha fazla müzik eğitimi verdiği söylenebilir.

Araştırmanın ikinci alt problemindeki temel eğitimdeki müzik dersinin haftalık ders saatleri ve ders sürelerine yönelik yapılan incelemelerde, Finlandiya'da derslere 45 dakika ayrıldığı ve Hükümet Kararnamesine göre 1-9. Sınıfların müzik dersine ilişkin haftalık toplam saat sayısının minimum 8 saat olduğu fakat okulların ders saatlerine daha fazla zaman ayırabilme özerkliği olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Finlandiya çekirdek müfredatta 1-6. sınıfların toplamında haftada en az 4 saat, 7-9. Sınıflarda ise haftada 5 saat seçmeli sanat (müzik, görsel sanatlar, el sanatları) derslerine ayrılmıştır. Eğitim sağlayıcılar, (belediyeler) haftalık saat sayısını bu dersler arasında bölebilmektedir. Türkiye'de ise ders sürelerinin 40 dakika olduğu, 1-8. sınıfların müzik dersine ilişkin haftalık ders saatlerinin 1'er saat görülmektedir. Türkiye'de ise müzik dersinin 8. Sınıfa kadar zorunlu okutulduğu,

öğrencilerin 5. Sınıftan itibaren 2 ila 4 saat seçmeli müzik dersi alabilecekleri sonucuna ulaşılmıştır. Finlandiya’da incelenen kapsamlı okulların haftalık müzik dersinin 7. Sınıfa kadar zorunlu olduğu, 8 ve 9. Sınıf için seçmeli olarak okutulduğu sonucuna ulaşılmıştır. İki ülkenin haftalık ders saati açısından karşılaştırması yapıldığında Finlandiya kapsamlı okulları özelinde Türkiye’den daha fazla müzik eğitime yer verdiği söylenebilir. Araştırmadan elde edilen sonuçların Ataseven (2022)’in çalışmasındaki ders süresi ile benzerlik gösterdiği ancak Aysu (2017)’nin yapmış olduğu çalışmasındaki haftalık ders saatleri ile benzeşmediği tespit edilmiştir. Türkiye, temel eğitim içerisindeki müzik eğitimi Finlandiya kapsamlı okullarının geneline göre daha düşük saatlerde verdiği tespit edilmiştir.

Araştırmanın üçüncü alt problemindeki temel müzik eğitimi derslerini veren eğitimcilerin alan içinden veya dışından olma durumuna yönelik yapılan incelemelerde Türkiye’de müzik derslerine 4. Sınıfa kadar sınıf öğretmeninin girdiği uzman müzik öğretmenlerinin 5. Sınıftan itibaren girdiği tespit edilmiştir. Finlandiya’da ise Türkiye ile benzer şekilde müzik derslerine 6. Sınıfa kadar sınıf öğretmenleri, 7. Sınıf ve liselere uzman müzik öğretmenleri verdiği tespit edilmiştir. Fakat bazı okullarda derslere uzman müzik öğretmenleri girmekte olup durumun okullara göre değişiklik gösterebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Finlandiya’da öğretmenlerin görev yapabilmeleri için master derecesine sahip olmaları gerekmektedir. Ders verenin niteliği açısından bulgular değerlendirildiğinde Finlandiya’nın Türkiye’ye oranla daha nitelikli bir kadro ile eğitim verdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ancak ilk yıllarda sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimi veriyor olmasının benzerliği sürecin çok farklı uygulanmadığını göstermektedir. Elde edilen sonuçlar Sepp, (2014)’in çalışması ile benzer olduğu gözlemlenirken Sepp Finlandiya okullarındaki müzik dersine giren eğitimcilerin lisans sonrası yüksek lisans derecesine sahip olma zorunluğundan bahsetmiştir.

Araştırmanın dördüncü ve beşinci alt problemindeki temel müzik eğitim sistemlerine ve öğretim programlarında ki kazanımlara yönelik yapılan incelemelerde, Türkiye ilköğretimde müzik dersine ilişkin öğretim programı MEB’e bağlı kurumlar tarafından hazırlandığı tespit edilmiştir. Okullar 2018 yılında yenilenen öğretim programını kullanmaktadır. Öğretim programının içeriği; değerler, yetkinlikler, ölçme değerlendirme, amaçlar, öğrenme alanları ve kazanımlar olarak tanımlanmıştır. Bu içerikler doğrultusunda amaçlar ise, öğrencilerin müzik yoluyla yaratıcılıklarını, duygu ve düşünce ifadelerini, estetik yönlerini, sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygusunu geliştirmektir. Aynı zamanda milli birlik ve beraberlik

duygunu güçlendirmek ve bununla birlikte kültürel kimliği oluşturarak kendi müzik kültürünü ve dünya müziğini tanımasına olanak sağlamaktadır. Müzik dersinde öğrencilerin müziği sevmesi, kendini müzikle ifade edebilmesi, aktif müzik üretici olabilmesi, bireysel ve toplu olarak müzik yapabilmesi ve kültürel gelişime katkı sağlayabilmesi hedeflenmiştir. 2018 İlköğretim müzik dersi öğretim programının modeli; öğrenme alanları, kazanımlar ve açıklamalar şeklinde oluşturulmuş 3 boyutlu öğrenci merkezli bir programdır. Öğrenme alanları dört ana başlık altında toplanmıştır. Bunlar bulgularda da belirtildiği üzere; öğrencilerde dinlemeyi, söylemeyi, müzikal bilgi ve yaratıcılıklarını geliştirmeyi, müziği diğer sanat dallarıyla ilişkilendirebilmeyi, müzik yoluyla ifade becerilerini geliştirebilmeyi ve müzik kültürünü de tanıması şeklinde özetlenebilir.

2006 müzik dersi öğretim programından farklı olarak 2018 öğretim programında 'çalma' öğrenme alanı çıkartılmış, okullarda enstrüman eğitiminin öğrencilerin istekleri doğrultusunda alınan kararlar kurs ve vb. faaliyetlerle olabileceği vurgulanmıştır.

Finlandiya'da çekirdek öğretim programı Ulusal Eğitim Ajansı tarafında hazırlanmaktadır. Ayrıca Finlandiya'da Temel sanat eğitimi yönelik bir yasa bulunmaktadır. Okullar ve belediyeler, çekirdek müfredat kapsamında kendi yerel öğretim programlarını hazırlayabilmekte ve geliştirebilmektedir. Müzik dersine ilişkin öğretim programının içeriği; hedefler, hedeflerin içerik alanları (S1-S4), yetkinlikler, öğrenme ortamı, çalışma yöntemi, öğrenciye rehberlik ve destekte bulunma ve öğrenmenin değerlendirilmesidir. Bu içerikler doğrultusunda amaçlar ise Türkiye ile benzer şekilde öğrencilerin müziği sevmeleri, müzik yoluyla çeşitli kültürleri tanıma, araştırma becerisi kazanma ve ifade becerilerinin güçlenmesi, yaratıcı ve üretici bireyler oluşturmaktır. Bununla beraber birçok alanda öğrenim kolaylığı yaratma, bedensel ve mental beceriler kapasitesini arttırmak hedeflidir. Öğretim programı öğrenci merkezli olup müzik dersinin hedefleri beş öğrenme alanı altında toplanmıştır. Bu alanlar Türkiye ile benzer şekilde öğrencilerin müziği sevmeleri, yaratıcılık ve müzikal bilginin geliştirilmesi, müzik kültürünü tanıması, müzik yoluyla ifade becerilerini geliştirebilmesi, müziği diğer sanat dallarıyla ilişkilendirebilmesi ve çalışma ortamlarının güvenliği için sorumluluklarını bilmesi şeklinde özetlenebilir. Finlandiya da müzik eğitiminin ana odak noktası, öğrencilerin bir müzik grubunun üyesi olarak kendi sorumluluk ve görev bilincinin farkında olması ile birlikte müzik yapmanın önemini kavrayarak işbirlikçi öğrenmenin desteklenmesidir. Hedef kazanımlarda ki dikkat çeken bir diğer vurgu ise, Türkiye'den farklı olarak öğrencilerin

kendi öğrenme seviyesinin ne düzeyde olduğunu anlayarak öz değerlendirme becerilerinin geliştirilmesi, enstrüman çalmayı öğrenmesiyle aktif müzik yapma ve müzisyenlik becerilerinin geliştirilmesi sonucuna varılmıştır. Ayrıca Finlandiya öğretim programında Türkiye’den farklı olarak tespit edilen bir diğer sonuç ise; müzik dersi için aktif öğrenme yöntemlerinde Dalcroze, Orff, Kodaly, Suzuki gibi yaklaşımlara değinilmemesidir. Müzik dersinin ölçme ve değerlendirmesinde ise, Türkiye’de 4 sınıftan itibaren sınav sistemi ile söz konusu iken, Finlandiya’da temel eğitim boyunca sınav sistemi olmamakta ve müfredatta yer alan Değerlendirme Kriterleri öğretmenler tarafından uygulamaktadır.

Finlandiya okullarının bazılarında müzik odaklı eğitim bulunmaktadır. 3. Sınıftan itibaren sınavla seçilen öğrenciler müzik odaklı eğitimle, çekirdek öğretim programında yer alan müzik dersine ilişkin bilgileri daha detaylı şekilde görmektedir. Bu eğitime seçilen öğrencilerin haftalık saat çizelgesinde ki seçmeli sanat dersleri müzik derslerine eklenmektedir. Müzik odaklı eğitim veren okullar, haftalık müzik dersi saat sayısı ve dersin içeriğini kendi belirlemektedir. Türkiye’de ise örgün eğitim içerisinde böyle bir uygulamanın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre bundan sonra araştırma yapacak akademisyenlere, ilgili kamu kurumlarına ve yetkililere bazı öneriler geliştirilmiştir. Buna göre alan çalışma yapacak akademisyenlere;

Türkiye’de temel eğitim sınıflarında müzik dersine ilişkin haftalık ders saatlerinin toplam sayısı Finlandiya’nın temel eğitim sınıflarındaki haftalık asgari saat sayısına eşittir. Dolayısıyla bazı okullarda Finlandiya, Türkiye’ye göre daha fazla haftalık ders saati uygulamaktadır. Bu durum üzerine karşılaştırmalı bir alan analizi yapılarak gelecekteki başarı üzerine etkisi değerlendirilebilir.

Türkiye’de temel eğitiminde Finlandiya’ya göre eğitimci tercihi lisans mezunları üzerinden değerlendirme durumu varken Finlandiya’da ise temel eğitimde yüksek lisans mezunları görevlendirilmektedir. Türkiye’de temel müzik eğitiminde ön yeterlilik koşulları içerisinde bulunan lisans mezuniyet seviyesi açısından akademik çalışmaların mı yoksa formasyon eğitimlerinin eğitimcilerde daha çok katkısı olup olmadığı üzerine değerlendirme yapılabilir. Böylece alana sunulacak katkı teori ve uygulama arasındaki farkı da tanımlayacaktır.

Finlandiya’da yerel otoritelerin daha hâkim olması ve Türkiye’nin daha merkeziyetçi bir yapıya sahip olmasına yönelik olarak Türkiye’de yerel otoritelerin eğitimde nasıl bir rol oynayacaklarına dair ve ne kadar bir katkı sağlayabileceklerine dair bir karşılaştırmalı eğitim sistemleri alanı konusu olarak araştırılabilir.

Ayrıca ilgili kamu kurumlarına ve yetkililerine;

Türkiye merkezi bir sistemden yönetilmekte olup öğretim programları Millî Eğitim Bakanlığı tarafından tüm okullar için standart olarak hazırlamaktadır. Finlandiya kapsamlı okulları ise, ulusal çekirdek öğretim programına bağlı olarak kendi yerel öğretim programını geliştirebilmekte ve öğretmenler derslerin işlenişi üzerinde kontrol sahip olup kendi programlarını hazırlayabilmektedir. Buna benzer bir uygulamanın Türkiye’de olması kültürel ve coğrafi farklılıklara bağlı olumsuzluklarının giderilebilmesi için Türkiye’de de uygulanmaya konmasının yararlı olduğu düşünülmektedir.

Finlandiya temel müzik eğitiminde, enstrüman eğitimi son derece önemliken Türkiye’de öğrencilerin müzikal ve psikomotor becerilerinin gelişimini desteklemek açısından yeniden uygulamaya konmasının yararlı olduğu düşünülmektedir.

Finlandiya’nın bazı kapsamlı okullarında gerçekleşen müzik odaklı eğitim modelinin yetenekli öğrencileri fark edip müzikle daha fazla bir arada olması ve ileride meslek olarak seçmek isteyen öğrencileri yönlendirebilmek açısından Türkiye’de de örgün eğitim içerisinde müziğe yatkın olan öğrenciler için benzer uygulamaların yapılmasının yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Okullarda eğitim kalitesini belirleyen öğretmenlerdir. Dolayısıyla müzik öğretmenleri öğrencilerin müzikle olumlu bir ilişki kurmasında son derece önem taşımaktadır. Ancak sınıf öğretmenlerinin müzik eğitiminde yeterli beceri düzeyine sahip olmadıkları için öğrencilerde müzikal davranış kazandırmada eksikliği olacaktır. Özellikle müzik dersinde şarkı söylemede sağlıklı ses kullanımına yönelik öğretimler müzik öğretmenlerince desteklenmektedir. Bu kapsamda tüm kademeler için müzik derslerinin, müzik öğretmenleri tarafından verilmesinin daha faydalı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- 1783 Sayılı Resmî Gazete (9.11.1982). Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. Erişim tarihi, 06.01.2023 https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/17863_1.pdf
- 2006/962/EC Sayılı Tavsiye Kararı, (2006). Hayat Boyu Öğrenme için Anahtar Yetkinlikler Hakkındaki Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin Tavsiyesi”, 23.08.2008-2006/962/EC <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:394:0010:0018:EN:PDF>
- 21226 Sayılı Resmî Gazete (12.05.1992). Milli eğitim bakanlığı teşkilat ve görevleri hakkında kanun. Erişim tarihi, 06.01.2023 <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/21226.pdf> <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/5.5.3797.pdf>
- 28239 Sayılı Resmî Gazete (20.03.2012). Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği. Erişim tarihi, 10.01.2023 https://ookgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2023_01/06143442_OZEL_OYRETYM_KURUMLARI_YONETMELYYY__06.01.2023.pdf
- 28261 Sayılı Resmî Gazete (11.04.2012). 6287 sayılı ilköğretim ve eğitim temel kanunu ile bazı kanunlarda yapılmasına dair kanun. Erişim tarihi, 06.01.2023 <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/04/20120411-8.htm>
- 29072 Sayılı Resmî Gazete (26.07.2014). Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği. Erişim Tarihi, 10.01.2023 <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=19942&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>
- Albuz, A. ve Demirel, S. (2018). 2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı ile 2018 İlkokul ve Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programının Karşılaştırılmalı Kuramsal Çerçeve Analizi. Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi,
- Altun, A.A. (2002). Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Kuruluşu, İşleyişi ve Milli Eğitim Sistemine Katkıları. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü; Sakarya.

- Antinluoma, M., Ilomäki, L., Lahti-Nuuttila, P. ve Toom, A. (2018). Schools as Professional Learning Communities, *Journal of Education and Learning*, vol. 7, no. 5, pp. 76-91.
- Arslan, M. (2009). *Eğitim bilimine giriş*. Gündüz Eğitim Yayıncılık
- Ataseven, U. (2022). Danimarka, Finlandiya, İsveç, Norveç Ve Türkiye Eğitim Sisteminde İlkokul Öğretim Programları İle Eğitim – Öğretim Uygulamalarının Girişimcilik Becerisi Açısından Karşılaştırılması.
- Aysu, O. (2017). Finlandiya, Fransa, İngiltere ve Türkiye’de Okul Öncesi Ve Zorunlu Eğitimde (İlkokul, Ortaokul Ve Lise Kademeleri) Uygulanan Müzik Derslerinin Temel Boyutlarıyla İncelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Bakioğlu, A. ve Baltacı, R. (2010), Akreditasyon, Eğitimde Kalite, Ankara, Nobel Dağıtım
- Başaran, İ. E. (1983). Eğitim Yönetimi. (Birinci Baskı) . Ankara: Gül Yayıncılık.
- Baykoç Dönmez, N. (Ed.) (2011), Özel Gereksinimli Çocuklar ve Özel Eğitim. Ankara: Eğiten Kitap.
- Bilen, S. (1995). İşbirlikli Öğrenmenin Müzik Öğretimi ve Güdusel Süreçler Üzerindeki Etkileri. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İzmir.
- Büyükkaragöz, S. ve Çivi, C. (1999). Genel Öğretim Metotları: Öğretimde Planlama Uygulama. Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Corbin, J. ve Strauss, A. (2008). Basics of qualitative Research: Techniques And Procedures For Developing Grounded Theory. Thousand Oaks: Sage.
- Creswell, J. (2013). Qualitative Inquiry & Research Design: Choosing Among Five approaches. Los Angeles: USA:Sage.
- Demir, Y. B. ve Nacakçı, Z. (2019). Müzik Öğretmenlerinin 2017-2018 Ortaokul Müzik Dersi Programına Yönelik Görüşleri. *Fine Arts*, 14/1, 60-70.
- Erbay, M. (2000). Plastik Sanatlar Eğitimi’nin Gelişimi. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

- Erdem, A. R. (2013). Türk Eğitim Sisteminin Yapısı. R. Sarpkaya (Ed.), Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, 3. Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Erdoğan, İ. (2003) Karşılaştırmalı Eğitim: Çağdaş Eğitim Sistemleri, Sistem Yayıncılık, İstanbul
- Erginer, A. (2012). Avrupa Birliği Eğitim Sistemleri. Dördüncü Baskı: Ankara Pegem Akademi
- Ergün, M. (1985). Karşılaştırmalı eğitim. Malatya: İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü
- Erim, G. (1999). Temel Sanat Eğitiminde Renk Algılamaları. Sanatta Yeterlilik Tezi. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Grafik Anasanat Dalı, İstanbul.
- Ertuğrul, Ş. (2019). Okul Öncesi Eğitim Programlarının Karşılaştırılması: Türkiye, Rusya ve Finlandiya (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ertürk, S. (1972). Eğitimde Program Geliştirme, Ankara: Yelkentepe Yayınları.
- Gültekin, M. (1999). Temel Eğitim İkinci Kademe İçin Alternatif Program Modelleri, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları; No.1103
- Günel, İ. S. (2014). "Pulur Köy Enstitüsü", Kebikeç İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi, S.79-86.
- Güven, A. K. ve Çelenk, K. (2020). Müzik Öğretmeni Görüşleri Doğrultusunda 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 8. Sınıf Kazanımları Üzerine Bir Değerlendirme. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,
- Ho, W. ve Law, W. (2004). Values, Music and Education in China. Music Education Research,6(2), 149 167.
- Kertz-Welzel, A. (2008) Music education in the twenty-first century: a Cross-Cultural Comparison of German and American Music Education Towards a New Concept of International Dialogue, Music Education Research, Volume 10, Issue 4.

- Kertz-Welzel, A. (2015) Lessons From Elsewhere? Comparative Music Education in Times of Globalization, *Philosophy of Music Education Review*, 23(1), 48-66
- Kol, H. D. (2003). Beş yıllık Temel Eğitim Yapılarının Sekiz Yıllık Temel Eğitim Sistemine Fiziksel Adaptasyonunun Değerlendirilmesi. Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı, Konya.
- Luoma, T. (2020). Taiteen Perusopetus, <https://www.oph.fi/fi/tilastot-julkaisut/julkaisut/taiteen-perusopetus-2020> Erişim tarihi, 2023
- MEB, (2018). 2018 İlkokul ve Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı 1-8. Sınıflar. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları
- Morgan, G. ve Smircich, L. (1980). The case for qualitative Research. *Academy of Management Review*, 5(4), 491-500.
- Okutan, M. (2003). Okul Müdürlerinin İdari Davranışları, *Milli Eğitim Dergisi*, 157.
- Opetushallitus, O. P. H. (2016). Perusopetuksen opetussuunnitelman Perusteet 2014. Helsinki: Opetushallitus. Helsinki: Edita, 14-26.
- Ortaöğretim Genel Müdürlüğü (2015). Türk Eğitim Sistemi ve Ortaöğretim, Ankara: MEB Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- Özdek, A. (2012), Ulusal Müzik Eğitiminde Halk Müziğinin Yeri: Türkiye-Azerbaycan Örneği (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Patton, M. (1990). *Qualitative Evaluation and Research Methods*. SAGE Publications, inc.
- Say, A. (2012) *Müzik Tarihi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Saydam, R. (2003). Cumhuriyetimizin 80. yılında Müzik Sempozyumu, İlköğretim Okulu 1. ve 2. devre müzik Eğitiminde Eğitimci Sorunu, Malatya: Öncü Basım evi: Pegem A Yayıncılık.
- Sepp, A. (2014). From Music Syllabi to Teachers' Pedagogical Thinking: a Comparative Study of Estonian and Finnish basic school music education.

- Sönmez, V. (1991). Eğitim Felsefesi (Education Philosophy). Ankara, Turkey: Adim Yayıncılık.
- Taşkaya, S. M. ve Akbaşı, S. (2008). “Okuma Yazma Öğretiminde Köy Enstitülerinin Yeri”, Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, S.14-22.
- Taymaz, H. (1992). Eğitim Becerilerinin Geliştirilmesi Eğiticinin Eğitimi. Ankara: Pegem Yayıncılık, 2. Baskı
- Telimen, O. (1972). Yüksek Kademe Yöneticilerinin Eğitilmesi ve Geliştirilmesi, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Tezcan, M. (1985). Eğitim Sosyolojisi, Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Türkoğlu, A. (1985). Fransa, İsveç ve Romanya Eğitim Sistemleri Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Basımevi
- Türkoğlu, A. (1998). Karşılaştırmalı Eğitim, Dünya Ülkelerinden Örneklerle, Adana: Baki Kitabevi.
- Uçan, A. (1979). Sanat Eğitimine Yönelik Bir Okulda Öğrenme Modeli Geliştirme Denemesi. Çağdaş Eğitim Dergisi, 39(4), 45
- Uçan, A. (2005). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 3. Basım
- Uçan, A., Yıldız, G. ve Bayraktar, E. (1999). İlköğretimde Müzik Eğitimi ve Öğretimi. İlköğretimde Etkili Öğretme ve Öğrenme Öğretmen El Kitabı, İlköğretimde Müzik Öğretimi İçinde, 1-29.
- Uslu, M. (2012). Müzik Eğitiminde Duygusal Boyutun Değerlendirilmesi. Kütahya: III. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu Bildiriler Kitabı.
- Ültanır, G. (2000). Karşılaştırmalı Eğitim Bilimi, Ankara: Eylül Kitabevi.
- Ünal, S. ve Ada, S. (2012). Eğitim Bilimine Giriş (Dördüncü Baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.

Wach, E. (2013). Learning About Qualitative Document Analysis. [https://opendocs.ids.ac.uk/opendocs/bitstream/handle/20.500.12413/2989/PP%20In Brief%2013%20QDA%20FINAL2.pdf?sequence=4](https://opendocs.ids.ac.uk/opendocs/bitstream/handle/20.500.12413/2989/PP%20In%20Brief%2013%20QDA%20FINAL2.pdf?sequence=4). Erişim Tarihi, 2023

Yavuz, M. (2004). Eğitimle İlgili Temel Kavramlar, Gürsel, M. ve Hesapçıoğlu M. (Eds.), Öğretmenlik Mesleğine Giriş İçinde (s. 11-34). Konya: Eğitim Kitapevi.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri Güncelleştirilmiş Geliştirilmiş 5. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (11.Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

İnternet Kaynakları

Eperusteet, (2023). Oulunkylän Ala-Asteen Koulun Opetussuunnitelma. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opetussuunnitelma/23693381/perusopetus/tiedot>

Eperusteet, (2023a). Vuoniityn Peruskoulun Opetussuunnitelma. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opetussuunnitelma/23927983/perusopetus/tiedot>

Eurydice, (2018). Eğitim Sistemlerinin Genel Özellikleri. http://sgb.meb.gov.tr/eurydice/kitaplar/Turk_Egitim_Sistemi_2018/Tes_2018.pdf
Erişim tarihi, 2023

Eurydice, (2023). National Education Systems Finland. <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/>
Erişim tarihi, 2023

FNAE, (2022). Finnish National Agency for Education, Finnish Education in a Nutshell. <https://www.oph.fi/en/statistics-and-publications/publications/finnish-education-nutshell>

FNAE, (2022a). Finnish National Agency for Education, Music Lessons In Basic Education. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/perusopetus/musiikki-perusopetuksessa>
Erişim tarihi, 2023

- Helsinki, (2023). Painotettu Opetus. <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kasvatus-ja-koulutus/perusopetus/mita-opiskellaan/painotettu/> Erişim tarihi, 2023
- Helsinki,(2023a). Painotettua Opetusta Tarjoavat Koulut. <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kasvatus-ja-koulutus/perusopetus/mita-opiskellaan/painotettu/painotettu+opetus+kouluittain/> Erişim tarihi, 2023
- MEB, (2017). Türk Eğitim Sistemi. http://sgb.meb.gov.tr/eurydice/kitaplar/Turk_Egitim_Sistemi_2017/TES_2017.pdf Erişim tarihi: 13.01.2023
- MEB, (2021). Haftalık Ders Çizelgeleri, <https://ttkb.meb.gov.tr/www/haftalik-ders-cizelgeleri/kategori/7> Erişim Tarihi, 2023
- Ministry of Education and Culture, (2022). <https://okm.fi/ammatillinen-koulutus> Erişim Tarihi, 2023
- Ministry of Education and Culture, (2022a). Basic Education in the Arts. <https://okm.fi/en/basic-education-in-arts> Erişim tarihi, 2022
- Ministry of Education and Culture, (2023). Frequently asked questions. <https://okm.fi/en/frequently-asked-questions> Erişim tarihi, 2023
- MYK, (2023). Mesleki Yeterlilik Kurumu, <https://www.myk.gov.tr/> Erişim tarihi, 2023
- NCEE, (2021). National Center on Education and the Economy. Top-Performing Countries Finland. <https://ncee.org/country/finland/> Erişim tarihi, 2023
- Opetushallitus (2019). Taiteen Perusopetuksen Järjestäminen. Tiedote OPH-1146-2019. Opetushallitus www.oph.fi/sites/default/files/documents/taiteen_perusopetus_tiedote_2019.pdf Erişim tarihi, 2023
- Opintopolku.fi, (2023). Suomalainen Koulutusjärjestelmä, <https://www.infofinland.fi/tr>, Erişim tarihi, 2023

Ops Helsinki, (2023). Musiikkipainotteinen Koulutus. <https://ops.edu.hel.fi/vuoniityn-peruskoulu/> Erişim Tarihi, 2023

Studyinfo, (2023). Higher Education. <https://opintopolku.fi/konfo/en/sivu/higher-education> Erişim Tarihi, 2023

TDK, (2023). Eğitim Tanımı. <https://tdk.gov.tr> Erişim Tarihi, 2023.

Ylioppilastutkintolautakunta, (2021). The Finnish Matriculation Examination. <https://www.ylioppilastutkinto.fi/en/> Erişim tarihi, 2023

URL – 1, Bilsem Online, <https://www.bilsemonline.com/bilsem-nedir> Erişim Tarihi, 2023

URL – 2, 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.1739.pdf> Erişim Tarihi, 2023

URL – 3, Opetus- ja Kulttuuriministeriö, <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2012/20120422> Erişim Tarihi, 2023

URL – 4, MEB, Talim terbiye Kurulu Başkanlığı, ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_01/19093950_ilkogretim-hdc-karar-ve-eki-2022-2023.pdf Erişim Tarihi, 2023

URL – 5, Helsingin Peruskoulut, <https://www.hel.fi/fi/kasvatus-ja-koulutus/perusopetus/peruskoulut>

URL – 6, Ministry of Education and Culture, (2022). <https://okm.fi/ammatillinen-koulutus> Erişim Tarihi, 2023

EKLER

Ek 1: Görüş Formu İletişimi

Gözde Dalfiliz

Alıcı: Taina

21 Nis 2022 Per 15:32

Hello again Mrs. Taina

*What is the starting age for basic music education in Finland?
Is there a music lesson in preschool age? If yes, how many hours and how many minutes per week?

*How many hours and minutes per week of music lessons in basic education, primary school?

* I know that class teachers give music lessons in primary school. But is it like this in all schools or does it vary?
Expert teachers start to enter music lessons from which grade?

* Music lesson is compulsory until which grade ?

* What is the content and treatment of basic music lessons in primary school?
What is given more importance as a subject?

I am looking for answers to these questions for my thesis work, I would be very happy if you answer them. I hope I'm not taking too much of your time. Is there an up-to-date written source that I can show in my thesis for the answers to these questions?

Thank you very much in advance, best regards

Taina Huttunen 20 Nis 2022 Çar, 18:19 tarihinde şunu yazdı:

ma 13. helmik. 2023 klo 14.16 Gözde Dalfiliz

kirjoitti:

Hello again, dear Ms. Taina

I hope you are very well and everything is fine.

I am bothering you again but I have some questions.

Which teachers teach music-oriented lessons in unified schools covering grades 1-9? Specialist teachers or classroom teachers with a master's degree in music?

Another question I have is what percentage of classroom teachers in Finland do their master's degree in music?

If I remember correctly, you are a classroom teacher with a master's degree in music.

How and where can I get this information? If you know of a place, I would appreciate it if you share it with me.

Thank you

Yours sincerely

Ek 3: Finlandiya'da Odaklı Müzik Eğitiminde Haftalık Ders Saati Çizelgesi - 1

Oulunkylän ala-asteen tuntijako, Musiikkiluokat

VUOSILUOKAT	1	2	kertymä	3	4	5	6	apulaskuri	kertymä	7	8	9	kertymä	YHT
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	14	5	4	5	4	18	18	4	3	3	10	42
A-kieli	2	2	4	2	2	3	2	9	9	2	2	3	7	16
B-kieli							2	2	2	2	2	2	6	8
Matematiikka	3	3	6	4	4	4	3	15	15	3	4	4	11	32
Ympäristöoppi	2	2	4	3	3	2	2	10	10				0	14
Biologia ja maantieto								0		2	2	3	7	7
Fysiikka ja kemia								0		2	3	2	7	7
Terveystieto								0		1	1	1	3	3
Uskonto/Elämäntietä	1	1	2	2	1	1	1	5	5	1	1	1	3	10
Historia ja yhteiskuntaoppi					1	2	2	5	5	2	2	3	7	12
Musiikki	1	1	2	3	1	1	1	6	4	2			2	8
Kuvataide	1	1	2	1	2	1	1	5	5	1	1		2	9
Käsityö	2	2	4	1	1	1	2	5	5	2			2	11
Liikunta	2	2	4	3	2	2	2	9	9	3	2	2	7	20
Kotitalous								0		3			3	3
Taito- ja taideaineiden valinnainen*					2	2	2	6	6	0	3	2	5	11
Oppilaanohjaus								0	0	0	1	1	2	2
Valinnaiset aineet ** mu					1	1	1	3	3	0	3	3	6	9
Oppilaan tuntimäärät ***	19	19		24	24	25	25	98		30	30	30	90	226
Vapaaehtoinen A2-kieli ****				1	2	2	2	7	6	2	2	2	6	8
Vapaaehtoinen B2-kieli ****											2	2	4	4
Valtakunnalliset minimitunnit ja HKI lisä	19	19		22	24	25	25			29	29	30		

* päätetään opetuksen järjestäjän tasolla, miten toteutetaan

** tulee aina toteuttaa oppilaan valintana: Musaluokkalaiset valinneet musiikin.

Painotukset

Oulunkylän ala-asteella kullakin 3.-6. luokalla toimii rinnakkaisena yksi musiikkiluokka, jonne oppilaat valitaan soveltuvuuskokeen perusteella. Musiikkiluokilla kolmannella luokalla on 3 viikkotuntia ja muilla luokka-asteilla 4 viikkotuntia musiikkia. Musiikkiluokan opetuksen erityispiirteitä ovat luokkaorkesterit.

Ek 4: Finlandiya'da Odaklı Müzik Eğitiminde Haftalık Ders Saati Çizelgesi - 2

Vuoniityn peruskoulu musiikkilinjan tuntijako vuosiluokilla 3-9

VUOSILUOKAT	3	4	5	6	7	8	9
Äidinkieli ja kirjallisuus	5	5	4	4	3	3	4
Matematiikka	4	4	4	3	3	4	4
A1-kieli	2	2	3	2	2	3	2
B1-kieli				2	2	2	2
Ympäristöoppi	3	3	2	2			
Biologia / Maantieto					2	2	3
Kemia /Fysiikka					2	3	2
Terveystieto					1	1	1
Historia ja yhteiskuntaoppi		1	2	2	2	2	3
Katsomusaine	2	1	1	1	1	1	1
Liikunta	2	2	2	2	2	2	3
Musiikki	3	4	4	4	3	3	4
Käsityö	1	1	1	1	3		
Kuvataide	2	1	2	2	2		
Kotitalous					3		
Oppilaanohjaus						1	1
Taito- ja taideaineiden valinnainen*						4	2
Valinnaiset opinnot**		0	0	0		0	0
Oppilaan tuntimäärät	24	24	25	25	31	31	32
A2-kieli (vapaaehtoinen)	1	2	2	2	2	2	2
	25	26	27	27	33	33	34

Ek 5: Finlandiya'da Haftalık Ders Saati Çizelgesi - 3

Subjects	Grades									Total
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Mother tongue and literature	14		18				10			42
A1-language ¹	2		9				7			18
B1-language						2	4			6
Mathematics	6		15				11			32
Environmental studies	4		10							
Biology and geography ²							7			
Physics and chemistry ²							7			
Health education ²							3			
<i>Environment and nature studies in total</i>			14				17			31
Religion/Ethics	2		5				3			10
History and social studies ³				5			7			12
Music	2		4				2			8
Visual arts	2		5				2			9
Crafts	4		5				2			11
Physical education	4		9				7			20
Home economics							3			3
Artistic and practical elective subjects			6				5			11
<i>Artistic and practical subjects in total</i>										62
Guidance counselling							2			2
Optional subjects			9							9
Minimum number of lessons										224
(Optional A2-language) ⁴							(12)			(12)
(Optional B2-language) ⁴							(4)			(4)
--- = Subject is taught in the grades if stated in the local curriculum.										
¹ A1 language teaching begins at 1 st grade spring term at the latest, for at least 0.5 hours per week.										
² The subject is taught as a part of integrated environmental studies in the grades 1-6.										
³ Social studies are taught in grades 4-6 for at least 2 hours per week and grades 7-9 at least 3 hours per week.										
⁴ The pupil can, depending on the language, study a free-choice A2 language either as an optional subject or instead of the B1 language. The pupil can study the B2 language as an optional subject. The free-choice A2 and B2 languages can, alternatively, be organised as instruction exceeding the minimum time allocation. In this case their instruction cannot be organised using the minimum time allocated in the distribution of lesson hours for optional or B1 language as defined in this paragraph. Depending on the language the pupil receives instruction in a B1 language or optional subjects instead of this B1 language. The distribution of lessons hours would be a minimum of 234 annual lessons for a pupil studying the A2 language as instruction exceeding the minimum time allocation. The corresponding number of annual lessons is a minimum of 226 for a pupil with the B2 language. The total number of annual lessons would be a minimum of 238 for pupils studying both the A2 and the B1 languages as instruction exceeding the minimum time allocation.										

Ek 6: Finlandiya Kapsamlı Okulların Müzik Dersi Haftalık Ders Saati Çizelgesi - 4

VUONIITYN PERUSKOULUN TUNTIJAKO

VUOSILUOKAT	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yhteensä	asetus
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	4	4	3	3	4	42	42
Matematiikka	3	3	4	4	4	3	3	4	4	32	32
A1-kieli	2	2	2	2	3	2	2	3	2	20	18
B1-kieli						2	2	2	2	8	6
Ympäristöoppi	2	2	3	3	2	2				14	14
Biologia / Maantieto							2	2	3	7	7
Kemia / Fysiikka							2	3	2	7	7
Terveystieto							1	1	1	3	3
Historia ja yhteiskuntaoppi				1	2	2	2	2	3	12	12
Katsomusaine	1	1	2	1	1	1	1	1	1	10	10
Liikunta	2	2	2	3	3	3	2	2	3	22	20
Musiikki	1	1	2	1	1	1	2			9	8
Käsityö	2	2	2	2	2	2	3			15	11
Kuvataide	1	1	2	1	2	2	2			11	9
Kotitalous							3			3	3
Oppilaanohjaus								1	1	2	2
Taito- ja taideaineiden valinnainen*								2	2	13*	11
Valinnaiset opinnot**				1	1	1		4	2	9	9
Oppilaan tuntimäärät	21	21	24	24	25	25	30	30	30	230	224
			(25)	(26)	(27)	(27)	(32)	(32)	(32)		
A2-kieli (vapaaehtoinen)			1	2	2	2	2	2	2	13	12
			25	26	27	27	32	32	32	243	236

Ek 7: Finlandiya Kapsamlı Okulların Müzik Dersi Haftalık Ders Saati Çizelgesi - 5

Laajasalon peruskoulun tuntijako YLEINEN

päivitetty 5.3.2021

VUOSILUOKAT	1	2	kertymä	ase-	3	4	5	6	kertymä	ase-	7	8	9	kertymä	ase-	YHT
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	14	14	5	5	4	4	18	18	3	4	3	10	10	42
A-kieli	2	2	4	0	2	2	3	2	9	9	2	2	3	7	7	20
B-kieli								2	2	2	2	2	2	6	4	8
Matematiikka	3	3	6	6	4	4	4	3	15	15	3	4	4	11	11	32
Ympäristöoppi	2	2	4	4	2	3	2	3	10	10				0	0	14
Biologia ja maantieto											2	2	3	7	7	7
Fysiikka ja kemia											2	3	2	7	7	7
Terveystieto											1	1	1	3	3	3
Uskonto/Elämäkatsomustieto	1	1	2	2	2	1	1	1	5	5	1	1	1	3	3	10
Historia ja yhteiskuntaoppi					1	2	2	5	5	5	2	2	3	7	7	7
Musiikki	1	1	2	2	1	1	1	1	4	4	2	0	0	2	2	8
Kuvataide	1	1	2	2	1	2	1	1	5	5	2	0	0	2	2	9
Käsityö	2	2	4	4	2	2	2	2	8	5	3	0	0	3	2	12
Liikunta	2	2	4	4	2	2	3	2	9	9	2	3	2	7	7	20
Kotitalous								0	0	0	3	0	0	3	3	3
Taito- ja taideaineiden valinnainen*			0	0	1	1	1	1	4	6	0	2	2	4	5	10
Oppilaanohjaus											0	1	1	2	2	2
Valinnaiset aineet **			0	0			1	1	2	3	0	3	3	6	6	9
Oppilaan tuntimäärät ***	21	21			22	24	25	25			30	30	30			228
Vapaaehtoinen A2-kieli ****					1	2	2	2	7	6	2	2	3	7	6	9
Vapaaehtoinen B2kieli ****												2	2	4	4	4
																241
Valtakunnalliset minimitunnit j	19	19			22	24	25	25			30	30	30			

Ek 8: Finlandiya Kapsamlı Okulların Müzik Dersi Haftalık Ders Saati Çizelgesi - 6

Puistolan peruskoulun tuntijako

VUOSILUOKAT	1	2	kertymä	asetus	3	4	5	6	kertymä	asetus	7	8	9	kertymä	asetus	YHT
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	14	14	5	5	4	4	18	18	3,5	3,5	3	10	10	42
A-kieli	2	2	4	0	2	2	3	2	9	9	2	2	3	7	7	16
B-kieli								2	2	2	2	2		6	4	6
Matematiikka	3	3	6	6	3	4	4	4	15	15	3	4	4	11	11	32
Ympäristöoppi	2	2	4	4	3	2	3	2	10	10				0	0	14
Biologia ja maantieto											2	2	3	7	7	7
Fysiikka ja kemia											2	2	3	7	7	7
Terveystieto											1	1	1	3	3	3
Uskonto/Elämäkatsomustieto	1	1	2	2	2	1	1	1	5	5	1	1	1	3	3	10
Historia ja yhteiskuntaoppi						1	2	2	5	5	2	2	3	7	7	12
Musiikki	1	1	2	2	1	1	1	1	4	4	1	1		2	2	8
Kuvataide	1	1	2	2	2	2	2	2	8	5	1	1		2	2	12
Käsityö	2	2	4	4	2	2	2	2	8	5	3			3	2	15
Liikunta	2	2	4	4	2	3	2	2	9	9	3	2	2	7	7	20
Kotitalous									0	0	3			3	3	3
Taito- ja taideaineiden valinnainen*			0	0					0	0		2	2	4	5	4
Oppilaanohjaus									0	0	0,5	0,5	1	2	2	2
Valinnaiset aineet **			0	0		1	1	1	3	3		4	2	6	6	9
Oppilaan tuntimäärät ***	21	21			22	24	25	25			30	30	30			0
Vapaaehtoinen A2-kieli ****					1	2	2	2	7	6	2	2	2	6	6	12
Vapaaehtoinen B2kieli ****											2	2	4	4	4	4
																0
Valtakunnalliset minimitunnit ja HKI	19	19			22	24	25	25			30	30	30			

Ek 9: Finlandiya Kapsamlı Okulların Müzik Dersi Haftalık Ders Saati Çizelgesi - 7

Pasilan peruskoulun tuntijako

VUOSILUOKAT	1	2	kertymä	asetus	3	4	5	6	kertymä	asetus	7	8	9	kertymä	asetus	YHT
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	14	14	5	4	5	4	18	18	4	3	3	10	10	42
A-kieli	1	1	2	0	2	2	3	2	9	9	2	2	3	7	7	16
B-kieli								2	2	2	2	2		6	4	8
Matematiikka	3	3	6	6	4	4	3	4	15	15	4	3	4	11	11	32
Ympäristöoppi	2	2	4	4	2	3	3	2	10	10				0	0	14
Biologia ja maantieto											3	2	2	7	7	7
Fysiikka ja kemia											2	2	3	7	7	7
Terveystieto											1	1	1	3	3	3
Uskonto/Elämäkatsomustieto	1	1	2	2	2	1	1	1	5	5	1	1	1	3	3	10
Historia ja yhteiskuntaoppi						1	2	2	5	5	2	2	3	7	7	12
Musiikki	1	1	2	2	1	2	1	2	6	4	1	1		2	2	8
Kuvataide	1	1	2	2	1	2	2	1	6	5	1	1		2	2	9
Käsityö	2	2	4	4	2	2	2	2	8	5	1		1	2	2	11
Liikunta	2	2	4	4	3	2	2	2	9	9	2	3	2	7	7	20
Kotitalous									0	0	2			1	3	3
Taito- ja taideaineiden valinnainen*			0	0					0	6	1	3	1	5	5	11
Oppilaanohjaus									0	0		1	1	2	2	2
Valinnaiset aineet **			0	0		1	1	1	3	3	1	3	2	6	6	9
Oppilaan tuntimäärät ***	20	20			22	24	25	25			30	30	30			0
Vapaaehtoinen A2-kieli ****					2	2	2	2	6	6	2	2	2	6	6	12
Vapaaehtoinen B2kieli ****											2	2	4	4	4	4
																0
Valtakunnalliset minimitunnit ja HKI lisä B1	19	19			22	24	25	25			30	30	30			

Ek 10: Türkiye’de Müzik Eğitiminde Haftalık Ders Saati Çizelgesi

İLKÖĞRETİM KURUMLARI (İLKOKUL VE ORTAOKUL) HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

DERSLER		SINIFLAR								
		İLKOKUL				ORTAOKUL				
		1	2	3	4	5	6	7	8	
ZORUNLU DERSLER	Türkçe	10	10	8	8	6	6	5	5	
	Matematik	5	5	5	5	5	5	5	5	
	Hayat Bilgisi	4	4	3						
	Fen Bilimleri			3	3	4	4	4	4	
	Sosyal Bilgiler				3	3	3	3		
	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük								2	
	Yabancı Dil		2	2	2	3	3	4	4	
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi				2	2	2	2	2	
	Görsel Sanatlar	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Müzik	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Beden Eğitimi ve Oyun	5	5	5	2					
	Beden Eğitimi ve Spor					2	2	2	2	
	Teknoloji ve Tasarım							2	2	
	Trafik Güvenliği				1					
	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım					2	2			
	Rehberlik ve Kariyer Planlama								1	
	İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi				2					
	ZORUNLU DERS TOPLAMI		26	28	28	30	29	29	29	29
	SEÇMELİ DERSLER	Din, Ahlak ve Değerler	Kur'an-ı Kerim (4)				2	2	2	2
Peygamberimizin Hayatı (4)						2	2	2	2	
Temel Dini Bilgiler (2)						2	2	2	2	
Dil ve Anlatım		Okuma Becerileri (1)				2	2			
		Yazarlık ve Yazma Becerileri (4)				2	2	2	2	
		Yaşayan Diller ve Lehçeler (4)				2	2	2	2	
		İletişim ve Sunum Becerileri (1)						2	2	
Yabancı Dil		Yabancı Dil (Bakanlar Kurulu Kararı ile Kabul Edilen Diller) (4)				2	2	2	2	
Fen Bilimleri ve Matematik		Bilim Uygulamaları (4)				2	2	2	2	
		Matematik Uygulamaları (4)				2	2	2	2	
		Çevre Eğitimi ve İklim Değişikliği (1)					2	2	2	
Sanat ve Spor		Bilişim Teknolojileri ve Yazılım (2)						2	2	
		Görsel Sanatlar (Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) (4)				2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)	
		Müzik (4)				2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)	
		Spor ve Fizikî Etkinlikler (Alanlara Göre Modüller Oluşturulacaktır) (4)				2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)	
		Drama (2)				2	2			
		Zekâ Oyunları (4)				2	2	2	2	
		Satranç (1)				2	2	2	2	
Sosyal Bilimler		Halk Kültürü (4)				2	2	2	2	
	“Şehrimiz ...” (1)				2	2	2	2		
	Medya Okuryazarlığı (1)						2	2		
	Hukuk ve Adalet (1)					2	2	2		
	Düşünme Eğitimi (2)						2	2		
Seçilebilecek Ders Saati Sayısı						6	6	6	6	
SERBEST ETKİNLİKLER		4	2	2						
TOPLAM DERS		30	30	30	30	35	35	35	35	